

การใช้ PC ควบคุม วงจรเพาเวอร์ซัพพลาย,
วงจรชาร์จแบตเตอรี่ และ ดิจิ.โวลท์มิเตอร์

ปริญญานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาเทคนิคอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปีการศึกษา 2536

033247

PC CONTROL POWER SUPPLY CIRCUIT,
CHARGE BATTERY CIRCUIT AND DC. VOLTMETER

Mr. Kitti Kosit 34-131201

Mr. Chatchai Intarasak 34-131206

Project Report Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Bachelor's Degree
Department of Industrial technology
Faculty of Engineering

เอกสารนี้เป็นเอกสาร King Mongkut's Institute of Technology ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อ 1993 ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปริญญาโท การใช้ PC ควบคุมวงจรเพาเวอร์ซัพพลาย,
 วงจรชาร์จแบตเตอรี่ และ ดีซี. โวลต์มิเตอร์
 ชื่อนักศึกษา นาย กิตติ โกลิทธิ
 นาย ชัชชัย อินทรศักดิ์
 อาจารย์ที่ปรึกษา อ. ไผ่ศาล สิทธิโยภาสกุล
 ภาควิชา เทคนิคอุตสาหกรรม
 ปีการศึกษา 2536

ภาคเทคนิคอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้นับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
 ตามหลักสูตรปริญญาอุตสาหกรรมศาสตร์บัณฑิต

 .....หัวหน้าภาควิชาเทคนิคอุตสาหกรรม
 ( )

คณะกรรมการสอบ

 .....ประธานคณะกรรมการ
 ( )

 .....กรรมการ
 ( )

 .....กรรมการ
 ( )

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 ( )

Project Report PC Control Power Supply circuit, Battery
Charge Circuit And DC. Voltmeter
By Mr. Kitti Kosit
Mr. Chatchai Intarasak
Department Industrial Technology
Project Report Advisor Mr. Pisan Sittiyophasakul

Accepted by the Faculty of Engineering, King Mongkut's
Institute of Technology, Ladkrabang in partial fulfillment
of the requirements for the bachelor's degree

.....Chairman
( )

Project Report Committee

.....Member
( )

.....Member
( )

.....Member
( )

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลง, นื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปัญหานิพนธ์	การใช้ PC ควบคุมวงจรเพาเวอร์ซัพพลาย, วงจรชาร์จแบตเตอรี่ และ ดีซี. โวลท์มิเตอร์
ชื่อนักศึกษา	นาย กิตติ โกลิทธิ นาย ชัชชัย อินทรศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	อ. ไพศาล สิทธิโยภาสกุล
ภาควิชา	เทคนิคอุตสาหกรรม
ปีการศึกษา	2536

บทคัดย่อ

การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ ควบคุมวงจร Power Supply วงจรชาร์จแบตเตอรี่ และวงจร DC.Voltmeter นี้ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนของซอฟต์แวร์และ ส่วนของฮาร์ดแวร์ ส่วนของซอฟต์แวร์นั้นจะใช้ภาษาเบสิกในการเขียนโปรแกรม ซึ่งในโปรแกรมจะมี sub, program ต่างๆ เพื่อให้ควบคุมฮาร์ดแวร์ภายนอก และ รับข้อมูลจากฮาร์ดแวร์ภายนอก ส่วนของฮาร์ดแวร์ จะประกอบด้วยวงจร 4 วงจร คือ

ส่วนที่ 1 จะเป็นวงจร 8255 I/O Port ซึ่งจะมีหน้าที่ใช้ Interface กับวงจรอื่นๆ ภายนอก

ส่วนที่ 2 จะเป็นวงจร Power Supply ซึ่งจะใช้หลักการของ D/A Convertor ซึ่งควบคุมจาก DATA ของ 8255 โดย Power Supply สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์กับวงจรภายนอก จะสามารถ เลือก Voltage ได้ 0-25.0 V ได้ โดยมีความละเอียดขั้นละ 0.1 V

ส่วนที่ 3 เป็นวงจร DC. Voltmeter จะใช้หลักการของ A/D Convertor โดยจะรับ Voltage ทางภายนอก มาแปลงเป็นสัญญาณ DIGITAL เพื่อส่งเข้าทาง 8255. แล้วไปแสดงผลทางจอภาพ

ส่วนที่ 4 เป็นวงจรชาร์จแบตเตอรี่โดยเมื่อเราเลือกใช้การชาร์จแบตเตอรี่แล้ว เราจะใช้ แรงดันจากวงจร Power Supply ค่าต่าง ๆ ไปควบคุมกระแสในการชาร์จแบตเตอรี่ของชนิดต่างๆ และวงจร DC. Voltmeter ก็จะได้รับ Voltage ตรงจุด Senser เพื่อใช้ในการหยุดชาร์จแบตเตอรี่ เมื่อแบตเตอรี่เต็มแล้ว

กิติกรรมประกาศ

เนื่องจากชุดการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ควบคุมวงจร Power Supply วงจรซาร์จ แบตเตอรี่ และ DC.Voltmeter นี้ จำเป็นจะต้องใช้ความรู้ทางด้าน คอมพิวเตอร์ และ เทคนิคต่าง ๆ ซึ่งข้อมูล และ เอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ไม่สามารถหาได้ง่ายนัก ซึ่งความอนุเคราะห์ที่ผู้จัดทำ ได้รับอย่างมากนี้ สืบเนื่องมาจาก ความตั้งใจจริงในการอบรมสั่งสอนและ แนะนำใช้แนวทางที่ถูกต้องของอาจารย์ ผู้มีพระคุณ ซึ่งผู้จัดทำนอกจากจะได้รับความรู้ต่าง ๆ จากการถ่ายทอดแล้ว ยังได้รับความห่วงใย ที่มีต่อผู้จัดทำฉันท์ศิษย์ และ อาจารย์อีกด้วย

ฉะนั้นในโอกาสอันเหมาะสมนี้ ผู้จัดทำขอได้กล่าวคำขอบพระคุณในความรู้ ความห่วงใย และความปรารถนาดี ที่ผู้จัดทำได้รับจากท่าน อาจารย์ ไพศาล สิทธิโยภาสกุล มา ณ. ที่นี้ด้วยความ จริ่งใจ โดยส่วนตัวของผลงานที่ อาจมีโอกาสดำเนินเผยแพร่ไปยังผู้แสวงหาความรู้ ทางด้านนี้ ผู้จัดทำ ขอมอบให้เป็นเกียรติแก่ท่านอาจารย์ ส่วนข้อผิดพลาดหรือแนวทางที่ผิดนั้น ผู้จัดทำ น้อมรับไว้เพื่อแก้ไขต่อไปในอนาคตมา ณ. ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

15 ธันวาคม 2536

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ	1
1.1	ความสำคัญและที่มาของโครงการ	1
1.2	วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3	ขอบเขตความสามารถของโครงการ	2
1.4	ประโยชน์ที่ได้รับ	2
1.5	ระเบียบวิธีดำเนินงาน	3
1.6	อุปกรณ์ที่จำเป็น	3
1.7	งบประมาณในการดำเนินงาน	3
บทที่ 2	ทฤษฎี และ หลักการ	4
2.1	พื้นฐานทั่วไปของ ไมโครคอมพิวเตอร์	5
2.1.1	ไมโครโปรเซสเซอร์	6
2.1.1.1	หน่วยคำนวณ	6
2.1.1.2	รีจิสเตอร์ที่ใช้เก็บข้อมูล	6
2.1.1.3	รีจิสเตอร์ที่ใช้เก็บข้อมูล ของแอดเดรส	7
2.1.1.4	หน่วยควบคุม	7
2.1.1.5	สัญญาณนาฬิกา	7
2.1.2	หน่วยความจำ	7
2.1.2.1	รอม	7
2.1.2.2	แรม	8
2.1.3	อุปกรณ์ อินพุต-เอาต์พุต	8
2.1.3.1	แอดเดรสบัส	8
2.1.3.2	บัสควบคุม	8
2.1.3.3	บัสข้อมูล	8
2.2	ตำแหน่งต่างๆ ของสล็อต IBM PC	9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอาจารย์ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง

หน้า

2.3	ตำแหน่งต่าง ๆ เกี่ยวกับสัญญาณบนสล๊อต IBM PC	11
2.3.1	A0-A19	11
2.3.2	D0-D7	11
2.3.3	RESET DRV.	12
2.3.4	ALE	12
2.3.5	MEMW	13
2.3.6	MEMR	13
2.3.7	IOR	13
2.3.8	IOW	14
2.3.9	+5' Vdc.	14
2.3.10	+12 Vdc.	14
2.3.11	-5 Vdc.	15
2.3.12	-12 Vdc.	15
2.3.13	GND	15
2.4	การกำหนดหมายเลขพอร์ตบน IBM PC	16
2.5	ไอซี 8255 โปรแกรมมาเบิลเพอริเพอรัล อินเตอร์เฟซซิง	17
2.5.1	ลักษณะทั่วไปของ 8255	18
2.5.2	การต่อใช้งาน 8255	20
2.5.2.1	การโปรแกรม 8255	21
2.5.2.2	กรณีพิเศษของรหัสควบคุม	24
2.5.2.3	การทำงานในโหมด 0	25
2.5.2.4	การทำงานในโหมด 1	25
2.5.2.5	การทำงานในโหมด 2	29
2.6	A/D คอนเวอร์เตอร์	33
2.6.1	ทฤษฎีการลุ่มตัวอย่าง	34
2.6.2	A/D แบบแฟลช	35
2.6.3	ADC แบบสโโลปเดี่ยว	37
2.6.4	A/D แบบสโโลปคู่	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง	หน้า
2.6.5 DAC แบบมีการป้อนกลับ	40
2.6.6 ADC แบบประมาณค่าหลายๆ ครั้ง	43
2.6.7 Quantizing Error	44
2.7 D/A คอนเวอร์เตอร์	45
2.7.1 Binary-Weighed Resistor D/A	46
2.7.2 Ladder Network D/A	48
บทที่ 3 การใช้ ฟิชี่ ควบคุมแหล่งจ่ายไฟ , วงจรชาร์จแบตเตอรี่ และ ดีซี. โวลท์มิเตอร์	51
- POWER SUPPLY	53
- DC. VOLTMETER	53
- BATTERY CHARGER	53
3.1 วงจร 8255 I/O Port	54
3.1.1 ลักษณะของ 8255 I/O Port Card	54
3.1.2 การใช้งาน IC 8255	54
3.1.3 การทำงานของ 8255 I/O Card	55
3.1.4 การ Decode Port	55
3.2 วงจร D/A Convertor และ Power Supply	58
3.2.1 การใช้งาน	60
3.3 วงจร A/D Convertor	60
3.3.1 การใช้งานของวงจร A/D Card	60
3.3.2 การทำงานของวงจร	61
3.3.3 เครื่องวัดแรงดัน	62
3.3.4 วัดแรงดันไฟฟ้า DC.	63
3.4 วงจรชาร์จแบตเตอรี่	66
3.4.1 เซลล์แบบนิเกิล-แคดเมียม	66
3.4.2 ปัญหาที่เกิดขึ้น	67
3.4.3 ราคา	68
3.4.4 เซลล์แบบกระดุม	71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	เรื่อง	หน้า
	3.4.5 หลักการทำงานของวงจร	73
บทที่ 4	ภาษาคอมพิวเตอร์	75
	4.1 ภาษาเครื่อง	75
	4.2 ภาษาแอสเซมบลี	76
	4.3 ภาษาระดับสูง	77
	4.3.1 Procedure Oriented Language	78
	4.3.2 Problem Oriented Language	79
	4.4 ภาษาเบสิก	79
	4.4.1 ข้อได้เปรียบของภาษาเบสิก	80
	4.4.2 คำสั่ง	80
	4.4.2.1 คำสั่งตรง	83
	4.4.2.2 คำสั่งตามขั้นตอน	89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบัน การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ มีใช้กันอย่างแพร่หลายไม่ว่า จะเป็น การใช้งานทางธุรกิจ วิศวกรรม หรือ ใช้ส่วนตัว ก็ตาม เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ นั้น สามารถขยายความสามารถ ของระบบเพื่อประสิทธิภาพ การทำงาน หรือเพิ่มฟังก์ชันการทำงานของระบบได้โดย การเชื่อมต่อ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ กับ วงจรภายนอก โดยใช้ไอซีเบอร์ 8255 เป็น Input Port เพื่อรับ DATA จาก วงจรภายนอก และ Output Port เพื่อส่ง DATA ไปควบคุมวงจรภายนอก

ในส่วนของวงจรภายนอกที่ออกแบบนั้นจะประกอบด้วยวงจร Power Supply ซึ่งอาศัยวงจร DIGITAL TO ANALOG CONVERTOR วงจร DC. Voltmeter ซึ่งอาศัยวงจร ANALOG TO DIGITAL CONVERTOR และ วงจรชาร์จแบตเตอรี่

การออกแบบของวงจรภายนอก จะคำนึงถึง ความแม่นยำ เป็นหลัก โดยการออกแบบจะแบ่งการใช้งานเป็น 2 ลักษณะ คือการใช้วงจร Power Supply และ DC.Voltmeter ไปต่อ ร่วมกับ วงจร ชาร์จแบตเตอรี่ กับ การใช้วงจร Power Supply และ DC. Voltmeter ไปใช้งานในการทดลองได้ ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงเป็นประโยชน์ต่อท่านที่สนใจไม่มากนัก

1.1 ความสำคัญและที่มาของโครงการ

ในปัจจุบัน การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ ไปประยุกต์ใช้งานนั้นมีกันอย่างแพร่หลาย และ ส่วน หนึ่งในด้านการทดลองนั้นจำเป็นต้องมีชุด Power Supply และ DC. voltmeter ที่ดี และ เทียบตรง ไมโครคอมพิวเตอร์ ก็สามารถประยุกต์ ใช้งานทางด้าน การทดลองได้ เช่นกัน รวมทั้งใช้ใน การควบคุม การชาร์จแบตเตอรี่ได้ อีกด้วย โครงการนี้จึงเกิดขึ้นมา เพื่อศึกษา การประยุกต์ การใช้งาน ของ ไมโครคอมพิวเตอร์ และสนองความต้องการของ ผู้ที่ทำงานและกำลังศึกษาอยู่ขณะนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

จุดมุ่งหมายของโครงการ นั้น จะเน้นทางด้าน การเพิ่มความสามารถของไมโครคอมพิวเตอร์ โดยการ ขยายระบบ เพื่อเป็นประโยชน์ให้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การทำโครงการนี้จึงมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อออกแบบ และสามารถใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ไปควบคุมวงจร Power Supply วงจร ชาร์จแบตเตอรี่ และ เป็นส่วนรับข้อมูลจากวงจร DC. Voltmeter
2. เพื่อให้เป็น ต้นแบบ สำหรับนักศึกษา หรือ บุคคลที่สนใจจะนำไปศึกษา เพื่อความเข้าใจในการใช้ ไมโครคอมพิวเตอร์ เชื่อมต่อใช้งานกับวงจรภายนอกได้
3. เพื่อใช้ วิชาความรู้ที่ได้ ศึกษาในหลักสูตร ให้เกิดประโยชน์ ทางด้าน การศึกษา เล่าเรียน และ อื่น ๆ ได้
4. เพื่อเป็นการ ประยุกต์ ไมโครคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความสามารถ และ ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
5. สามารถนำไป ประยุกต์ และ ปรับปรุง ใช้งานในลักษณะต่าง ๆ กัน

1.3 ขอบเขตความสามารถของโครงการ

1. สามารถใช้ ชาร์จแบตเตอรี่ได้ หลายชนิด เช่น เซลขนาด AAA, AA, C, และ PP-3 ซึ่งสามารถ ชาร์จแบตเตอรี่ได้ สูงสุด 8 ก้อน
2. สามารถใช้เป็น Power Supply ที่เลือก Voltage ได้ 0 - 25 V มีความละเอียด ชั้นละ 0.1 V โดยจ่ายกระแสได้ 2 A.
3. สามารถใช้เป็น DC. Voltmeter ได้ โดยเลือกย่านวัดได้ 4 RANGE คือ 200 mV, 2 V, 20 V, 200 V

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สามารถนำเครื่องคอมพิวเตอร์ ประยุกต์ ใช้งานภายนอกได้โดยการ Interface
2. เป็นแนวทางของ การศึกษา ต่อไป ของการนำไมโครคอมพิวเตอร์ (PC) ไปประยุกต์ใช้ งานอื่นๆ

3. รู้เทคนิค ในการเขียนโปรแกรม และ ภาษาในการสั่งงาน หรือ ติดต่อให้คอมพิวเตอร์ ทำงานได้อย่างเหมาะสม

4. รู้จักการ เชื่อมต่อ (Interface) ของไมโครคอมพิวเตอร์ และ ส่วนของ โปรแกรม เพื่อควบคุม Hard Ware

1.5 ระเบียบวิธีดำเนินการโครงการงาน

1. ศึกษาการทำงาน และ การใช้งานเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ (PC)
2. ศึกษาการทำงาน และ การใช้งานในส่วนของ hard ware ส่วนของการinter face วงจร 8255 I/O port , ชุดวงจร power supply , ชุดวงจร charge battery และ ส่วนของวงจร A/D Converter และ D/A Converter
3. ศึกษา ส่วนของ Soft ware โดยใช้ภาษาเบสิก
4. ทำการออกแบบส่วนประกอบ ต่าง ๆ ของ Hard Ware และ Soft Ware.
5. ดำเนินการสร้างชุดของ Hard ware และเขียนโปรแกรมทางด้าน Soft Ware
6. ทดลองการทำงานร่วมกันระหว่างส่วน Hard ware และ Soft ware
7. สรุป ผลการทำโครงการงาน ข้อเสนอแนะ ปัญหาในการทำงาน รวบรวมข้อมูลทั้งหมด พิมพ์ ตรวจ แก้ไข และเสนอรายงาน

1.6 อุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำโครงการงาน(ที่มีอยู่แล้วและต้องจัดหา)

1. Microcomputer
2. Multimeter
3. Photo Board
4. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวกับการประกอบ Hard Ware เช่น IC ,Resistor ฯลฯ
5. อุปกรณ์ในการเชื่อมต่อ Microcomputer กับ Hard Ware

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีงบประมาณในการดำเนินการประมาณ 5,000 บาท

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

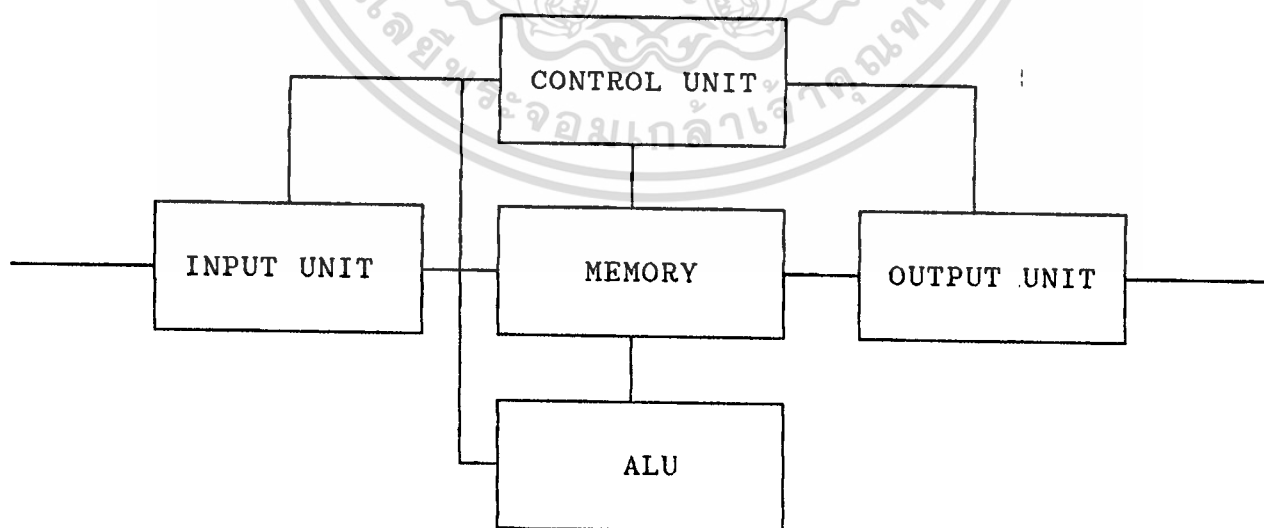
ทฤษฎี และ หลักการ

การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์เข้าไปเชื่อมต่อกับระบบภายนอกต่าง ๆ นั้น เช่นการควบคุมการชาร์จแบตเตอรี่ , แหล่งจ่ายไฟ(Power Supply) และใช้เป็น DC.Voltmeter ในระบบไมโครคอมพิวเตอร์ มีการทำงานเป็นแบบดิจิทัล (Digital) การจะเชื่อมต่อเข้ากับ สัญญาณอนาล็อก (Analog) จำเป็นต้องมีการเปลี่ยน สัญญาณดิจิทัล (Digital Signal) ให้ เป็น สัญญาณอนาล็อกเสียก่อน เพื่อทำการควบคุมอุปกรณ์ภายนอกแบบอนาล็อก นั้น อุปกรณ์ภายนอก ภายนอกที่ถูกควบคุมโดยสัญญาณ ดิจิตอล จากคอมพิวเตอร์ในงานชิ้นนี้ก็คือ วงจรแหล่งจ่ายไฟ (Power Supply) และ วงจรการชาร์จแบตเตอรี่ เราสามารถปรับปรุงให้ ควบคุมการจ่ายไฟ และ การชาร์จแบตเตอรี่ได้ ส่วนการเชื่อมต่อแบบอนาล็อกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ จำเป็นต้องมี ตัวกลางในการแปลงสัญญาณอนาล็อกนั้นให้เป็นสัญญาณทางอิเล็กทรอนิกส์ ตัวแปลงที่ใช้ก็คือ วงจร เปลี่ยนสัญญาณอนาล็อก เป็นสัญญาณดิจิทัล และ พอร์ต แบบขนานที่เราใช้คือ ไอที เบอ์ 8255 โปรแกรมมาเบิลเพอริเพอรัล อินเตอร์เฟซ ซึ่ง (Programmable Peripheral Interface) ซึ่งทำงานได้ง่าย การศึกษาได้เสนอระบบที่ใช้ ควบคุมแหล่งจ่ายไฟ และ การชาร์จแบตเตอรี่ โดยใช้การแปลงผันสัญญาณอนาล็อกให้เป็นดิจิทัล และ ในทางกลับกันสามารถ เปลี่ยนสัญญาณ ดิจิตอลให้อยู่ ในรูปสัญญาณอนาล็อก โดยใช้วงจรที่เรียกว่า การแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นสัญญาณอนาล็อก โดย เรานำไมโครคอมพิวเตอร์ มาควบคุม แหล่งจ่ายไฟ และ การชาร์จแบตเตอรี่ โดยใช้ส่วนอินเตอร์เฟซ (Interface) ที่เราสร้างขึ้นมาทำการต่อเข้ากับไมโครคอมพิวเตอร์ และต่อเข้ากับอุปกรณ์ภายนอก ก็คือชุดแหล่งจ่ายไฟตรง โดยที่เราจะใช้ในส่วนของซอฟต์แวร์(Software) มาควบคุม ไมโครคอมพิวเตอร์อีกครั้งหนึ่ง โดยที่เราสามารถจัด (Set) ได้ โดยที่ระบบควบคุม จะต้องมีการ ผิดเพี้ยน ของสัญญาณ การควบคุมน้อยที่สุด และ แสดงผลการควบคุมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 พื้นฐานทั่วไปของไมโครคอมพิวเตอร์

จากอดีต ที่ผ่านมา ระบบคอมพิวเตอร์ ได้รับการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และ ยังมี แนวโน้มที่จะ พัฒนาต่อไปอีกในอนาคต ซึ่งในปัจจุบันอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ได้มีขนาดเล็กลง ทำงานรวดเร็วและมีความเชื่อถือได้มากขึ้น ดังนั้นจึงทำให้คอมพิวเตอร์ได้เข้า มามีส่วนเกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวัน ในสังคมมนุษย์ไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จะเห็นได้จากหน้าเอา คอมพิวเตอร์ เข้าไปใช้ในระบบการ จัดการเกี่ยวกับธุรกิจระบบการ ควบคุมต่าง ๆ ภายในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น และมีแนวโน้มที่จะนำมาประยุกต์ใช้เพิ่ม มากขึ้นเรื่อยๆ การใช้ไมโครโปรเซสเซอร์ (Microprocessor) ควบคุมความเร็วมอเตอร์ ก็เป็นอีกวิธีหนึ่ง ที่นำเอา ระบบคอมพิวเตอร์ เข้ามาประยุกต์ใช้ อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีผล ดี คือ ให้ความแม่นยำใน การควบคุมสูง มีการตอบสนองปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นค่อนข้างรวดเร็วและ ยังให้ความสะดวกสบาย ในการทำงานเพราะวิธีการควบคุม โดย ซอฟต์แวร์ (Software) นั้นเมื่อต้องการ แก้ไขคำสั่ง ก็สามารถกระทำ ได้ง่าย โดยการเปลี่ยนแปลงซอฟต์แวร์เท่า นั้นไม่ต้องไปเปลี่ยนโครงสร้าง ทางด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซึ่งเป็นความยุ่งยากในทาง ปฏิบัติ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของไมโครคอมพิวเตอร์จะเชื่อมต่อกันด้วยบัส (Bus) ส่วนประ กอบ เหล่านี้ จะมีลักษณะเป็น ไอซีแบบ LSI (Large Scale Intregrated Circuit) ในรูปที่ 2.1.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.1.1 โครงสร้างพื้นฐานของไมโครคอมพิวเตอร์

จะแสดงถึง โครงสร้างพื้นฐานของ ไมโครคอมพิวเตอร์ทั่ว ๆ ไป และ เราสามารถอธิบายถึง ส่วนประกอบของไมโครคอมพิวเตอร์แยกเป็นส่วน ๆ ได้ 3 ส่วนคือ

- ไมโครโปรเซสเซอร์ (Microprocessor)
- หน่วยความจำ (Memory)
- อุปกรณ์อินพุต-เอาต์พุต (Input-Output)

2.1.1 ไมโครโปรเซสเซอร์ (Microprocessor)

ส่วนไมโครโปรเซสเซอร์นี้ ถือว่า เป็นหัวใจ และ สมองของระบบคอมพิวเตอร์ จะทำหน้าที่ตามคำสั่ง หรือ โปรแกรมที่ผู้ใช้เขียนขึ้นโดยมีซีพียู (CPU : Central Processor Unit) เป็นตัวควบคุม การทำงานของอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ทำหน้าที่ต่างกันให้ทำงาน สอดคล้องกัน ซีพียูนี้จะทำหน้าที่ จัดลำดับการทำงาน ก่อน-หลัง ตามความสำคัญ ของโปรแกรม ซึ่งขณะทำงานโปรแกรมเหล่านี้จะถูกเก็บ เข้าไว้ในหน่วยความจำ (Memory Unit) ซึ่งมีสาย ข้อมูล (Data Bus) และ สายตำแหน่ง (Address Bus) ที่ต่อเข้ากับสายข้อมูลและสายตำแหน่งของไมโครโปรเซสเซอร์ ภายในไมโครโปรเซสเซอร์ จะมีส่วนประกอบสำคัญอยู่ 3 ส่วนคือ

2.1.1.1 หน่วยคำนวณ (ALU: Arithmetic and Logical Unit)

เป็นหน่วยความจำ ที่ทำหน้าที่ คำนวณผลทางคณิตศาสตร์ และ ตรรกศาสตร์ เช่นการบวก ลบ AND หรือ OR กันในแต่ละบิตของข้อมูล ซึ่งผลลัพธ์ของการคำนวณทุกครั้งจะถูกเก็บเอาไว้ใน หน่วยความจำชั่วคราว หรือ รีจิสเตอร์ (Register) เรียกว่าแอดคิวมูเลเตอร์ (Accumulator : A Register) และ จะแสดงสภาวะ ของผลลัพธ์ที่คำนวณได้ ที่แฟลกริจิสเตอร์ (Flag : F Register)

2.1.1.2 รีจิสเตอร์ที่ใช้เก็บข้อมูล (Data Register)

เป็นรีจิสเตอร์ที่ใช้สำหรับ เก็บข้อมูลชั่วคราว หลังจากทำ การคำนวณ หรือ เป็นที่รอพักข้อมูล ระหว่างการเคลื่อนย้าย ตำแหน่งภายใน ของ CPU เอง หรือหน่วยความจำอื่น ๆ CPU เบอร์ Z-80 นั้นจะมีรีจิสเตอร์ที่ใช้ เก็บข้อมูลหลัก ๆ คือ AF, BC, DE และ HLจะเป็นรีจิสเตอร์ขนาด 16 บิต (Bit) สามารถใช้แยกกันทีละ 8 บิตได้ รีจิสเตอร์หลักทั้งหมดนี้จะมี บัสข้อมูล (Data Bus) 8 สายมาต่อถึงกันหมด และยังต่อกับ บัสข้อมูล ขนาด 8 บิตจากภายนอกอีกด้วย อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1.3 รีจิสเตอร์ที่ใช้เก็บข้อมูลของแอดเดรส (Address Register)

เป็นรีจิสเตอร์ ที่ใช้สำหรับ เก็บข้อมูลชั่วคราว หลังจากการทำงาน หรือ เป็นที่รอพักข้อมูลระหว่างการย้ายตำแหน่งภายใน ของ CPU อ่างถึงตำแหน่ง ของอุปกรณ์ เหล่านี้ ได้รีจิสเตอร์ที่ใช้เก็บตำแหน่งข้อมูลใน Z-80 คือ โปรแกรมเคาท์เตอร์ (PC : Program Counter) และ แสตคพอยท์เตอร์ (SP : Stack Pointer)

2.1.1.4 หน่วยควบคุม (Control Unit)

ถือว่าเป็นหัวใจของขบวนการทั้งหมด โดยจะส่งสัญญาณคอยควบคุมให้จังหวะแก่หน่วยอื่น ๆ ให้ทำงานไม่ซับซ้อน หน่วยควบคุม จะรับคำสั่งมาจากหน่วยความจำ และ แปลคำสั่งนั้น แล้วส่งสัญญาณเท่าที่จำเป็น ไปควบคุมหน่วยอื่น ๆ ให้เป็นไปตามคำสั่ง หน่วยควบคุมจะรู้ว่าคำสั่งต่อไปอยู่ที่ไหน ในหน่วยความจำ โดยมีตัวบอกตำแหน่ง คือ โปรแกรมเคาท์เตอร์

2.1.1.5 สัญญาณนาฬิกา (Clock)

เป็นฐานเวลาที่ป้อนให้กับชุดของ CPU แล้วจะใช้ฐานเวลานี้เป็นตัวควบคุมจังหวะการทำงานความถี่ของสัญญาณนาฬิกา นี้จะเป็นตัวกำหนดความเร็วในการทำงานของไมโครโปรเซสเซอร์

2.1.2 หน่วยความจำ (Memory)

หน่วยความจำ เป็นหน่วยที่เก็บคำสั่ง และ ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดขนาดของหน่วยความจำจะขึ้น อยู่กับจำนวนตำแหน่ง ที่หน่วยความจำ จะสามารถเก็บข้อมูลได้ หน่วยความจำแบ่งออกเป็น 2 ชนิด

2.1.2.1 รอม (ROM : Read Only Memory)

การใช้งานในคอมพิวเตอร์นั้นข้อมูลบางอย่างเรานำไปเก็บไว้เพียงครั้งเดียวนั้น หลังจากนั้นก็อ่านออกมา ใช้แต่เพียงอย่างเดียว หน่วยความจำที่เหมาะสมกับงานนี้ก็ควรจะเป็นแบบเขียนได้ และ ไม่สูญหายไป แม้ว่าจะไม่มีไฟเลี้ยงตามซึ่งก็คือรอมนั่นเอง มีอยู่ 3 แบบคือ

เอกสารรอม (ROM) เป็นหน่วยความจำที่โปรแกรมมาจากโรงงานผู้ผลิตเลย

ไม่าวรพรอม (PROM) เป็นหน่วยความจำที่ ผู้ใช้งานมาโปรแกรมเอง ตอนจะใช้งานตาม

ต้องการ

- อีพรอม (EPROM) เป็นหน่วยความจำที่ผู้ใช้งานมาโปรแกรมเองแต่สามารถลบออกได้ด้วยวิธีการอันเหมาะสม เช่น การฉายแสงอุลตราไวโอเล็ต หน่วยความจำแบบ ROM นี้จะใช้เก็บโปรแกรมสำหรับ ระบบโปรแกรมมอไนเตอร์

2.1.2.2 แรม (RAM :Read Access Memory)

เป็นหน่วยความจำที่สามารถอ่านและเขียนข้อมูลลงไปได้ มีข้อดีคือใช้แรมในการพัฒนาโปรแกรม เพราะสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ง่าย เมื่อพัฒนาโปรแกรมเสร็จแล้วจึงจัดเก็บข้อมูลลงในรอมอีกที เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลอย่างถาวรต่อไป ข้อเสีย คือขณะที่ใช้งานอยู่ถ้าเกิดไฟดับจะทำให้ข้อมูลต่าง ๆ ถูกลบไปด้วย แต่จะมีแรมอีกแบบหนึ่งคือ แรมแพค (RAM Pack) ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลไว้ได้เมื่อไฟดับไป เพราะแรมชนิดนี้จะมีแบตเตอรี่คอยจ่ายไฟเลี้ยงไว้จนกว่าแบตเตอรี่จะหมดไป

2.1.3 อุปกรณ์อินพุท-เอาต์พุท (Input-Output)

เป็นอุปกรณ์ภายนอก ที่ทำหน้าที่ ติดต่อกับไมโครคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อินพุทก็คือแหล่งกำเนิดสัญญาณข้อมูล ให้กับ ไมโครโปรเซสเซอร์ อุปกรณ์เอาต์พุทก็คือ แหล่งที่รับข้อมูลมาจากไมโครโปรเซสเซอร์โดย CPU จะส่งสัญญาณเลือกอุปกรณ์ตัวใดตัวหนึ่งพร้อมกับข้อมูลที่จะส่งหรือรับซึ่งจะเชื่อมต่อกับ CPU และ บัสต่าง ๆ ดังนี้

2.1.3.1 แอดเดรสบัส (Address Bus)

เป็นบัสทางเดียวใช้ส่งผ่านค่าแอดเดรสจาก CPU ออกไปจากหน่วยความจำ เพื่อระบุตำแหน่งที่ต้องการ รับ หรือ ส่งข้อมูล หรือ ใช้ระบุตำแหน่งของพอร์ท อินพุท-เอาต์พุท ที่ CPU ต้องการติดต่อด้วย

2.1.3.2 บัสควบคุม (Control Bus)

เป็นบัสทางเดียวที่ใช้ส่งผ่านสัญญาณควบคุมให้กับอุปกรณ์ต่าง ๆ ในระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 2.1.3.3 บัสข้อมูล (Data Bus) มาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่าจะเป็นบัสที่ 2 ที่ใช้ทิศทางการใช้ในการส่งผ่านข้อมูลระหว่าง CPU กับอุปกรณ์อื่น ๆ ในระบบจำ

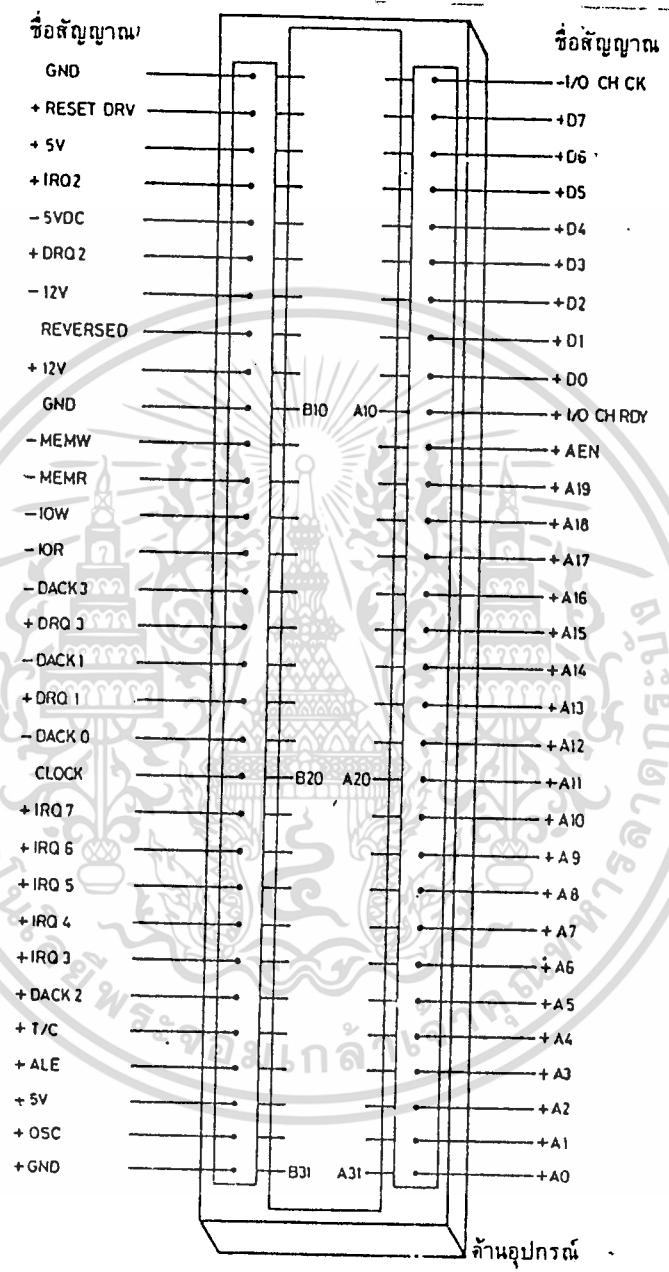
นวนเส้นของบัสข้อมูล จะขึ้นอยู่กับในการที่นั้น CPU จะส่งผ่านข้อมูลทีละ 8 บิต ดังนั้นจะมีจำนวนเส้นของชนิดของ CPU บัส

2.2 ตำแหน่งของสล๊อต IBM PC

ภายใน IBM/PC ได้มีการออกแบบ ให้สามารถเพิ่มเติมวงจรรินเตอร์เฟส เข้าไปในภายหลังได้ โดยผ่านทางสล๊อตที่อยู่บนเมนบอร์ด (Main Board) สำหรับสล๊อตบนเมนบอร์ดมีจำนวน 5 สล๊อต (IBM/PC มี 8 สล๊อต) แต่ละสล๊อตมีจำนวนขาทั้งสิ้น 62 ขา แบ่งออกเป็น 2 ข้างๆละ 31 ขา ตำแหน่งขาของสล๊อตที่อยู่ทางด้านซ้ายของสล๊อตจะเรียกโดยใช้อักษร B นำหน้าเลข ตำแหน่งของขา เช่น ขา B10 ก็คือขาทางด้านซ้ายของสล๊อตขาที่ 10 นับจากทางด้านท้ายของเครื่อง ส่วนขาที่อยู่ทางด้านขวา ของสล๊อต จะเรียก โดยใช้อักษร A นำหน้าเลขตำแหน่งของขา เช่น ขา A24 ก็คือ ขาทางด้านขวาของสล๊อต ขาที่ 24 (นับจากทางด้านท้ายของเครื่อง) แต่ละขาของสล๊อตเหล่านี้ เชื่อมต่อกับเส้นสัญญาณต่างบนเมนบอร์ด ทำให้การสร้างวงจรรินเตอร์เฟส กับ IBM/PC สามารถกระทำได้โดยสะดวกเส้นสัญญาณที่เชื่อมต่อกับขาสล๊อตเหล่านี้ ประกอบไปด้วย เส้นสัญญาณ ของแอดเดรส (Address Bus) , บัสข้อมูล (Data Bus) , บัสควบคุม (Control Bus) สำหรับการเขียน / อ่านข้อมูลจากหน่วยความจำ หรือ พอร์ต I/O , เส้นสัญญาณสำหรับการขออินเตอร์รัพท์ของ วงจรรินเตอร์เฟส, เส้นสัญญาณสำหรับการของ DMA , สัญญาณเวลา (Timing Signal) ต่าง ๆที่ใช้ในระบบเส้นสัญญาณแสดงการรีเฟรชหน่วยความจำ และสัญญาณสำหรับตรวจสอบความผิดพลาด (I/O Check) นอกจากเส้นสัญญาณเหล่านี้แล้ว สล๊อตบนเมนบอร์ด ยังเชื่อมต่อกับแหล่งจ่ายไฟต่าง ๆ คือ + 5Vdc , - 5Vdc , + 12Vdc และ - 12Vdc ตำแหน่ง ต่าง ๆ บนสล๊อตของ IBM/PC แสดงดังรูปที่ 2.2.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รูปที่ 2.2.1 แสดงตำแหน่งขาบนสล็อตของ IBM/PC

2.3 ตำแหน่งต่าง ๆ เกี่ยวกับ สัญญาณบนสล็อต IBM/PC

สัญญาณต่าง ๆ บนสล็อตของ IBM/PC มีหลายสัญญาณแต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะสัญญาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโครงงานนี้ ซึ่งเป็นสัญญาณที่จำเป็นต้องใช้เกี่ยวกับการเขียน/อ่านข้อมูลกับหน่วยความจำและพอร์ต I/O เท่านั้น

2.3.1 A0-A19 (Address Bus ; ขา A31-A12) :

ขาสัญญาณทั้ง 20 ขานี้เป็นเอาต์พุต ซึ่งใช้ กำหนดแอดเดรส ของหน่วยความจำ หรืออุปกรณ์ I/O ที่ 8088 ต้องการจะติดต่อด้วยโดยที่สัญญาณ A0 จะมีนัยสำคัญต่ำสุด สำหรับแอดเดรสบนบัส แอดเดรส A0 - A19 นี้จะถูกกำหนดโดย 8088 ในระหว่างขบวนการอ่าน / เขียนข้อมูลลงในหน่วย ความจำหรืออุปกรณ์ I/O แต่ในช่วงของขบวนการ DMA นั้น DMA - Controller จะเป็นผู้ กำหนดค่าแอดเดรสบนบัสแอดเดรสเอง (ในระหว่างนี้ 8088 จะถูกตัดออกจากระบบ) จะเห็นได้ ว่าจำนวนเส้นแอดเดรสจะมีอยู่ 20 เส้น ซึ่งสามารถที่จะ อ้างแอดเดรสของหน่วยความจำได้ถึง 1 Mbyte แต่อย่างไรก็ตาม จะมีแอดเดรสบางแอดเดรสที่ถูกใช้งานโดย IBM/PC อยู่ก่อนแล้ว คือแอดเดรสของหน่วยความจำ RAM บนเมนบอร์ดที่ถูกใช้โดยระบบจำนวน 64 Kbyte (สำหรับ IBM PC/XT จะเป็นจำนวน 256 KByte) และแอดเดรสสำหรับหน่วยความจำ ROM อีก 48 Kbyte ซึ่งถูกจัดในช่วงของแอดเดรสบนบัสใน 1 Mbyte คือ 0FC00H (สำหรับ IBM PC/XT จะเป็น 64 Kbyte) สำหรับ การอ้างแอดเดรสของพอร์ต I/O นั้นจะใช้เส้นแอดเดรสเพียง 16 เส้นคือ A0-A15 ซึ่งจะทำให้อ้างแอดเดรสของพอร์ตได้ 64 กิโลพอร์ท โดยผ่านทางชุดคำสั่ง IN และ OUT ส่วนเส้นแอดเดรสที่เหลือ คือ A16-A19 นั้นจะไม่ถูกใช้งาน อย่างไรก็ตามภายใน IBM/PC จะใช้แอดเดรสในการ อ้างแอดเดรสของพอร์ตเพียง 10 เส้นคือจาก A0-A9 และค่าแอดเดรสที่ใช้งานจะต้องอยู่ในช่วง 0200H-03FFH เท่านั้น

2.3.2 D0-D7 (Data Bus ; ขา A9-A2) :

เอกสารขาสัญญาณนี้จะเป็นแบบ Bi-Directional ซึ่งต่อกับบัสข้อมูลของระบบเพื่อทำหน้าที่ในการส่งผ่านข้อมูล ระหว่างพอร์ต I/O กับ IBM/PC โดยบิต D0 จะมีนัยสำคัญต่ำ

สุด และ บิต D7 จะมีนัยสำคัญสูงสุด สำหรับในบัสไซเคิลของการเขียนข้อมูล ที่สร้างขึ้นโดย 8088 นั้น ข้อมูลจะถูกส่งผ่านข้อมูลออกมา บนบัสข้อมูลก่อนที่สัญญาณ IOW (ในกรณีที่ต้องการส่งข้อมูลให้กับพอร์ต) หรือ MEMW (ในกรณีที่ต้องการส่งข้อมูลให้กับหน่วยความจำ) จะเปลี่ยนจากลอจิก "0" เป็นลอจิก "1" (ขอบขาขึ้น) ซึ่งโดยทั่วไปขอบขาขึ้นของสัญญาณ IOW หรือ MEMW นี้จะถูกใช้เพื่อสั่งให้พอร์ต I/O หรือหน่วยความจำที่มี แอดเดรสตรง กับค่าแอดเดรสบนบัสแอดเดรสนั้น รับข้อมูลไปเก็บไว้ สำหรับในบัสไซเคิล ของการอ่านข้อมูลที่สร้างขึ้นโดย 8088 นั้น พอร์ต I/O หรือหน่วยความจำที่ถูกอ้างถึงจะต้องส่งข้อมูลออกมาบนบัสข้อมูล ก่อนที่สัญญาณ IOR (ในกรณีที่ต้องการอ่านข้อมูลจากพอร์ต) หรือ MEMR (ในกรณีที่ต้องการอ่าน ข้อมูลจากหน่วยความจำ) จะเปลี่ยนจากลอจิก "0" เป็นลอจิก "1" (ขอบขาขึ้น)

2.3.3 RESET DRV (ขา B2) :

ขาสัญญาณนี้เป็นเอาต์พุต ซึ่งจะแอดทิฟ (ลอจิก "1") ในช่วงที่เราเริ่มจ่ายไฟให้กับระบบ และ จะยังคงแอดทิฟไปจนกว่าระบบต่าง ๆ ภายใน IBM/PC จะพร้อมที่จะทำงาน ถ้าระดับแรงดันของแหล่งจ่ายไฟตกลง สัญญาณนี้ก็จะถูกทำให้ แอดทิฟเช่นกัน โดยทั่วไปแล้ว สัญญาณนี้ จะถูกนำไปใช้ในการรีเซ็ตทวงจรรีจิสเตอร์เฟส หรือ อุปกรณ์ I/O ต่าง ๆ ในช่วงที่เริ่มจ่ายไฟให้กับระบบ ซึ่งจะเป็นการทำให้วงจร หรือ อุปกรณ์เหล่านั้น ถูกปรับให้อยู่ ในสถานะที่แน่นอน ก่อนที่จะเริ่มต้น การทำงานในระบบ (สถานะนี้เป็นสถานะที่เราทราบ และ ต้องการให้วงจรทำงานในขณะที่ระบบถูก รีเซ็ต)

2.3.4 ALE (Address Latch Enable; ขา B28) :

ขาสัญญาณนี้เป็นสัญญาณเอาต์พุตที่ 8288 Bus Controller สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับ แสดงการ เริ่มต้นของบัสไซเคิล และ แสดงให้อุปกรณ์ภายนอกทราบว่า แอดเดรสที่ 8088 ต้องการจะติดต่อด้วยนั้น ถูกส่งออกมาบนบัสแอดเดรสแล้ว โดยที่สัญญาณ ALE นี้จะเปลี่ยนจากลอจิก "1" เป็นลอจิก "0" เมื่อ ค่าแอดเดรสที่ต้องการ ถูกส่งออกมาบนบัสข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น ขอบขาลงของสัญญาณ ALE นี้จะถูกใช้ในการแลทช์ค่าแอดเดรสจากบัสแอดเดรส/ข้อมูล (Address/Data Bus; ADO-AD7) ของ 8088 ทำให้ สามารถแยกค่าแอดเดรส (AO-A19) ทั้งหมดและข้อมูล (AO-A7) ออกจากกันได้ อย่างไรก็ตาม สัญญาณ

ALE จะแอดทิฟเฉพาะ ในบัสไซเคิลที่สร้างขึ้นโดย 8088 เท่านั้น โดยจะไม่ แอดทิฟในระหว่างขบวนการ DMA

2.3.5 MEMW (Memory Write; ขา B11) :

ขานี้เป็นเอาต์พุตแอดทิฟที่ลอจิก "0" ซึ่ง 8288 Bus Controller สร้างขึ้นในระหว่าง บัสไซเคิลในการ เขียนข้อมูล ลงในหน่วยความจำของ 8088 สัญญาณ MEMW นี้จะ ถูกส่งออกมา เพื่อให้หน่วยความจำ ที่แอดเดรส ตรงกับค่าแอดเดรสบนบัสแอดเดรสนั้น ทำการรับข้อมูลที่อยู่ บนบัสข้อมูลไปเก็บไว้ โดยทั่วไปหน่วยความจำจะรับข้อมูลในช่วงของขาขึ้นของสัญญาณ MEMW สำหรับในระหว่างขบวนการ DMA นั้น 8237A-5 DMA-Controller จะทำการควบคุมบัสต่าง ๆ ของระบบแทน 8088 และ สัญญาณ MEMW จะถูกใช้บัสไซเคิลของการ เขียนข้อมูลลง ในหน่วยความจำ (ข้อมูลถูกส่งจากอุปกรณ์ I/O ไปให้กับหน่วยความจำ)

2.3.6 MEMR (Memory Read ; ขา B12) :

ขานี้เป็นเอาต์พุตจาก 8288 ซึ่งสัญญาณนี้จะแอดทิฟ ลอจิก "0" ในระหว่างบัสไซเคิลของการอ่านข้อมูลจากหน่วยความจำของ 8088 เพื่อให้หน่วยความจำที่มีแอดเดรสตรงกับค่าแอดเดรส บนบัสแอดเดรสนั้น ทำการส่งข้อมูลออกมา บนบัสข้อมูล โดยหน่วยความจำ นั้นจะต้องส่งข้อมูลออกมาในช่วงเวลา 30 nanosec ก่อนที่สัญญาณ MEMW จะกลับเป็นลอจิก "1" ทั้งนี้เพื่อให้ 8088 ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง สำหรับ ในระหว่างขบวนการ DMA นั้น DMA-Controller จะควบคุมบัสต่าง ๆ ของระบบแทน 8088 และ สัญญาณ MEMR จะถูกใช้ในบัสไซเคิล ของการอ่านข้อมูล จาก หน่วยความจำ (ข้อมูล ถูกส่งจากหน่วย ความจำไปให้กับอุปกรณ์)

2.3.7 IOR (I/O Read; ขา B14) :

ขานี้เป็นเอาต์พุตแอดทิฟที่ลอจิก "0" ที่สร้างขึ้นโดย 8288 Bus Controller เพื่อใช้ในการแสดงว่า บัสไซเคิลที่เกิดขึ้นนี้ เป็นบัสไซเคิล ของการ อ่านข้อมูล จากพอร์ต I/O เพื่อให้พอร์ต I/O ที่มีแอดเดรส ตรงกับแอดเดรสบนบัส แอดเดรสนั้นส่งข้อมูลออกมา

บนบัสข้อมูล โดย ข้อมูลจะต้องถูกส่งออกมา บนบัสข้อมูลก่อนขอบขาขึ้นของสัญญาณ IOR ประมาณ 30 nano sec เพื่อให้มั่นใจว่า 8088 สามารถรับข้อมูลได้ถูกต้อง สำหรับในขบวนการ DMA 8237A - 5 DMA Controller จะทำการสร้างสัญญาณ IOR เอง โดยที่ค่าแอดเดรสที่อยู่บนบัสแอดเดรส จะเป็นค่า แอดเดรสของหน่วยความจำ (แทนที่จะเป็นแอดเดรสของพอร์ต I/O) ที่พอร์ต I/O ที่ขอ DMA ต้องการจะนำข้อมูลไปเก็บ การที่พอร์ตใดจะส่งข้อมูลออกมาบนบัส ข้อมูลนั้นจะอาศัยสัญญาณ DACK จาก DMA Controller เป็นตัวกำหนด เช่น กรณีที่สัญญาณ DACK แอดทักก็จะแสดงว่า พอร์ต I/O ที่ ต้องส่งข้อมูลออกมาบนบัสข้อมูลก็คือ พอร์ต I/O ที่ขอ DMA ผ่านทางแชนแนลที่ 1 (DRQ1) เป็นต้น

2.3.8 IOW (I/O Write: ขา B13) :

ขาสัญญาณนี้เป็นเอาต์พุตแอกทีฟ ที่ลอจิก "0" ซึ่งถูกสร้างขึ้น โดย 8288 Bus Controller เพื่อให้แสดงว่า บัสไซเคิลที่เกิดขึ้นนี้ เป็นบัสไซเคิลของการ เขียนข้อมูลลงบนพอร์ต I/O เพื่อให้ I/O ที่มีแอดเดรสตรงกับ แอดเดรสบนบัสแอดเดรสนั้น รับข้อมูลที่อยู่บนบัสข้อมูล ไปเก็บไว้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในช่วงเวลาที่สัญญาณ IOW นี้ แอกทีฟ ลอจิก "0" นั้นข้อมูล บนบัสข้อมูลอาจจะยังไม่สมบูรณ์ ดังนั้นในการออกแบบจึงควรใช้ขอบขาขึ้นของสัญญาณ IOW แทนขอบขาลงในการทำให้พอร์ต I/O ที่เกี่ยวข้องรับข้อมูลไปเก็บไว้ เพื่อให้ข้อมูลบนบัสข้อมูลสมบูรณ์เสียก่อน สำหรับในขบวนการ DMA นั้น DMA-Controller จะทำการสร้าง สัญญาณ IOW เอง โดยที่ค่าแอดเดรสที่อยู่บนบัส แอดเดรสจะเป็นค่าแอดเดรสของหน่วยความจำที่พอร์ต I/O ที่ขอ DMA ต้องการจะอ่านข้อมูล

2.3.9 +5Vdc (ขา B3 และ B29) :

ขาทั้งสองนี้ ต่อกับ แหล่งจ่ายไฟ DC. + 5V ของระบบ โดยจะมีค่าความเที่ยงตรง (Regulate) + 5% คือ อยู่ในช่วง +4.75 ถึง +5.25 Vdc.

2.3.10 +12Vdc (ขา B9) :

ขานี้จะ ต่อกับ แหล่งจ่ายไฟ DC. + 12 V. ของระบบ โดยจะมีค่าความเที่ยงตรง (Regulate) + 5% คือ อยู่ในช่วง +11.4 ถึง +12.6 Vdc.

2.3.11 -5Vdc (ขา B5) :

ขานี้จะ ต่อกับแหล่งจ่ายไฟ DC. - 5V. ของระบบ โดยจะมีค่า ความเที่ยงตรง (Regulate) + 10% คือ อยู่ในช่วง -5.5 ถึง -4.5 Vdc.

2.3.12 -12Vdc (ขา B7) :

ขานี้จะ ต่อกับ แหล่งจ่ายไฟ DC. - 12 V. ของระบบ โดยจะมีค่าความเที่ยงตรง (Regulate) + 10% คือ อยู่ในช่วง -13.2 ถึง -10.8 Vdc.

2.3.13 GND (ขา B1, B10 และ B13) :

ขาทั้ง 3 นี้จะต่อเข้ากับกราวด์ (Ground) ของระบบ การจัดการสัญญาณบนสล๊อตของ IBM PC/XT นั้นจะมี สล๊อตสำหรับเชื่อมต่อกับวงจรรายนอกได้มากขึ้นคือใน IBM PC/XT จึงทำการเพิ่ม จำนวนสล๊อต บนเมนบอร์ดขึ้นเป็น 8 สล๊อต จะยังคงเหมือนกันใน IBM PC เพียงแต่สัญญาณต่าง ๆ ที่จะถูกส่งออกมายังขาของสล๊อตทั้ง 8 นั้น จะถูกต่อผ่านวงจรรับกระแส (Buffer) ก่อน และ ในสล๊อตที่ 8 ขา B8 จะถูกใช้งานด้วย โดยจะถูกใช้ เป็นขา CARDSLCTD (หรือ Card Select) ซึ่งขาสัญญาณนี้จะเป็นสัญญาณอินพุตจากวงจรรายนอกที่เสียบอยู่บน สล๊อตที่ 8 เพื่อให้วงจรมนเมนบอร์ดทราบว่าการ์ดที่อยู่บนสล๊อตนี้ ถูกเลือกใช้งานอยู่ซึ่งจะทำให้ Driver บนเมนบอร์ดทำการ อ่าน หรือ ส่งข้อมูล ไปยังสล๊อตที่ 8 เนื่องจากใน IBM/PC ได้ใช้งานเส้นแอดเดรสเพียง 10 เส้น (คือ A0-A9) ดังนั้นจึงสามารถที่จะอ้าง แอดเดรสของพอร์ตได้สูงสุดเพียง 1024 พอร์ต (จากจำนวน 64 K. พอร์ต) เท่านั้น นอกจากนี้ ในกรณีที่เป็น การอ่านข้อมูลจากพอร์ตของ IBM/PC ข้อมูล ใน บิต A9 จะถูกจัดให้มีหน้าที่ในการแบ่งพอร์ตทั้ง 1024 พอร์ต ออกเป็น 2 ส่วน (ส่วนละ 512 พอร์ต) อีกด้วย กล่าวคือถ้าข้อมูลในบิต A9 เป็น "0" แล้วเราจะทำการอ่านข้อมูล ได้เฉพาะ จากพอร์ตของอุปกรณ์ หรือ ชิพซีพพอร์ตต่าง ๆ ที่อยู่บนเมนบอร์ด(Mainboard) ของ IBM/PC เช่น 8253-5, 8237-5 หรือ 8259A เท่านั้น แต่ถ้าข้อมูลในบิต A9 นี้ เป็น "1" ก็จะทำกรอ่านข้อมูลได้เฉพาะ จากพอร์ตที่อยู่บนการ์ดต่าง ๆ เท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การกำหนดหมายเลขพอร์ตใน IBM/PC

สำหรับไมโครโปรเซสเซอร์ 16 บิตนี้จะต้องมีความเข้ากันได้ หรือ คอมพาทีเบิล (Compatible) ทางฮาร์ดแวร์กับระบบไมโครคอมพิวเตอร์ 16 บิต IBM/PC ดังนั้นส่วนของฮาร์ดแวร์ จะต้องกำหนดให้ได้หมายเลขพอร์ต เหมือนกัน หมายเลขพอร์ตที่ใช้จะมีลักษณะเป็นแบบกำหนดตายตัว จะเคลื่อนย้ายไปที่อื่นไม่ได้ เพราะอาจจะมีปัญหาสำหรับโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ ในบางระดับที่จัดการเกี่ยวกับพอร์ตโดยตรงได้

หมายเลขพอร์ตที่ใช้ได้รับการกำหนดดังนี้

000H-00FH	พอร์ตของชิพ DMA 8237A
020H-021H	พอร์ตของชิพอินเทอร์รัพต์คอนโทรลเลอร์ 8259A
040H-043H	พอร์ตของไอซีไทม์เมอร์ 8253
060H-063H	พอร์ตของ 8255A ที่อยู่บนเมนบอร์ด
080H-083H	พอร์ตของดีเอ็มเอที่ใช้กำหนดเพจ (Page Register)
0AX	รีจิสเตอร์ที่ใช้สำหรับ MNI
0CX	สงวนไว้
0EX	สงวนไว้
200H-20FH	พอร์ตที่ใช้ในการควบคุม
210H-217H	ส่วนขยายเพิ่มเติม
220H-24FH	สงวนไว้
278H-27FH	สงวนไว้
2F0H-2F7H	สงวนไว้
2F8H-2FFH	พอร์ตสื่อสาร COM 2
300H-31FH	โปรโตไทป์การ์ด
320H-32FH	วงจรควบคุมฮาร์ดดิสก์
378H-37FH	เครื่องพิมพ์แบบขนาน
380H-38FH	วงจรสื่อสาร SDLC

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
 เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
 เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

3COH-3CFH	สงวนไว้
3DOH-3DFH	วงจรควบคุมการแสดงผลบน CRT แบบสี
3EOH-3EFH	สงวนไว้
3FOH-3F7H	วงจรควบคุมดิสก์ไดรฟ์
3F8H-3FFH	วงจรควบคุมพอร์ตสื่อสาร COM 1

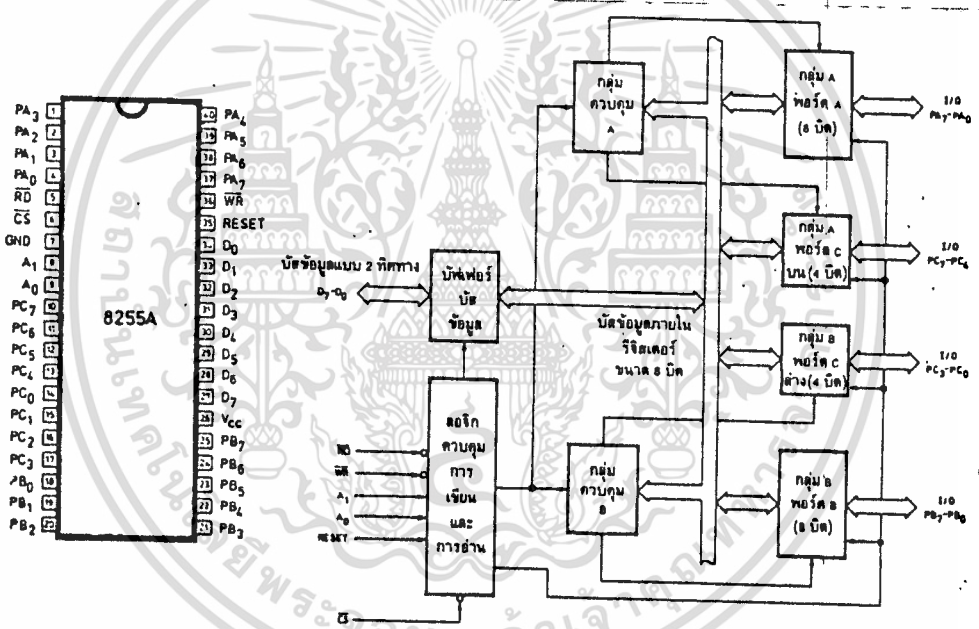
2.5 ไอซี 8255 โปรแกรมมาเบิล เพอริเพอรัล อินเตอร์เฟซซิง (Programmable Peripheral Interfacing)

เป็นไอซี พอร์ตที่สามารถโปรแกรมการทำงานได้ ในการนำเอาไมโครโปรเซสเซอร์ไปใช้งานนั้น จำเป็นต้องให้ ไมโครโปรเซสเซอร์สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้ ซึ่งก็คือให้มันสามารถ ส่งสัญญาณมาควบคุม อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น สเต็ปมอเตอร์, ควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้า ต่าง ๆ ส่วนที่ทำได้ไมโครโปรเซสเซอร์สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้ที่รู้จักกันดีคือ พอร์ต (Port) ซึ่งก็มีอยู่หลายลักษณะด้วยกัน เช่นเป็นตัวไอซีแบบไตรสเตต (Tri-state) เบอร์ 74LS244 หรือ ล็อก แลทช์ (Latch) เช่น 74LS374 เหล่านี้สามารถนำมาเอามาต่อใช้งานกับ CPU ได้ง่ายที่สุด โดย ตัว CPU จะเป็นตัวควบคุมการอ่านเขียนพอร์ต หากเป็นการอ่านข้อมูล จากพอร์ตก็มักจะใช้ ไอซีแบบ ไตรสเตต เป็นอินพุทโดยตัว CPU จะส่งสัญญาณไปเปิดเกตของ ไตรสเตต นี้ให้ข้อมูลเข้ามาสู่สายข้อมูล (Data Bus) และ เข้าสู่ไมโครโปรเซสเซอร์ หรือ CPU ต่อไป แต่สำหรับ พอร์ตเอาพุทก็จะใช้ แลทช์ฟิลิป-ฟลอป ทำหน้าที่ รับสัญญาณข้อมูลจาก ไมโครโปรเซสเซอร์มาแลทช์ไว้ที่ตัวมัน (CPU ส่ง สัญญาณมาทริก) เพื่อให้อุปกรณ์ภายนอก นั้นรับสัญญาณจากตัวแลทช์นี้ไปอีกทีหนึ่ง ที่ทำเช่นนี้เพราะตัวไมโครโปรเซสเซอร์ หรือ CPU นี้ทำงานเร็วมากซึ่งในช่วงของการส่งข้อมูลออกพอร์ต จะใช้เวลาไม่กี่ไมโครเซค (μS) ซึ่งอาจจะทำให้ อุปกรณ์ภายนอกรับไม่ทัน มีบริษัทต่าง ๆ เล็งเห็นความสำคัญ ของการติดต่อระหว่าง CPU กับอุปกรณ์ภายนอก นี้จึงทำได้ ทำไอซีสำเร็จรูปขึ้นหลายเบอร์ และ ที่จะขอนามากล่าวในที่นี้ก็คือ ไอซีเบอร์ 8255 ซึ่งเป็นของบริษัท อินเทล ซึ่งได้ออกแบบมาใช้กับ CPU เบอร์ 8080 แต่เราสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเบอร์อื่น ๆ ได้โดยไม่ยาก สาเหตุที่ 8255 เป็นที่นิยมมาก ก็เพราะว่ามันสามารถถูกไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มาแก้ไข

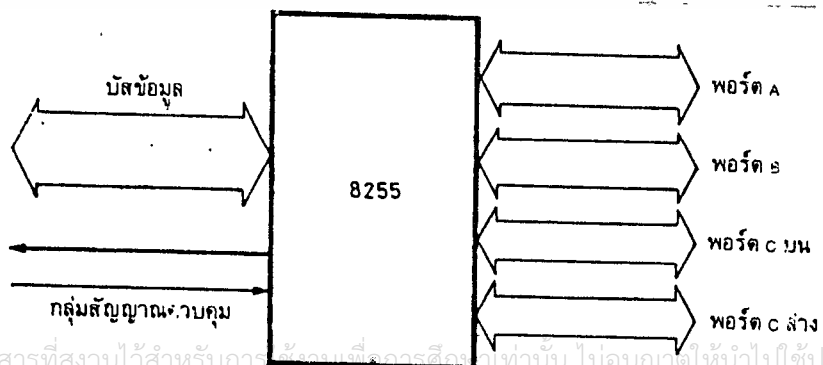
โปรแกรมให้ทำงานใน ลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็น อินพุต , เอาท์พุท หรือ แม้แต่แบบ แฮนด์เชคกิ้ง (Handshaking) ได้ทั้ง ยังราคาถูกอีกต่างหาก

2.5.1 ลักษณะทั่วไปของ 8255

เป็นไอซีขนาด 40 ขา ตัวแบนโดยแยกเป็นลักษณะของบล็อกง่าย ๆ ดังรูปที่ 2.5.1 คือ จะมี พอร์ตให้ใช้งานได้ถึง 3 พอร์ต (เป็นขนาด 8 บิต) พอร์ต A , พอร์ต B, พอร์ต และ พอร์ต C โดย พอร์ต C นี้สามารถแยกได้เป็น 2 ส่วนคือพอร์ต C บนตั้งแต่ PC₄-PC₇ จำนวน 4 บิตและพอร์ต C ล่างตั้งแต่ PC₀-PC₃ โดยพอร์ตทุกพอร์ต (A,B,C) สามารถ โปรแกรมได้ให้เป็นอินพุทหรือเอาท์พุทซึ่งจะได้กล่าวถึงการ โปรแกรมในรายละเอียดต่อไป

รูปที่ 2.5.1 บล็อกไดอะแกรมของไอซีเบอร์ 8255

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เฉพาะที่ควรศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น รูปที่ 2.5.2 แสดงโครงสร้างภายในของไอซี 8255 ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในรูปที่ 2.5.2 จะเห็นโครงสร้างภายในที่แสดงถึงกลุ่มควบคุมที่มีอยู่ 3 กลุ่มคือ

- กลุ่มควบคุมชุด A จะควบคุมพอร์ท A และพอร์ท C บน
- กลุ่มควบคุมชุด B จะควบคุมพอร์ท B และพอร์ท C ล่าง
- กลุ่มควบคุมลอจิกการเขียนและอ่าน

การทำงานของ 8255 จะใช้สัญญาณควบคุมจากตัวไมโครโปรเซสเซอร์มาควบคุมโดยจะมีการส่งคำสั่ง (Control) มาที่กลุ่มควบคุมชุด A, B แล้วกลุ่มที่ควบคุมชุดนี้ก็จะส่งต่อไปที่พอร์ท เพื่อเป็นไปตามข้อกำหนดของคำสั่งนั้น ๆ เช่น ให้พอร์ท A เป็นอินพุท B เป็นเอาต์พุทเหล่านี้เป็นต้น ส่วนกรณีเมื่อการอ่านเขียนพอร์ทจาก CPU กลุ่มควบคุมลอจิกการเขียนอ่าน จะเป็นตัวส่งสัญญาณไป บอกแก่กลุ่มที่ควบคุม ในแต่ละชุด อีกทั้งนี้แล้วแต่ว่า CPU จะมีการอ่าน และ การเขียนพอร์ทของกลุ่ม ควบคุมชุดใดต่อไปเรามาดูถึงความหมายต่าง ๆ ของไอซี 8255 เพื่อที่จะได้ใช้งานได้อย่างถูกต้องต่อไป

- DO-D7 เป็นขาข้อมูลของ 8255 ที่ใช้ติดต่อกับตัวไมโครโปรเซสเซอร์ซึ่งข้อมูลที่จะเข้าออกสู่พอร์ทต่าง ๆ ของ 8255 จะต้องผ่านขาข้อมูลนี้
- CS เป็นขาอินพุทที่รับสัญญาณลอจิก "0" จากภายนอกเพื่อแสดงว่าต้องการเลือกใช้ไอซีเบอร์นี้ หากได้รับลอจิก "1" ก็จะทำให้ไอซีตัวนี้ไม่ทำงานคือไม่รับสัญญาณใด ๆ ทั้งสิ้น
- RD เป็นขาอินพุทที่รับสัญญาณจากตัวไมโครโปรเซสเซอร์ โดยหากมีลอจิกเป็น "0" จะเป็นการแสดงว่า CPU ต้องการที่จะอ่านข้อมูลจากตัว 8255
- WR เป็นขาอินพุทที่รับสัญญาณจากตัวไมโครโปรเซสเซอร์ โดยหากมีลอจิกเป็น "0" ก็จะเป็นการแสดงว่า CPU ต้องการที่จะเขียนข้อมูลจากตัว 8255
- AO-A1 เป็นอินพุทที่รับแอดเดรสจากตัวไมโครโปรเซสเซอร์ที่ถอดรหัสตำแหน่งของ 8255 เอกสารนี้เปรียบร้อยแล้วโดยจะมีตำแหน่งใช้งาน 4 ตำแหน่ง เพื่ออ่านเขียนรีจิสเตอร์ (พอร์ท) ของ 8255 ที่มีอยู่ด้วยกัน 4 ตัว

RESET เป็นขาอินพุทที่รับสัญญาณจากภายนอกเข้ามาทำการรีเซ็ตตัว 8255 โดยหากได้รับ โวลจิก "1" จะทำให้พอร์ททุกพอร์ทเป็น อินพุทพอร์ทหมดทั้งนี้เพื่อไม่ต้องการให้มี สัญญาณออกไปกวนต่อ ระบบภายนอกเพื่อ 8255 ได้รับสัญญาณรีเซ็ต

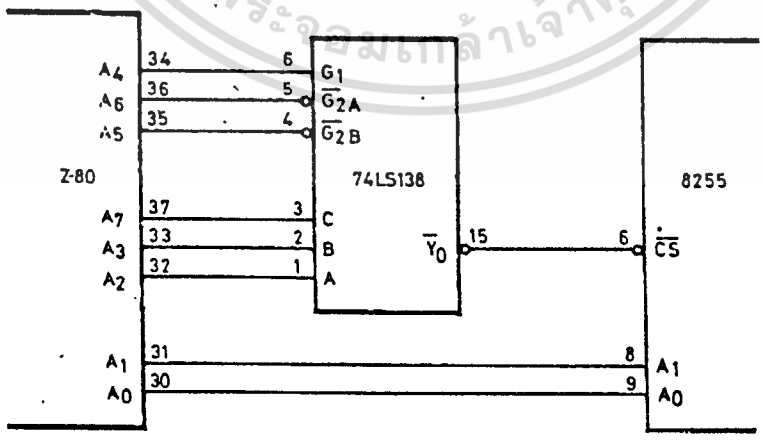
PA₀-PA₇ เป็นขาสัญญาณพอร์ท A ที่ใช้ติดต่อกับโลกภายนอก

PB₀-PB₇ เป็นขาสัญญาณพอร์ท B ที่ใช้ติดต่อกับโลกภายนอก

PC₀-PC₇ เป็นขาสัญญาณพอร์ท C ที่ใช้ติดต่อกับโลกภายนอก ซึ่งพอร์ทนี้จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ PC₀-PC₃ และPC₄-PC₇ ซึ่งสามารถโปรแกรมแยกกันได้อีกต่างหาก

2.5.2 การต่อใช้งาน 8255

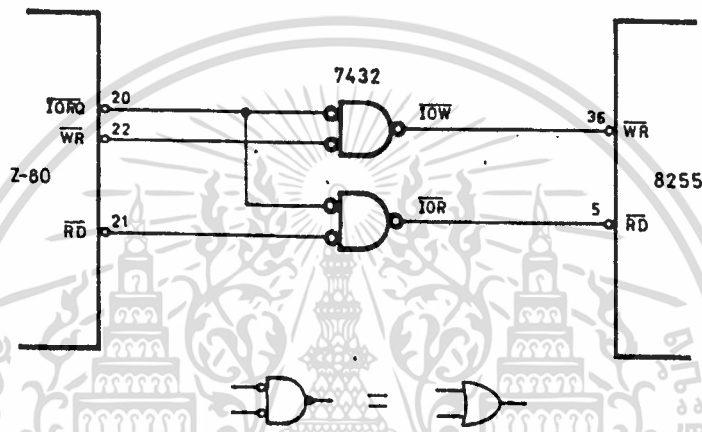
หากดูที่ขาของ 8255 ที่ รูปที่ 2.5.2 แล้วสังเกตเห็นได้ที่เราสามารถต่อขา 8255 บางส่วนได้โดยตรงกับขาไมโครโปรเซสเซอร์เลข (Z-80) เช่นขา D0-D7, A0-A1 เป็นต้น หากแต่บางขา เราจำเป็นต้องมีการ ตัดแปลงสัญญาณที่ได้จาก CPU (ซึ่งกรณีนี้เราใช้เบอร์ Z-80) เสียก่อนโดยหากเราถอดรหัสแอดเดรสของ 8255 ให้เป็นพอร์ทที่แอดเดรส 10H, 11H , 12H , 13H เราจะสามารถทำ ดีโคดีเดอร์ได้โดยง่ายดังรูปที่ 2.5.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยไว้ล่วงหน้าและต้องอภัยถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.5.3 การกำหนดแอดเดรสให้กับ 8255

สังเกตได้ว่า CS จะแอดตีฟทุกครึ่งหาก Z-80 อ้างพอร์ทที่แอดเดรส 000100 XX โดยค่าของ XX คือ A0,A1 ที่เราจะต่อเข้ากับ 8255 เพื่อทำการเลือกวีจีเอสเตอร์ควบคุม และ พอร์ตทั้งสาม ของ 8255 สัญญาณการควบคุมอีกส่วนที่สำคัญก็คือสัญญาณควบคุมการอ่าน เขียนพอร์ท ของ 8255 โดยหาก WR ได้รับแอดตีฟ "0" ก็จะเป็นการเขียนข้อมูลจาก CPU เข้าสู่ตัว 8255 หรือ ออกสู่พอร์ทที่ต้องการ และ เช่นเดียวกันหาก RD ได้รับโลจิก "0" ก็จะเป็นการอ่านข้อมูลพอร์ทจาก ตัว 8255 เข้าสู่ตัว CPU ซึ่งหากต่อ 8255 เข้ากับตัว Z-80 แล้ว เราจะเป็นต้องทำสัญญาณ การอ่าน เขียนพอร์ทของ Z-80 ให้ถูกต้องเสียก่อน โดยต่อดัง รูปที่ 2.5.4

รูปที่ 2.5.4 วงจรการต่อสายสัญญาณควบคุมการเขียนและการอ่าน 8255

และสุดท้ายคือสัญญาณ RESET ซึ่งของ 8255 จะรับแอดตีฟที่โลจิก "1" ซึ่งตัว Z-80 จะให้สัญญาณ RESET แอดตีฟ "0" ฉะนั้นเราจะต้องนำมาผ่านอินเวอร์เตอร์ก่อนที่จะได้ ลักษณะการต่อร่วมกับ CPU ดังนี้

2.5.2.1 การโปรแกรม 8255

เราได้ทราบมาแล้วในรูปที่ 2.5.2 ว่าโครงสร้างภายในของ 8255 มีกลุ่มควบคุม อยู่ 3 กลุ่ม ซึ่งทั้งสามกลุ่มนี้จะทำงานร่วมกัน ดังที่กล่าวมา และเราสามารถจะควบคุมการทำงานของพอร์ท จาก CPU ได้โดยสั่งงานมาที่กลุ่มควบคุมดังกล่าว แต่ตัว CPU จะมองเห็น 8255 เป็นพอร์ทด้วยกัน โดยแต่ละพอร์ท เสมือนเป็น วีจีเอสเตอร์ที่ CPU สามารถจะทำการอ่าน/เขียนได้ แต่ละพอร์ท จะอยู่คนละแอดเดรสกัน ดังที่เราได้ทำการดีโด้ให้ 8255 ที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า แอดเดรส 10H ,11H ,12H ,13H (ตามสัญญาณ A0-A1) และ เราจะได้ตำแหน่งของ

พอร์ท 8255 แต่ละตัวดังนี้

- 10H =====> พอร์ท A
 11H =====> พอร์ท B
 12H =====> พอร์ท C
 13H =====> พอร์ท Control

ซึ่งหากมีการอ่านเขียนไปยังพอร์ทดังกล่าวก็จะใช้ร่วมกับสัญญาณ RD, WR โดย WR หมายถึง เอาท์พุทข้อมูล และ RD แอดดีฟ หมายถึง อินพุทข้อมูล ดังนั้นเราจะโลจิกที่ขาของ 8255 ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

AD	WR	AAI	AO	ความหมาย
1 0	0 1	0 0	0 0	เขียนพอร์ท A ซึ่งเป็นข้อมูล อ่านพอร์ท A ซึ่งเป็นข้อมูล
1 0	0 1	0 0	1 1	เขียนพอร์ท B ซึ่งเป็นข้อมูล อ่านพอร์ท B ซึ่งเป็นข้อมูล
1 0	0 1	1 1	0 0	เขียนพอร์ท C ซึ่งเป็นข้อมูล อ่านพอร์ท C ซึ่งเป็นข้อมูล
1 0	0 1	1 1	1 1	เขียนข้อมูลซึ่งเป็นรหัสข้อมูล อ่านเข้ามาซึ่งไม่มีมีความหมาย ใด

รูปที่ 2.5.5 แสดงตารางของโลจิกเมื่อทำการติดต่อกับ 8255

การใช้งานเราจะต้องส่งรหัสควบคุม (Control code) เข้าไปยังพอร์ทควบคุมหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า รีจิสเตอร์ควบคุม ซึ่งจะเป็นข้อมูลขนาด 1 ไบต์ ส่งไปที่ แอดเดรส 13H กรณีนี้เราถอดรหัสไว้ที่ 13H โดยความหมายของแต่ละบิตที่เราส่งไป โปรแกรมทำงานเป็นดังนี้

- บิต D7 เป็นบิตที่แสดงว่าในไบท์นี้เป็นรหัสควบคุมถ้าเป็น "1" โดยแต่ละบิตจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโหมดต่าง ๆ ของ 8255 หากเป็น "0" จะเป็นเซตบิตของพอร์ท C
- บิต D6,D5 เป็นการเลือกโหมดของพอร์ท A ซึ่งจะมีอยู่ด้วยกัน 3 โหมด คือ 0,1,2
- บิต D4 เป็นการกำหนดให้พอร์ท A ให้เป็นอินพุทหรือเอาพุท โดยหากเป็น "1" ก็จะเป็นอินพุท หากเป็น "0" ก็แสดงว่าเป็นเอาพุท
- บิต D3 เป็นการกำหนดให้พอร์ท C บนให้เป็นอินพุทหรือเอาพุทโดยหากเป็น "1" ก็จะเป็นอินพุท หากเป็น "0" ก็แสดงว่าเป็นเอาพุท
- บิต D2 เป็นการกำหนดโหมดการทำงานของพอร์ท B โดยหากเป็น "0" หมายถึงเลือกให้พอร์ท B ทำงานในโหมด 0 หากเป็น "1" เป็นการเลือกให้พอร์ท B ทำงานในโหมด 1
- บิต D1 เป็นการกำหนดให้พอร์ท B ให้เป็นอินพุทหรือเอาพุทโดยหากเป็น "1" ก็จะเป็นอินพุท หากเป็น "0" ก็แสดงว่าเป็นเอาพุท
- บิต D0 เป็นการกำหนดให้พอร์ท C ล่าง ให้เป็นอินพุทหรือเอาพุทโดยหากเป็น "1" ก็จะเป็นอินพุท หากเป็น "0" ก็แสดงว่าเป็นเอาพุท

การโปรแกรมจะเริ่มจากการส่งค่ารหัสควบคุม 1 ไบท์ ดังที่กล่าวนี้ไปสู่พอร์ทควบคุม หลังจากนั้น หากต้องการเรียกไปถึงพอร์ทใด ก็สามารถอ้างได้ตามแอดเดรสทันที เช่น ต้องการโปรแกรมให้พอร์ท A , B , C ทั้งหมดให้เป็น เอาพุทพอร์ท เราก็จะได้รหัสควบคุมเป็น 10000000 หรือ 80H เราก็จะส่งเป็น

LD A, 080H ; กำหนดรหัสควบคุม

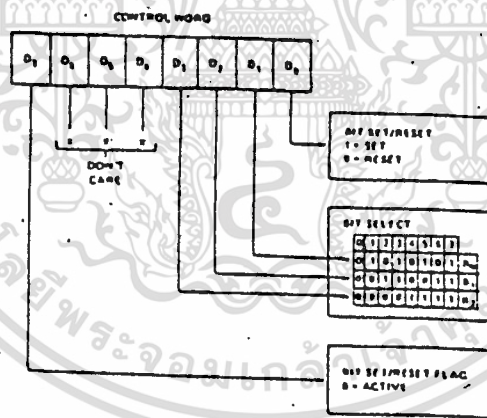
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
OUT (013H), A ; เป็นการส่งรหัสควบคุมสู่รีจิสเตอร์ควบคุม 3255
ไม่ว่ากรณีใดๆ หงสน ยกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องแจ้งถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ทุกครั้งหากมีการนำไปใช้

จากนี้ทั้งสามพอร์ทก็จะเป็น เอ้าท์พุทพอร์ทให้เราตามต้องการเมื่อเราจะส่งค่า ออกไป ก็จะสามารถทำได้โดยง่ายเช่น ต้องการส่งค่า 088H ออกไปที่พอร์ท B,C เราจะทำดังนี้

```
LD A,088H      ;ค่าข้อมูลต้องการส่ง
OUT (011H),A   ;ส่งออกไปพอร์ท B
OUT (012H),A   ;ส่งออกไปพอร์ท C
```

2.5.2.2 กรณีพิเศษของรหัสควบคุม

ปกติรหัสที่เราต้องส่งไปถึงพอร์ทควบคุมหรือรีจิสเตอร์ควบคุมจะต้องเป็นการเซทโหมด พอร์ทอินพุท เอ้าท์พุท และ ให้รหัสนั้น 7 บิต ต้องเป็น "1" เสมอที่นั่นหากบิต 7 นั้นเป็น "0" บ้าง จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าหากบิต 7 เป็น "0" จะถูกส่งไปที่แอดเดรสของพอร์ทควบคุม แล้ว 8255 จะถือว่าเป็นคำสั่งของการเซท/รีเซทโดยจะมี พอร์มแมทดังรูปที่ 2.5.6 นี้

รูปที่ 2.5.6 แสดงถึงรหัสควบคุมที่ใช้ในการเซท/รีเซท บิต ตัวอย่างเช่น

```
LD A 80H      ; รหัสควบคุมให้ทั้งสามพอร์ทเป็น OUTPUT
OUT (13H),A   ; ส่งสู่รีจิสเตอร์ควบคุม
LD A,00001001B ; รหัสควบคุมใช้เซทบิตที่ 4 ของพอร์ท C เป็น "1"
OUT (013H),A ; บิตที่ 4 พอร์ท C เป็น "1"
DEC A        ; เปลี่ยนเป็นรีเซท
OUT (013H),A ; กำหนดให้บิต 4 พอร์ท C เป็น "0"
```

จะเห็นว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้ เช่น เป็นตัวสร้างพัลส์, และ กำหนด ใช้งาน เปิด-ปิด อุปกรณ์ด้วย พอร์ต C ที่มีคำสั่งไม่ยุ่งยาก และ เป็นอิสระเป็นต้น

2.5.2.3 การทำงานในโหมด 0

จัดว่าเป็นโหมดพื้นฐาน ที่นิยมใช้กันมากที่สุดเนื่องด้วยความสะดวกตรงไปตรงมา คือทั้งสามพอร์ตเราสามารถจะใช้พอร์ตใดเป็น อินพุต, เอาท์พุทได้ โดยเฉพาะพอร์ต C ยังแยกให้เป็น 2 ชุด ๆ ละ 4 บิต ซึ่งในแต่ละชุดนี้ก็สามารถจะโปรแกรมให้ชุดใดชุดหนึ่งเป็นอินพุตหรือ เอาท์พุทได้อีก ฉะนั้นโดยสรุปแล้ว ก็จะมีพอร์ตที่จะโปรแกรมให้เป็นอินพุตหรือเอาท์พุทได้เสมือน 4 พอร์ตคือ พอร์ต A , พอร์ต B , พอร์ต C บน และ พอร์ต C ล่าง (แต่โปรแกรมแยกเฉพาะบิตในแต่ละพอร์ตไม่ได้) ซึ่งหากเราดูที่ รหัสคำสั่งแล้วจะเห็นว่ามียู่ 4 บิต ที่ถูกกำหนดตายตัว คือ บิต 7 , บิต 5 , บิต 6 และ บิต 2 ส่วนที่เหลืออีก 4 บิต ก็คือข้อกำหนดว่าจะให้พอร์ตใดเป็น อินพุต/เอาท์พุท นั้นเอง ซึ่งหากเราให้พอร์ตใดเป็น อินพุตเราก็ใส่โลจิก "1" ที่บิตนั้น หรือ หากต้องการให้พอร์ตใดเป็น เอาท์พุทก็ให้ใส่ "0" ที่บิตนั้นจะเห็นได้ว่า จะมีความเป็นไปได้ในการ กำหนดลักษณะของพอร์ตในโหมดนี้อยู่ 16 อย่างด้วยกัน

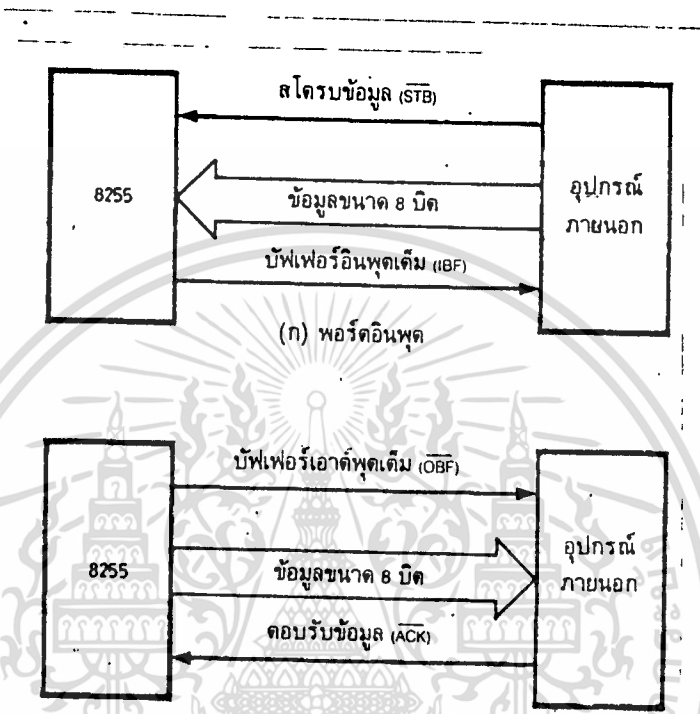
BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	1	0	0	X	X	0	X	X

รูปที่ 2.6.7 แสดงรหัสคำสั่งของ โหมด 0

2.5.2.4 การทำงานในโหมด 1

เป็นความสามารถพิเศษที่บริษัทผู้ผลิตเพิ่มขึ้นมาให้แก่ผู้ใช้คือ นอกจาก 8255 จะถูกใช้เป็น พอร์ตแบบขนาน ที่สามารถโปรแกรมให้เป็น อินพุต-เอาท์พุทพอร์ตได้แล้วยังสามารถให้ทำงานในเรื่องของการสื่อสารอัตโนมัติได้อีกด้วย นั่นคือในโหมด นี้จะใช้ในการรับ-ส่งข้อมูล แบบมีการตรวจสอบสัญญาณก่อน (Handshaking) โดยใช้อินพุต เอาท์พุทของ

พอร์ต A และ พอร์ต B เป็นหลัก ส่วน พอร์ต C บนจะใช้เป็น ตัวตรวจสอบสัญญาณ (Handshaking) ของพอร์ต A , พอร์ต C ล่าง ใช้เป็นตัวตรวจสอบสัญญาณสำหรับพอร์ต B ฉะนั้น การรับ - การส่งข้อมูล นอกจากมีข้อมูลแล้ว ก็จะมีสัญญาณควบคุมเพิ่มด้วยดังแสดง ในรูปที่ 2.5.8

รูปที่ 2.5.8 โครงสร้างตัวตรวจสอบสัญญาณของพอร์ตอินพุตและพอร์ตเอาต์พุต

วิธีการทำ Handshake นี้จะมีประโยชน์มากเพราะปกติอุปกรณ์ภายนอกมักจะทำงานได้ช้ากว่า ตัวไมโครโปรเซสเซอร์อยู่แล้ว ด้วยวิธีนี้จะทำให้ตัวไมโครโปรเซสเซอร์สามารถที่จะติดต่อกับ อุปกรณ์ภายนอกด้วย 8255 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในรูปที่ 2.5.8 นั้นจะแสดงให้เห็นถึงบล็อกของการติดต่อระหว่างอุปกรณ์ภายนอกกับ 8255 ซึ่งได้กำหนดให้พอร์ต A เป็นเข้าที่พุดพอร์ต และ พอร์ต B เป็นอินพุต (เราอาจกำหนดให้อยู่ในลักษณะอื่นก็ได้) และ เช่นเดียวกับกับโหมด 0 ที่เราได้กล่าวมาแล้ว คือ ก่อนที่เราจะใช้งาน 8255 อันดับแรกเลยเราต้องการทำโปรแกรมมันก่อนโดยการส่งคำสั่งควบคุม ขนาด 1 ไบท์ ที่รีจิสเตอร์ควบคุมของ 8255 ก่อนซึ่งเรากำหนดให้พอร์ตเป็นดังรูปที่ 25 เราจะได้คำสั่งควบคุมเป็น ในบิตอื่น ๆ นอกจากบิตที่ 3,0 นั้นเราสามารถเข้าใจได้ เพราะว่าเคยกล่าวมาแล้ว ส่วนบิตที่ใส่เครื่องหมาย X นั้น เราต้องมาพิจารณาเพื่อใส่ค่าต่อไป คือ ลักษณะการทำงานโหมด 1 นี้ เราจะมีตารางที่แสดงถึงการใช้พอร์ต เพื่อเป็นสัญญาณ

ควบคุมทั้งพอร์ท A และ B ในกรณีอินพุท และเอาต์พุตดังนี้จะนั้นจากตารางเราจะเห็นได้ว่าในบิตที่ 3 นั้นขึ้นอยู่กับผู้ใช้ต้องการที่จะกำหนดให้ PC6, PC7 เป็นอินพุทหรือเอาต์พุท (โดยใส่ 1 เมื่อต้องการที่จะเป็นอินพุทและใส่ 0 เมื่อต้องการให้เป็นเอาต์พุท) ส่วนในบิตที่ 0 นั้นไม่สนใจเพราะ เราไม่สามารถกำหนดอะไรได้ (PC0-PC2 ถูกนำไปเป็นสัญญาณควบคุมแก่พอร์ท B แล้ว และ PC3 ถูกนำไปเป็นสัญญาณควบคุมแก่พอร์ท A แล้วเช่นกัน)

1. ลำดับสัญญาณในกรณีเอาต์พุทพอร์ทโหมด 1

การเอาต์พุทข้อมูลหมายถึงการส่งข้อมูลจากตัว CPU ออกมาสู่ตัว 8255 ที่พอร์ทนั้น ๆ เพื่อรอสัญญาณ การรับข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอก รับข้อมูลนี้ไป สัญญาณที่ใช้ในกรณีเอาต์พุทข้อมูลที่ตัว 8255 มีดังนี้

- OBF (OUTPUT BUFFER FULL) เป็นเอาต์พุทจะแอดตีฟที่โลจิก 0 เป็นตัวบอกว่าขณะนี้ที่ตัว 8255 มีข้อมูลจาก CPU อยู่ยังไม่ถูกอ่านจากอุปกรณ์ภายนอก
- ACK (ACKNOWLEDGE) เป็นอินพุทแอดตีฟที่โลจิก 0 เป็นสัญญาณจากอุปกรณ์ภายนอกที่ส่งมาเพื่อรับเอาข้อมูลจาก 8255 ไป
- INTR (INTERRUPT REQUEST) เป็นสัญญาณเอาต์พุทจากตัว 8255 แอดตีฟที่โลจิก 0 ปกติเราจะใช้ไปทริกให้กับ CPU ที่ขา INT เพื่อบอกให้ CPU ทราบว่าข้อมูลได้อ่านจาก 8255 ไปแล้วซึ่งเราสามารถ เซท/รีเซท ว่าต้องการให้เกิดสัญญาณที่ขา INTR นี้หรือไม่ก็ได้โดยซอฟต์แวร์

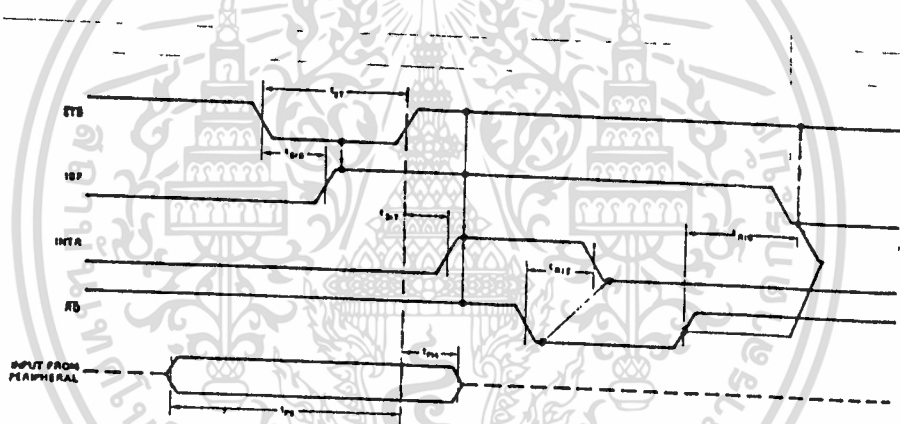
อธิบายได้ดังนี้

เมื่อ CPU สัญญาณการเขียนข้อมูลเข้ามาเก็บไปที่ตัว 8255 (WR) จะเป็นผลทำให้ OBF แสดงสภาวะว่ามีข้อมูลเข้ามาแลทซ์ ไว้ที่พอร์ท A (อาจเป็นพอร์ทอื่นตามที่เราโปรแกรมไว้) โดยจะให้โลจิกออกเป็น 0 และสัญญาณ INTR ก็จะเป็น 0 ด้วย (หากเราทำการเซทไว้ก่อน) ทั้งนี้สัญญาณก็จะอยู่อย่างนี้ต่อไปเรื่อย ๆ หากไม่มีสัญญาณการอ่านข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกมา อ่านสัญญาณนั้น คือ ACK เมื่ออุปกรณ์ภายนอกทำการอ่านเอาข้อมูล

มูลจากตัว 8255 ก็จะทำให้การตรวจดูสัญญาณที่ขา OBF ของ 8255 ก่อนว่าเป็น 0 หรือไม่ เพราะหากได้ 0 เป็นการแสดงว่าข้อมูลมีอยู่ในพอร์ท พร้อมทั้งจะทำการอ่านได้ จึงส่งสัญญาณ แอดดีฟลอจิกศูนย์มาที่ขา ACK ดังแสดงในรูปที่ 26 เป็นการอ่านเอาข้อมูลจาก 8255 ออก ไปนั้นเองจากนั้นสัญญาณ OBF , INTR ก็จะถูกกลับคืนเป็น โวลจิก 1 ดังเดิมซึ่งจะทำให้ CPU ทราบได้ว่า มีการอ่านเอาข้อมูล ที่พอร์ทไปเรียบร้อยแล้ว CPU สามารถที่จะทำการ ส่งข้อมูลเข้ามาใหม่ได้

2. ลำดับสัญญาณในการอินพุท โหมด 1

การอินพุทพอร์ทหมายถึงการที่อุปกรณ์ภายนอกส่งข้อมูลเข้ามาเก็บไว้ที่ตัว 8255 แต่ ต้องตรวจดูก่อนเช่นกันว่า 8255 ว่างหรือไม่ เพื่อให้ตัว CPU มาอ่านเอาข้อมูลนั้นไปสู่ตัว CPU ต่อไป รูปลำดับสัญญาณและความหมายที่ต้องใช้ในกรณีอินพุทมีดังนี้

รูปที่ 2.5.9 แสดงลำดับสัญญาณที่เกิดขึ้นในกรณีการทำงานโหมด 1 อินพุท

- IBF (INPUT BUFFER FULL) เป็นสัญญาณเข้าที่พอร์ทที่แอดดีฟลอจิก 1 จะเป็นตัวแสดงว่าขณะนี้ข้อมูลในตัว 8255 เต็มอยู่หรือไม่ หมายความว่าข้อมูลถูกอ่านด้วย CPU ไปหรือยัง หากยังที่ขาสัญญาณนี้จะแสดงโวลจิกเป็น 1 อยู่ แต่หากมีการอ่านเอาข้อมูลไปแล้วก็จะแสดงโวลจิกเป็น 0 เพื่อให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานโดย... ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดอุปกรณ์ภายนอกสามารถส่งข้อมูลตัวต่อๆ 1 เข้ามาได้ทันที

- STB (STROBE INPUT) เป็นสัญญาณ อินพุต ที่แอดดีฟที่ลอจิก 0 จะเป็นขาที่รับสัญญาณจากอุปกรณ์ภายนอก เพื่อแลตซ์ข้อมูลที่ส่งมาจากภายนอกเข้าสู่ตัว 8255
- INTR (INTERRUPT REQUEST) เป็นสัญญาณเข้าที่พทแอดดีฟที่ลอจิก 1 มักใช้เป็นสัญญาณตรีกอินเตอร์รัพท์ให้กับ CPU เพื่อบอกให้ทราบว่าอุปกรณ์ภายนอกส่งข้อมูลมาแล้ว

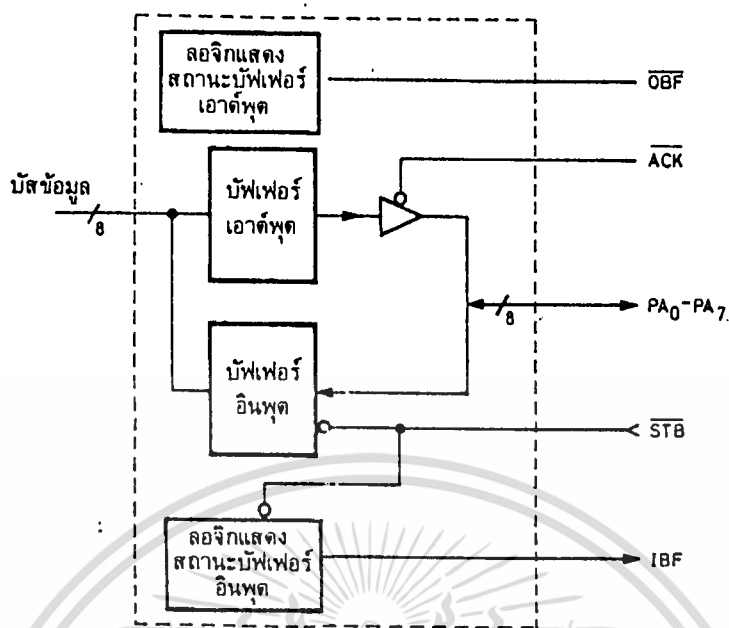
อธิบายได้ดังนี้

เมื่ออุปกรณ์ภายนอกต้องการส่งข้อมูลเข้าสู่ตัว 8255 ก็ต้องตรวจดูก่อนว่าที่พอร์ทนั้นมีข้อมูลตกค้างอยู่ หรือว่าง หรือไม่ โดยการตรวจที่ขาสัญญาณ IBF ว่าเป็นลอจิก 0 หรือไม่ เพราะหากเป็นลอจิก 0 จะหมายถึง ว่าง แต่หากเป็นลอจิก 1 จะหมายถึงว่าข้อมูลยังคงมีอยู่ เมื่อตรวจดู และ ทราบว่าเป็น 0 ก็สามารถส่งข้อมูลไปได้โดย ส่งสัญญาณพัลซ์ ลอจิก 0 ไปที่ขา STB เพื่อบอกให้ 8255 ได้ทำการแลตซ์ข้อมูลที่ส่งให้มัน และเพื่อแลตซ์ข้อมูลไว้แล้วก็ เป็นผลทำให้ IBF มีลอจิกไปเป็น 1 เพื่อแสดงถึงว่าได้แลตซ์ข้อมูลเข้าสู่ พอร์ทแล้วพร้อมกันนั้นก็ จะให้สัญญาณ INTR เป็นลอจิก 1 เพื่อแสดงให้ตัว CPU ทราบว่าได้แลตซ์ข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกได้แล้ว หากเราต่อเป็นสัญญาณอินเตอร์รัพท์สู่ตัว CPU และสัญญาณก็จะค้างลักษณะนี้ต่อไป จนกว่าจะมีสัญญาณการอ่านข้อมูลจาก CPU มาอ่าน เอาข้อมูลจากพอร์ท 8255 ไปคือสัญญาณ RD และ เมื่อ CPU ส่งสัญญาณ RD มาอ่านแล้วก็จะ เป็นผลให้สัญญาณ IBF กลับเป็นลอจิก 1 และ INTR กลับเป็นลอจิก 0 ดังเดิมซึ่งหากอุปกรณ์ภายนอกตรวจดูที่สัญญาณ IBF ก็จะทราบว่า มันสามารถส่งข้อมูลตัวต่อ ไปมาที่ 8255 ได้แล้ว ขอให้สังเกตสัญญาณในรูปที่ 2.5.9 ประกอบด้วย

2.5.2.5 การทำงานในโหมด 2

การทำงานในโหมดที่ 2 นี้ จะสามารถได้เฉพาะพอร์ท A เท่านั้นเนื่องจากว่าการทำงานในโหมดนี้ คือการที่กำหนดให้พอร์ท A เป็นได้ทั้งอินพุต และเอาต์พุตได้ในพอร์ทเดียวซึ่งทำให้ต้องให้สายสัญญาณควบคุมมากขึ้นเป็น 5 เส้น ซึ่งก็ใช้พอร์ท C เป็นขาสัญญาณควบคุมนี้ทำให้ไม่เพียงพอแก่พอร์ท B ที่จะให้เป็นโหมด 2 ฉะนั้นพอร์ท 1 จึงสามารถทำงานได้เฉพาะโหมด 0 ,1 เท่านั้น

รูปที่ 2.5.10 แสดงถึงบล็อกไดอะแกรมการทำงานในโหมด 2 ของพอร์ต A

การทำงานในโหมดนี้ คือ การใช้พอร์ต A เป็นทั้งอินพุตแลทซ์ข้อมูลและเอาต์พุตแลทซ์ข้อมูล โดย เอาต์พุตแลทซ์ก็จะหมายถึงการที่พอร์ต A รับข้อมูลจาก CPU มาทำการแลทซ์ไว้เพื่อรอการอ่านข้อมูลนี้ไปด้วยอุปกรณ์ภายนอก ส่วนกรณีของอินพุตแลทซ์ก็หมายถึงการเก็บข้อมูลที่อุปกรณ์ภายนอก ส่งมาแลทซ์ไว้เพื่อรอให้ CPU ทำการอ่านข้อมูลนี้ไปนั่นเอง

การทำงาน โดยทั่วไปก็เหมือนกันกับการทำงานในโหมด 1 ที่ได้กล่าวมาเพียงแต่เป็นการรวมเอาพอร์ตการรับส่งไว้เป็นช่องเดียวกัน คือ เมื่อกระทำการเอาต์พุตก็จะมีสัญญาณ OBF, ACK, INTR ใช้ติดต่อควบคุมและเพื่อกระทำการอินพุตก็จะมีสัญญาณ IBF, STB, INTR ใช้ในการติดต่อควบคุมการทำงาน โดยจะขอกกล่าวเป็นลำดับดังนี้

การส่งข้อมูลจาก CPU ไปสู่ 8255 เพื่อออกสู่ภายนอกนั้นขั้นแรกก็ต้องตรวจสอบก่อนว่าพอร์ต A ว่าว่างหรือไม่โดยการอ่านค่า บิต PC7 (OBF) มาดูว่าเป็น 1 (ว่าง) ก็สามารถส่งข้อมูลออกไปแลทซ์ไว้ที่ 8255 ได้ และเมื่ออุปกรณ์ภายนอกต้องการรับข้อมูลไปก็จะตรวจที่ PC7 (OBF) นี้ว่าได้โลจิกเป็น 0 หรือไม่ หากเป็น 0 หมายถึงมีข้อมูลอยู่ ก็จะทำการอ่านเอาไปโดยการส่งสัญญาณ ACK มาที่บิต PC6 (ACK) เพื่ออ่านเอาข้อมูลไปเป็นผลทำให้สถานะของ PC7 (OBF) กลับคืนเป็น 1 อีกครั้งเพื่อแสดงตัวว่า 8255 ว่างที่จะรับข้อมูลตัวต่อไปจาก CPU นี้แล้วการรับข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกนั้น ก่อนที่จะทำการส่ง ข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกที่พอร์ต A นั้นอุปกรณ์ภายนอกจะทำการตรวจสอบก่อนว่าพอร์ต A ว่างหรือไม่ โดยการ

ตรวจที่บิต PC5 (IBF) ว่าเป็นลอจิก 0 หรือไม่ หากเป็น 0 แสดงว่าก็จะส่งสัญญาณ STB มาที่ขา PC4 เป็นการบอกให้ 8255 ได้ทำการแลตซ์ข้อมูลของอุปกรณ์ภายนอกที่ส่งมาไว้ที่ พอร์ต A เมื่อแลตซ์แล้ว PC4 (IBF) จะเปลี่ยนลอจิกไปเป็น 1 ทันทีเพื่อบอกให้อุปกรณ์ ภายนอกทราบว่าข้อมูลถูกแลตซ์สู่พอร์ต A เรียบร้อยแล้ว อย่าเพิ่งส่งข้อมูลมาอีก ถึง ตอนนี้อย่า CPU ตรวจดูที่ PC4 (IBF) ดูโดยการอ่าน พอร์ต C ก็จะทราบว่า มี ข้อมูล ส่งมาแล้ว จึงทำการอ่านข้อมูลไปได้ ส่ง RD มาอ่าน เป็นผลทำให้ PC4 (IBF) กลับลอจิก เป็น 0 อีกครั้งเพื่อให้ อุปกรณ์ภายนอกส่งข้อมูล ตัวต่อไปมาที่ 8255 อีกขาดควบคุมของพอร์ต C ที่ใช้ในการทำสัญญาณ ควบคุมต่าง ๆ นั้น แสดงดังรูปที่ 2.5.9 สังเกตเห็นได้ว่า PC0-PC2 นั้นเราสามารถกำหนดให้เป็น อินพุต หรือ เอาท์พุตได้อีกต่างหาก ในกรณีที่ พอร์ต B ถูกโปรแกรมในโหมด 0 (เพราะไม่ต้องมีสัญญาณควบคุม) แต่หากพอร์ต B ถูกโปรแกรมใน โหมด 1 จะทำให้ต้องใช้ PC0-PC2 นี้เป็นสัญญาณควบคุมของพอร์ต B

พอร์ต C	ความหมาย
PC0	I/O
PC1	I/O
PC2	I/O
PC3	INTR _A
PC4	STB _A
PC5	IBF _A
PC6	ACK _A
PC7	OBF _A

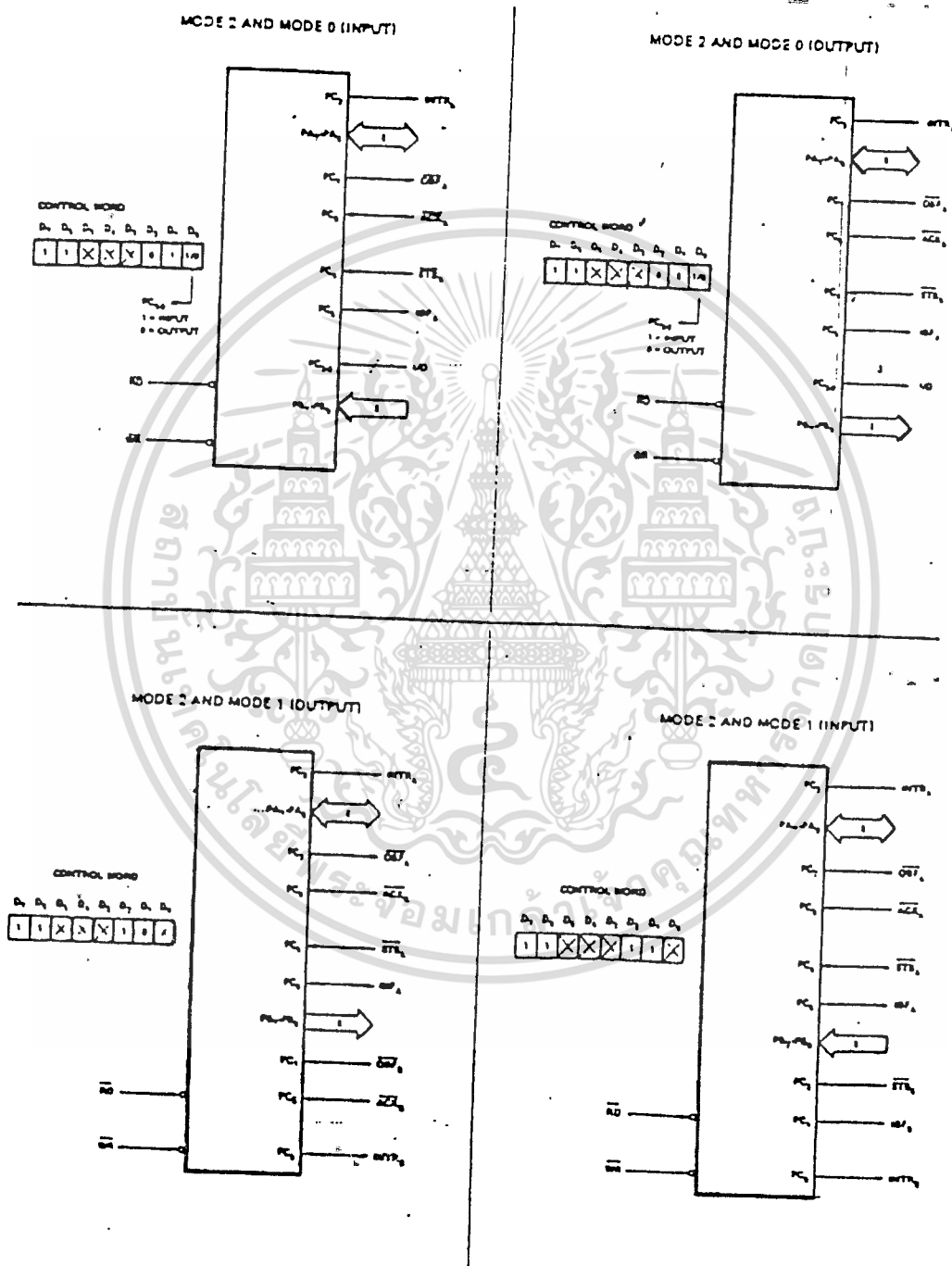
รูปที่ 2.5.11 แสดงถึงพอร์ต C ที่ถูกใช้เป็นสัญญาณควบคุมในโหมด 2

ส่วนสัญญาณ INTR นั้นเราก็สามารถกำหนดให้มีการเกิดอินเตอร์รัพหรือไม่ก็ได้ โดยการ เชต/รีเซต บิต ดังนี้

กรณี อินพุต สามารถที่จะทำการ เชต/รีเซต ได้ที่ บิต PC4 (STB) ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงเงืองไปยังเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณี เอาท์พุต สามารถที่จะทำการ เชต/รีเซต ได้ที่ บิต PC6 (ACK)

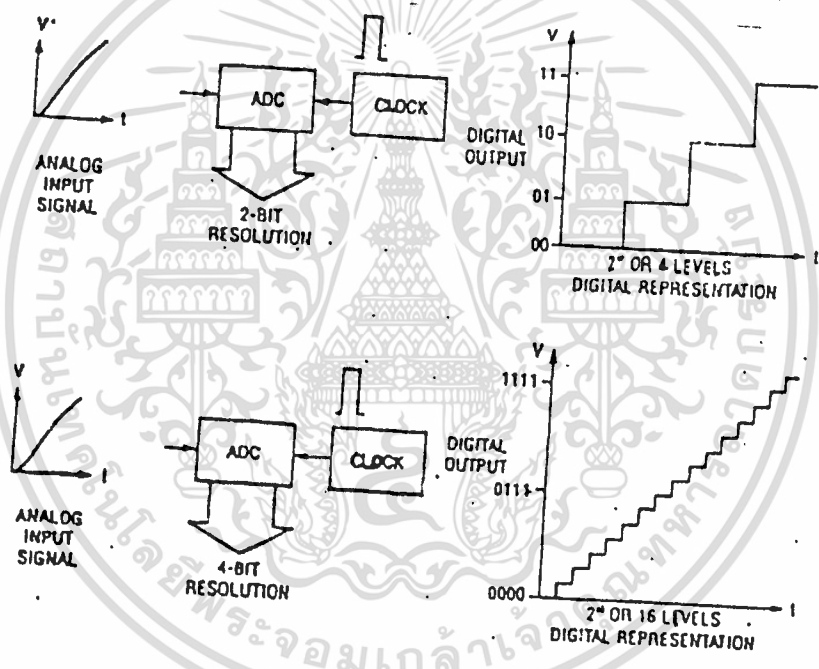
เราจะสามารถโปรแกรมให้พอร์ท A ในโหมด 2 ทำงานร่วมกับพอร์ท B ซึ่งเป็น โหมด 0, 1 ก็ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
รูปที่ 2.5.12 แสดงการโปรแกรมโหมด 2 ร่วมกับโหมด 0,1

2.6 A/D คอนเวอร์เตอร์ (Analog to Digital Convertor)

A/D คอนเวอร์เตอร์ หรือ ADC ใช้สำหรับการแปลงสัญญาณอินพุตที่เป็นอนาล็อก ให้เป็นจำนวนจำกัดของ ดิจิตอลบิตผลลัพธ์ที่ได้จะอยู่ในรูปของ "WORD" ทางดิจิตอลซึ่งจะกลายเป็นรหัสเลขฐานสองที่แทนระดับ แต่ละระดับของสัญญาณอนาล็อกในขณะที่ DAC กำลังทำงานแปลงสัญญาณอยู่ ความละเอียดของ ADC จะคล้ายกับความละเอียดของ DAC อย่างมาก กล่าวคือ จำนวนบิต ทางเข้าที่พหุมีหลาย ๆ บิต ความละเอียดของ ADC ตัวนั้นก็จะมีมากขึ้นเช่น ADC ขนาด 12 บิต จะมีความละเอียดเท่ากับ 12 เป็นต้น ดังแสดงในรูปที่ 2.6.1

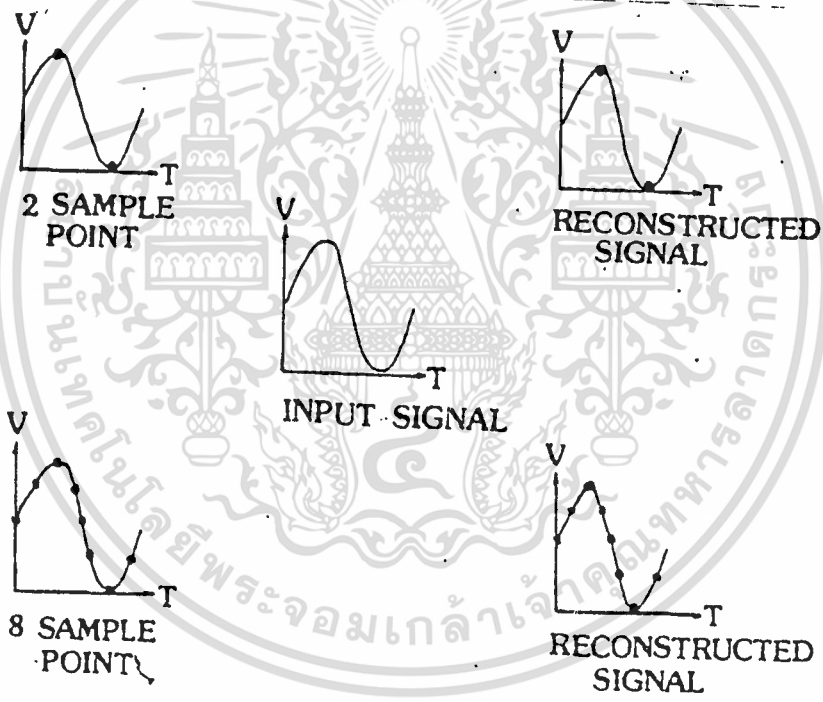

รูปที่ 2.6.1 ความละเอียดของ ADC จะแปรผันตรงกับจำนวนบิตทางด้านเข้าที่พหุ
ค่าเวลาในการแปรผัน (CONVERSION TIME) เป็นเกณฑ์ที่สำคัญอีกตัวหนึ่งของ ADC ตามที่คุณได้เห็นมาว่า การแปลงสัญญาณอนาล็อกให้กลายเป็นสัญญาณทางดิจิตอลไม่ได้เกิดขึ้นโดยทันทีทันใด แต่ต้องมีการผ่านกระบวนการต่าง ๆ ด้วยเหตุที่ผลลัพธ์ต้องเวลาค่าเวลาขณะหนึ่งที่จะทำการสุ่ม (Sample) สัญญาณอินพุตและสัญญาณดิจิตอลที่เป็นรหัสไบนารีออกมาที่เข้าที่พหุ ดังนั้น ค่าเวลาการแปรผัน คือ ช่วงเวลาที่ต้องการกระทำกระบวนการให้เสร็จสิ้น ซึ่งมีค่าอยู่ประมาณ μs หรือ ms สำหรับ DAC ความเร็วสูงและเป็น ms สำหรับ DAC แบบธรรมดา เนื่องจากการเปลี่ยน A/D นั้นต้องการกระบวนการ ซึ่งโครโมสก็แน่นอน และ แม่นยำ แหล่งกำเนิดสัญญาณนาฬิกาจึงจำเป็นต้องมีในวงจร

2.6.1 ทฤษฎีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling theory)

เนื่องจาก ADC ต้องการค่าเวลาขณะหนึ่ง ใช้ในขบวนการ เปลี่ยนแปลง สัญญาณ อนุาล็อกเป็น สัญญาณดิจิทัล ช่วงเวลาช่วงหนึ่งจะใช้สำหรับการสุ่มตัวอย่าง ของสัญญาณตัวอย่างเช่น ADC สามารถเปลี่ยนสัญญาณเสร็จสมบูรณ์ได้ผ่านในเวลา 1ms ดังนั้นมันจึงเปลี่ยนสัญญาณได้ 1000 ครั้งใน 1 วินาที (ในทางทฤษฎี) อัตราการเปลี่ยนแปลงสัญญาณสูงสุด มีค่าเท่ากับส่วนกลับของเวลาการเปลี่ยน (CONVERSION RATE=1/CONVERSION TIME)

ตัวคอนเวอร์เตอร์ จะสุ่มตัวอย่างของสัญญาณด้วยอัตราต่ำสุดเป็น 2 เท่าของความถี่สูงสุดของสัญญาณอินพุตที่เข้ามา อัตราการสุ่มนี้เรียกว่า "Nyquist rate" พิจารณาสัญญาณ อนุาล็อก ที่เป็นรูปคลื่นไซน์ 10 Hz จ่ายให้กับตัว ADC ตามรูปที่ 2.6.2

รูปที่ 2.6.2 การสุ่มหลาย ๆ ช่วงจากสัญญาณอินพุตอนุาล็อกจะมีลักษณะใกล้เคียงกับสัญญาณดั้งเดิมเมื่อมีการสร้างสัญญาณขึ้นมาใหม่ DAC

อัตราต่ำสุดของการสุ่มตัวอย่างเป็น $2f$ หรือ 20 Hz ซึ่งจะให้ข้อมูลดิจิทัลขนาด 2 บิต ออกมาในแต่ละไซเคิล เมื่อข้อมูลดิจิทัลถูกนำมาสร้าง เป็นสัญญาณอนุาล็อกขึ้นมาใหม่ โดย DAC สัญญาณอนุาล็อกตัวใหม่มีลักษณะคล้ายกับสัญญาณดั้งเดิม (ตัวฟิลเตอร์บนตัว DAC

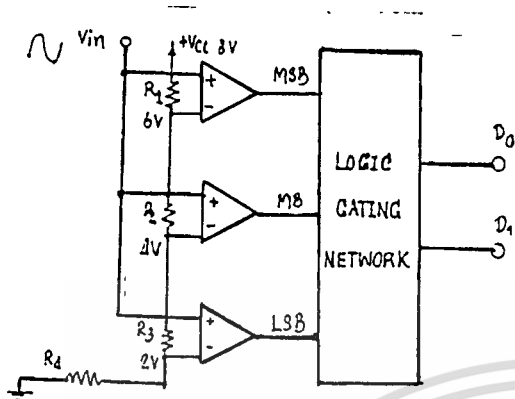
จะทำให้รูปร่างของสัญญาณเอ้าท์พุท(เรียบขึ้น) ค่าความถี่ 10 Hz เป็นความถี่สูงสุดที่เข้ามา
ยังตัว ADC ค่าเวลาที่ใช้ในการเปลี่ยนสัญญาณสูงสุดเป็น 1/20 Hz หรือ 500 ms เป็นต้น
การที่เราจะปรับปรุงประสิทธิภาพของ ADC ในแง่ความเหมือนจริงของสัญญาณการแปลงให้
อยู่ในรูปของ ดิจิตอล เราจะต้องเพิ่มอัตราการสุ่มขึ้น ในค่าเวลาเท่าเดิม อัตราการสุ่ม จุด
ต่อไซเคิล ต้องการอัตราสุ่มของส่วนประกอบความถี่สูงสุดอินพุทครึ่ง เช่น ความถี่อินพุท 10
Hz จะต้องสุ่มตัวอย่างที่ 10 Hz ดังนั้น ตัวคอนท์เวอ์เตอร์ควรมีค่าการเปลี่ยนเป็น 1/0
Hz หรือ 12.5 ms ถ้าตัว ADC ไม่สามารถสุ่มตัวอย่างได้เร็วพอต่อสัญญาณอินพุทที่เปลี่ยน
แปลงไปข่าวสาร ที่บรรจุใน สัญญาณอะนาล็อก ทางอินพุท จะสูญหายไปค่า ความสัมพันธ์ระ
หว่างความถี่ทางอินพุท ค่าเวลาในการเปลี่ยนสัญญาณและอัตราการสุ่ม เป็น พารามิเตอร์
ของ ADC ที่สำคัญตัวหนึ่งวิธีการหลาย ๆ วิธีได้ถูกพัฒนาหลาย ๆ ปีผ่านมา เพื่อที่จะ ทำ
การเปลี่ยนสัญญาณอะนาล็อก ให้อยู่ในรูปของ สัญญาณดิจิตอล หลาย ๆ วิธีที่ยังใช้อยู่ทุกวันนี้
มี 6 วิธีด้วยกันคือ

- 2.6.1. Flash techniques เทคนิคแบบแฟลช
- 2.6.2. Single slope techniques เทคนิคแบบสโลปเดียว
- 2.6.3. Double slope techniques เทคนิคแบบสโลปคู่
- 2.6.4. Single counter techniques เทคนิคแบบเคาเตอร์เดียว
- 2.6.5. Tracking counter techniques เทคนิคแบบเทร็คกิ้งเคาเตอร์
- 2.6.6. Successive approximation techniques เทคนิคการประเมินค่าหลายครั้ง

2.6.2 A/D แบบแฟลช (FLASH CONVERTOR)

แฟลชคอนเวอ์เตอร์ เป็น ADC ที่เร็วที่สุดในบรรดา ADC ที่ใช้เทคนิคแบบอื่น ๆ
ลักษณะของแฟลชคอนเวอ์เตอร์ จะใช้ชุดของตัวเปรียบเทียบ (comparator) ที่ก่อกันในลักษณะขนานกันเพื่อทำการแปลง สัญญาณอะนาล็อกทางอินพุทให้เป็นรหัสดิจิตอลดังนั้น แฟลชคอน
เวอ์เตอร์เป็นแบบขนาน พิจารณาในรูปที่ 2.6.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Vin (V)	Binary Bit o/p		Comparator o/p		
	D1	D0	MSB	MB	LSB
0-2	0	0	0	0	0
2-4	0	1	0	0	1
4-6	1	0	0	1	1
6-8	1	1	1	1	1

รูปที่ 2.6.3 แพลซ์ A/D คอนเวอร์เตอร์เป็นคอนเวอร์เตอร์ที่ความเร็วในการเปลี่ยนแปลงสัญญาณสูงและมีลักษณะวงจรง่าย ความละเอียดต่ำ

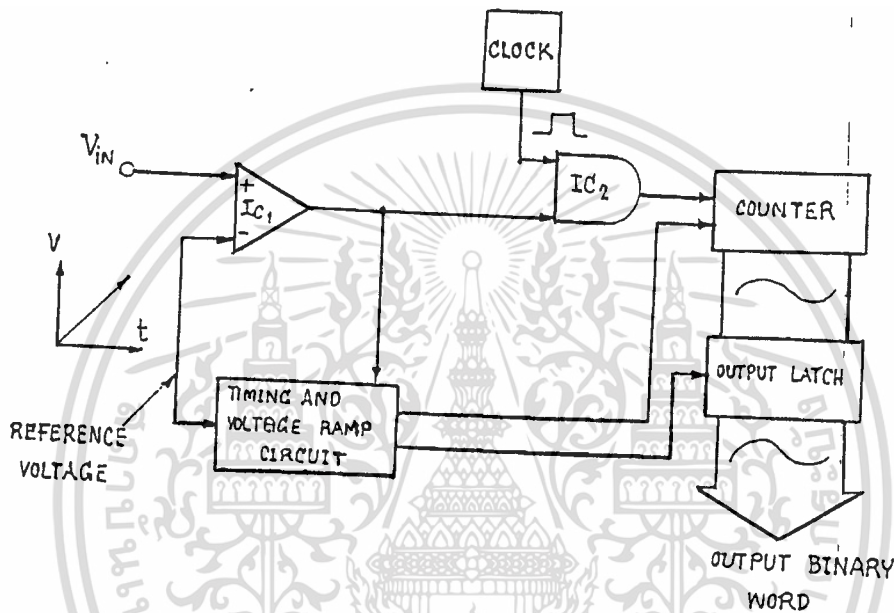
จากรูปที่ 2.6.3 ตัวต้านทานที่ต่ออนุกรมกัน จะอยู่ในรูปวงจรแบ่งแรงดันที่ตกคร่อมตัวเปรียบเทียบแต่ละตัว แรงดันอินพุตสูงสุดจะขึ้นอยู่กับค่า VCC สัญญาณเข้าที่พุดจากตัวเปรียบเทียบแต่ละตัวจะเป็น 1 หรือ 0 ซึ่งเป็นระดับสัญญาณลอจิกของวงจรดิจิทัล เมื่อไม่มีแรงดันอินพุตเพิ่มขึ้น เอาท์พุทของตัวเปรียบเทียบแต่ละตัวจะเป็นลอจิก " 0 " ต่อมา แรงดันอินพุตเพิ่มขึ้น เอาท์พุท ของตัวเปรียบเทียบแต่ละตัวจะเป็น ลอจิก " 1 " ได้ ตามลำดับขึ้นไป เมื่อแรงดันอินพุตมีมากกว่าแรงดันอ้างอิง แต่ละค่าที่ถูกเซท โดยวงจรแบ่งแรงดันนี้ที่เวอร์ค การสร้างรหัสที่เอาท์พุทของคอนเวอร์เตอร์

ถ้าเราสังเกตวงจรในรูปที่ 2.6.3 ให้ดีจะพบว่า วงจรที่ใช้ตัวเปรียบเทียบ 2-1 เป็นตัวแสดงความละเอียดของ คอนเวอร์เตอร์ จากตัวอย่างคอนเวอร์เตอร์ขนาด ๒ บิตของเราต้องการ 2 - 1 เท่ากับ 3 และคอนเวอร์เตอร์ขนาด บิต ต้องใช้ตัวเปรียบเทียบถึง 2-1 ตัว หรือ 255 ตัว

แพลซ์คอนเวอร์เตอร์ ได้มีเพียง ข้อเสีย ของมันเพียงอย่างเดียว แต่มันยังมีข้อดีที่ ADC แบบอื่น ๆ ไม่มี หรือสู้ไม่ได้คือความเร็วช่วงเวลาในการเปลี่ยนจึงมีความเท่ากับเวลาหน่วง ในตัวเปรียบเทียบแต่ละตัวที่ตัด และ วงจรเกตในวงจร เท่านั้น ซึ่งในเวลา ไม่เพียง ไมโครเซค

2.6.3 ADC แบบสโลปเดียว (single-Slope ADC)

การแปลงสัญญาณ อะนาล็อกให้เป็นสัญญาณ ดิจิตอลที่มีประสิทธิภาพสูงสุดวิธีหนึ่งคือ วิธีแบบ A/D สโลปเดียวหรือเรียกว่า A/D แรมป์เดียว (Single-ramp A/D ตัวแสดงไว้ในรูปที่ 2.6.4

รูปที่ 2.6.4 ตัวผลิตสัญญาณแรมป์ ตัวเปรียบเทียบและตัวนับ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของ A/D คอนเวอร์เตอร์แบบสโลปเดียว

การทำงานของวงจร A/D สโลปเดียว เริ่มต้นการรีเซ็ตวงจรนับและแรงดันแรมป์ อยู่ที่ 0 เอ้าท์พุทของตัวเปรียบเทียบที่จุดเริ่มต้นเป็น "0" ดังนั้นจึงไม่มีสัญญาณนาฬิกาจ่ายให้กับวงจรถับ เมื่อแรงดันอินพุท ถูกจ่ายให้กับตัว คอนเวอร์เตอร์ ใช้อินพุท นอนอินเวอติง (+) จะมีค่าแรงดันเกินกว่าแรงดันขาอินพุทอินเวอติง (-) ดังนั้น เอ้าท์พุทของตัวเปรียบเทียบจึงเป็นลอจิก "High" สัญญาณลอจิก " High " นี้ไปเอนาเบิลให้ and เกททำงานให้ยอมรับพัลส์ของสัญญาณนาฬิกา ผ่านตัวนับ เข้าไปยังวงจรถับเลขฐานสองให้ทำงานขณะเดียวกัน วงจรไทม์มิง จะขับให้แรงแรมป์ เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้แรงดันอินพุทที่ขาอินเวอติงของตัวเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อแรงดันแรมป์อ้างอิงเริ่มมากกว่าแรงดันอินพุท เอ้าท์

พุกของตัวเปรียบเทียบ จะตกลงเป็น โวลจิก " low " อีกครั้ง วงจรนับจุเกิดการ ดัง (latch) ค่าที่นับขณะหนึ่งต่อมาทำการ รีเซท ตัวนับสำหรับ วัฏจักรการแปลงสัญญาณช่วงต่อไปเมื่อแรงดัน แรมป์ อ้างอิงมีค่าเท่ากับ แรงดันอินพุท ที่จ่ายเข้ามาวงจรนับจะถูกกระตุ้นให้นับเลขฐานสอง ขณะเดียวกันค่าที่นับได้ จึงเป็นสัญญาณ ดิจิตอล ของสัญญาณอนาล็อกทางด้านอินพุทที่เข้ามาในขณะนั้น จะสังเกตได้ว่าความเร็วของสัญญาณนาฬิกาและอัตราการเพิ่มขึ้นในลักษณะเป็นแรงดัน แรมป์ จะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่าง ถูกต้องเพื่อให้วงจรนับทำงานตามหน้าที่ ได้อย่างถูกต้อง แน่นนอน ค่าเวลาที่ต้องการ ทำการเปลี่ยนขึ้น อยู่ระดับ สัญญาณอนาล็อกทางอินพุท เพราะว่าวงจรนับ และ แรงดันแรมป์ อ้างอิงทั้งคู่ เริ่มต้นจากศูนย์ที่ทุก ๆ วัฏจักรการแปรผัน มันจึงใช้เวลาค่อนข้างนาน ที่จะทำให้แรงดันอ้างอิงเท่ากับแรงดันอินพุท ในทางตรงกันข้าม ถ้าแรงดันอินพุทมีค่าน้อย ช่วงเวลา ที่แรงดันแรมป์ที่อ้างอิงเพิ่มขึ้น จะเท่ากับแรงดันอินพุท จึงใช้เวลาน้อยกว่ากรณีแรงดันอินพุท มีค่ามาก ๆ แรงดันแรมป์อ้างอิง สามารถเปลี่ยนแปลงมากขึ้น เท่ากับแรงดันอินพุทได้ เร็วกว่า 1 โวลท์ ต่อ 1/1000 วินาที เช่นถ้าแรงดันอินพุทเป็น 2 โวลท์ ถูกจ่ายให้กับวงจรในรูป วงจรจะใช้ เวลา $2 \times 1 \text{ Volt/ms}$ ซึ่งเท่ากับ 2 ms สำหรับแรงดันแรมป์ ที่จะเพิ่มขึ้นจะมีแรงดันเท่ากับ แรงดันอินพุท การนับเลขฐานสอง จะกระทำหลังจาก 2 ms ไปแล้วความเร็วในช่วงนี้ขึ้นอยู่กับความเร็วสัญญาณนาฬิกามีค่าสูงจะทำให้จังหวะในการนับเร็วขึ้นด้วย

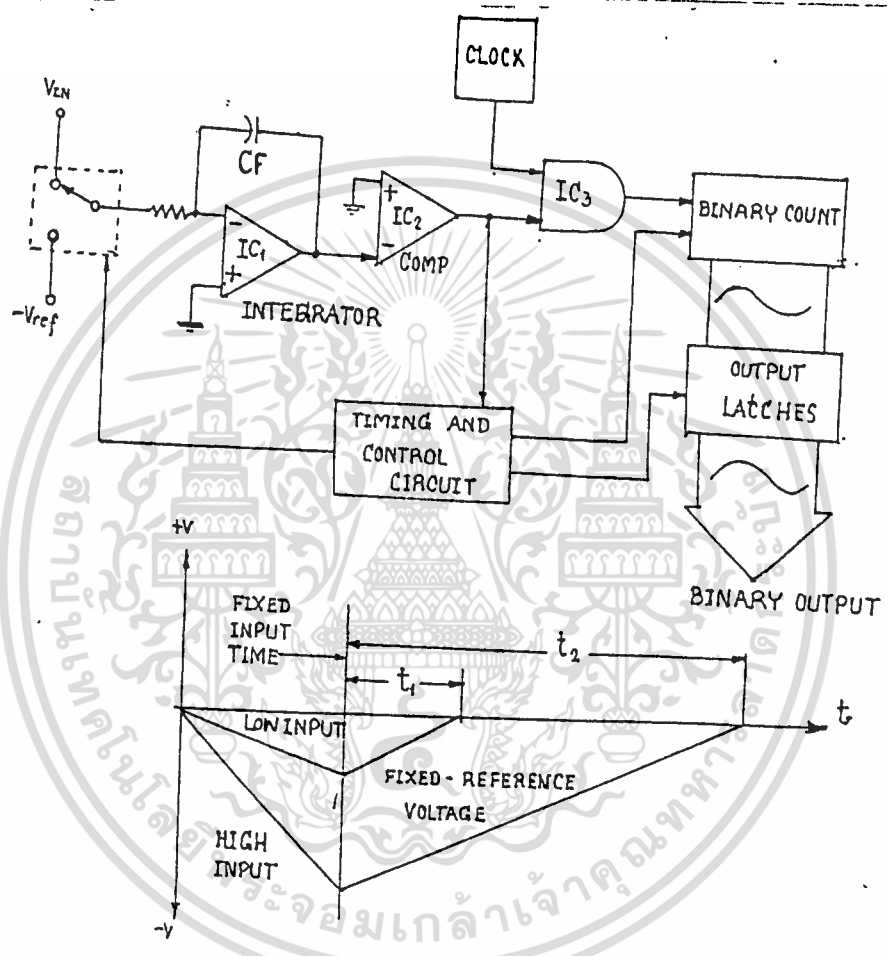
เนื่องจากการทำงาน ของสัญญาณนาฬิกา ขึ้นอยู่กับแรงดันแรมป์ จึงเป็นลักษณะพิเศษของ A/D สโลปเดี่ยว ที่มีสัญญาณเข้าที่พุกออกมาเป็นเลขฐานสองโดยตรง ไอซีเครื่องมือวัดบางตัวที่ใช้เทคนิค แบบสโลปเดี่ยว นี้จะแปลงรหัส BCD ไปขับภาคแสดงผล 7 เซ็กเมนต์ได้โดยตรง ซึ่งทำให้สะดวก และ ข้อได้เปรียบกว่าเทคนิค A/D แบบอื่นอย่างมาก

ข้อเสียของ A/D สโลปเดี่ยวคือ การทำงานที่ไม่ค่อยมีเสถียรภาพเมื่อใช้งาน A/D เป็นเวลานาน ๆ โดยปราศจากการประสานจังหวะ (Synchronizaton) ระหว่างวงจรผลิตสัญญาณนาฬิกา และ วงจรสร้างสัญญาณแรมป์ทุก ๆ การเลื่อนของความเร็วสัญญาณนาฬิกา หรือ แรงดันแรมป์ เป็นเหตุทำให้เกิดการ ผิดพลาดที่รหัสทางเข้าที่พุก จึงเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ A/D สโลปเดี่ยวไม่น่าไปใช้งานที่ต้องการความถูกต้องสูง

เอกสารนี้เป็น 2-6.4 สโลปคู่ (Double-Slope ADC) ไปลงภาคให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคการเปลี่ยนสัญญาณ อนาล็อก ไปเป็นสัญญาณ ดิจิตอลแบบสโลปคู่ เป็นเทคนิคที่

ให้ข้อดีทางเสถียรภาพของการแปลง สัญญาณ เมื่อสัญญาณอินพุตมีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว วงจรผลิต สัญญาณแรมป์อ้างอิง ได้ปรับปรุงขึ้นโดยตัดเอา ผลกระทบ ของการเลื่อนไหล เมื่อใช้วงจรไปนาน ๆ สัญญาณอินพุต ของตัวคอนเวอร์เตอร์ แบบสโโลปคู่จะป้อนให้กับวงจร อินทิเกรตเตอร์ เมื่อสัญญาณอินพุตที่เป็นบวกถูกป้อนเข้ามายังตัว ADC

รูปที่ 2.6.5 ADC แบบสโโลปคู่ เป็นคอนเวอร์เตอร์ที่ให้ประสิทธิภาพการทำงานสูงกว่า ADC แบบสโโลปเดี่ยว

ความชันของแรงดันแรมป์ทางด้านเข้าที่พุกของวงจรอินทิเกรตเตอร์มีทิศทางเป็นลบและจะมีค่าเป็นลบด้วย แรงดันลบ ที่ได้นี้ทำให้เข้าที่พุกวงจรเปรียบเทียบกับ " High " ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการ กระตุ้นให้เกิดสัญญาณนาฬิกา ป้อนเข้าไปยังขั้วอินพุตของ วงจรนับ ซึ่งเป็นการเริ่มต้นนับขึ้นไปเรื่อย ๆ วงจรอินทิเกรตเตอร์จะให้สัญญาณแรมป์เพียงคาบเวลาที่คงที่ขณะ

หนึ่งเท่านั้น หลังจากช่วงเวลาแล้ว วงจรควบคุมทำการเคลียร์วงจรมับ เอาท์พุทของวงจรเปรียบเทียบกับจะกลายเป็น "low" ซึ่งเป็นสัญญาณนาฬิกาที่บ่อนวงจรมับหยุดลง วงจรควบคุมจะทำการตรวจสอบซึ่งเปลี่ยน และ แลทซ์ การนับที่เอาท์พุทไว้เราทำการเคลียร์วงจรมับอีกครั้ง อัตราอินทิเกรท ขึ้นอยู่กับขนาดของ แรงดันอินพุท เช่นเดียวค่าของ R และ C ดังนั้น แรงดันอินพุทที่ต่ำ ๆ จะส่งของวงจรมับอินทิเกรทเตอร์ให้น้อยกว่าแรงดันอินพุทที่มีค่าสูง ๆ ในช่วงคาบเวลาอินพุท ที่แน่นอนของวัฏจักรการแปรผัน (Conversion eyele) ดังนั้นคอนเวอร์เตอร์แบบสโโลปคู้ มีประสิทธิภาพเหมาะสำหรับการประยุกต์ใช้งานที่มีความแม่นยำสูง

ข้อเสีย ของการแปรผันแบบสโโลปคู้ คือ คาบเวลาที่ขยายออกไปที่ต้องการใช้ในการแปรผัน คอนเวอร์เตอร์แบบสโโลปคู้ ต้องการคาบเวลาที่มากกว่า 100 ms ต่อการเปลี่ยนสัญญาณอินพุทที่มี แรงดันสูง ๆ ให้อยู่ในรูปสัญญาณดิจิทัล

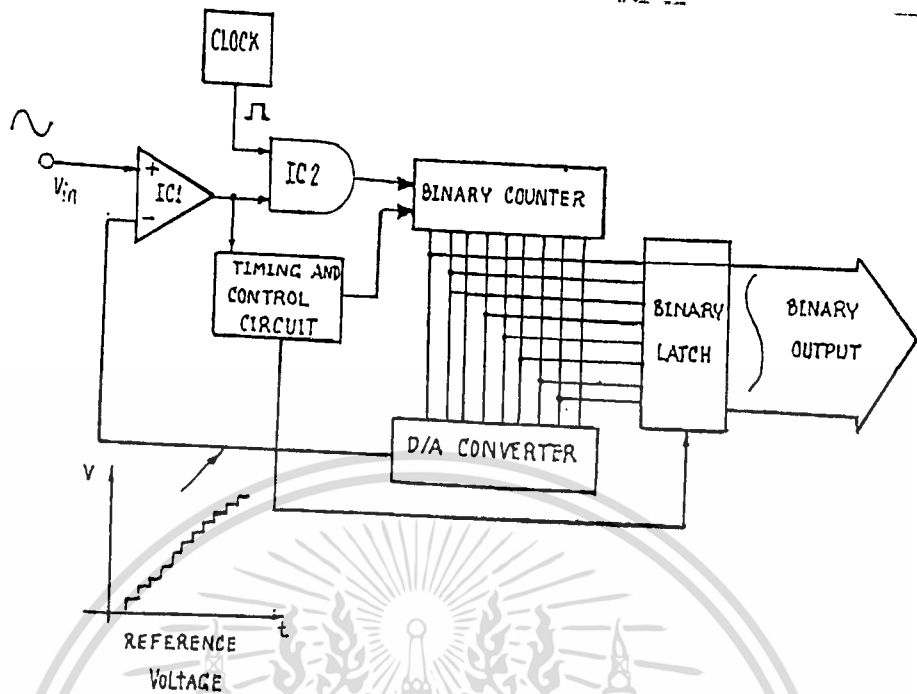
2.6.5 DAC แบบมีการป้อนกลับ (D/A feedback converters)

D/A คอนเวอร์เตอร์ ที่ใช้สัญญาณป้อนกลับ มาเป็น สัญญาณอ้างอิง ที่วงจร เปรียบเทียบมีสองชนิด คือ

1. วงจรมับแบบเดี่ยว (Single counter)
2. วงจรมับแบบแทร็คกิ้ง (Tracking counter)

วงจรมับของ ADC แบบวงจรมับเดี่ยวได้มีการพัฒนาจนมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับ ADC แบบสโโลปเดี่ยว ตลอดจนการทำงานของวงจรมับทั้งสองยังคล้ายกันอีกด้วย แต่ ADC แบบวงจรมับเดี่ยว จะอ่านการนับสัญญาณนาฬิกาที่ได้จากวงจรมับเลขฐานสอง แล้วทำให้เป็นแรงดันป้อนกลับ ไปยังวงจรมับ เปรียบเทียบ แทนวงจรมับ อินทิเกรทเตอร์ หรือแหล่งแรงดันแรมพ์อื่น ๆ ดังรูปที่ 2.6.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

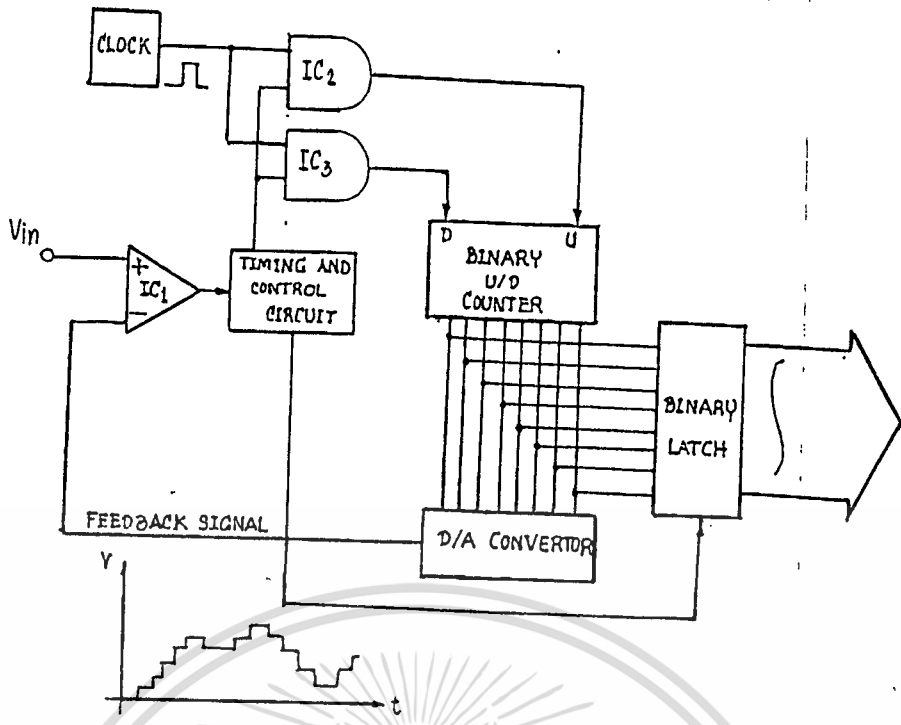

รูปที่ 2.6.6 D/A คอนเวอร์เตอร์ถูกใช้ในวงจร D/A คอนเวอร์เตอร์เพื่อที่จะเป็นตัวสร้างแรงดันแรมป์ไปควบคุมการทำงานของ A/D คอนเวอร์เตอร์

เมื่อสัญญาณ อะนาล็อก ทางอินพุต ถูกจ่ายเป็น วงจรเปรียบเทียบ เอ้าท์พุท ของมัน " High " ดังนั้นวงจรควบคุมจึงยอมให้สัญญาณนาฬิกาผ่านเข้าไปในวงจรมับ ๆ จะนับเลขฐานสองขึ้นไปเรื่อย ๆ วงจรควบคุมจะส่งสัญญาณไปยัง วงจรแลทช์เลขฐานสอง (Sinary latch) ให้ไปค้าง ค่าที่ได้จากวงจรมับที่เอ้าท์พุท ไว้หลังจากนั้น วงจรควบคุมจะ ทำการรีเซท วงจรมับสำหรับ วัฏจักรการแปรผันต่อไป

เทคนิคของวงจรมับแบบเทร็ดคิง สามารถทำการแปรผันได้เร็วกว่าแบบวงจรมับเดียว ซึ่งเป็นการแปรผัน ที่รวดเร็ว เพราะวงจรมับเทรคคิง ใช้วงจรมับเลขฐานสองแบบขั้นลงได้ แทนวงจรมับขึ้นอย่างเดียวกับตัวอย่างที่ผ่านมา ดังรูปที่ 2.6.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

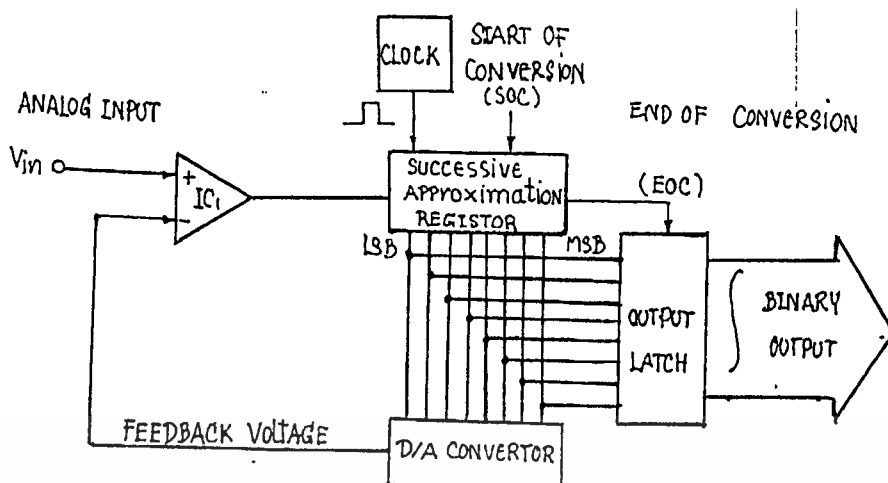

รูปที่ 2.6.7 วงจรนับเลขฐานสองแบบชั้นลงทำให้ A/D คอนเวอร์เตอร์เปลี่ยนแปลงสัญญาณป้อนกลับตามสัญญาณอะนาล็อกทางอินพุตได้ซึ่งใช้ใน ADC แบบเทร็ดคิง

วงจรมีความสามารถเพิ่มค่าชั้นลงได้ขึ้นอยู่กับฐานะทางด้านเอาต์พุตของวงจรเปรียบเทียบซึ่งจะทำให้รหัสไบนารีที่ได้มีความเป็นจริงต่อสัญญาณอะนาล็อกมากขึ้น

การทำงานของ ADC เทร็ดคิง เริ่มต้นที่สัญญาณอะนาล็อกถูกป้อนมายังอินพุตของวงจรเปรียบเทียบการนับ บนวงจรมีเลขฐานสองชั้นลง อาจจะเริ่มที่ค่าใด ๆ ก็ได้ นั่นหมายถึงแรงดันป้อนกลับที่มาจากตัว DAC อาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่าสัญญาณอะนาล็อกทางอินพุตก็ได้ ถ้าแรงดันป้อนกลับ มีค่ามากกว่า สัญญาณอะนาล็อก ทางอินพุต เอาต์พุต จะมีฐานะเป็น " low " และวงจรควบคุมจะส่งสัญญาณไปเปิดเกตให้ฟิลส์ของสัญญาณนาฬิกาผ่านไปยังวงจรมับ ดังนั้นจึงเป็นการลดค่าเลข ฐานสองซึ่งเป็นเอาต์พุตของวงจรมับและเป็นการลงแรงดันป้อนกลับที่วงจรเปรียบเทียบ เมื่อแรงดัน ป้อนกลับตกลงต่ำกว่า แรงดันอินพุต เอาต์พุตของวงจรแบบเปรียบเทียบจะฐานะเป็น " High " ทันทีและวงจรควบคุม จะส่งสัญญาณไปยังวงจรแลทซ์ทางด้าน เอาต์พุต ให้ค้างเอาต์พุตไว้ วงจรเกตจะส่ง สัญญาณนาฬิกา ไปเพิ่มเอาต์พุต ของวงจรมับขึ้น เป็นเหตุให้วงจรมับค่าขึ้นอีกครั้ง

เทคนิคแบบวงจรมับเทร็ดคิง นั้นมีความเร็วสูงกว่าเทคนิค แบบวงจรมับเดี่ยว แต่มันยังมีข้อเสีย คือ เทคนิคแบบวงจรมับเทร็ดคิงเหมาะสำหรับการแปรสัญญาณอินพุตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ให้อยู่ในรูปสัญญาณดิจิทัล ได้ดี

รูปที่ 2.6.8 SAR เป็นตัวเร่งความเร็วของกระบวนการแปลงสัญญาณอะนาล็อกเป็นดิจิทัล

2.6.6 ADC แบบประมาณค่าหลาย ๆ ครั้ง (Successive-approximation ADC)

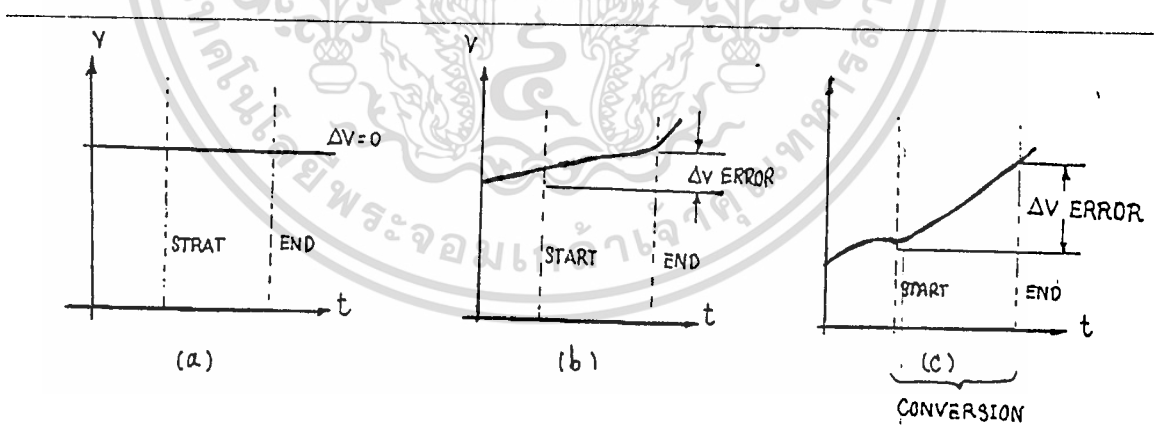
เทคนิคการประมาณค่าหลาย ๆ ครั้ง เป็นเทคนิคที่มีความสามารถสูงและใช้งานได้ดีซึ่งสามารถแปลง สัญญาณอะนาล็อก ให้เป็นสัญญาณดิจิทัลได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เพราะไม่มีการ ออสซิลเลท หัวใจของ SA คอนเวอร์เตอร์คือ อุปกรณ์ที่เรียกว่า " Successive - approximation register " (SAR) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มีจุดประสงค์ต่างจากวงจรนับทั่ว ๆ ไปอย่างมากดังรูป 2.6.8

การทำงานเริ่มต้น เมื่อสัญญาณอะนาล็อก ถูกป้อนให้กับคอนเวอร์เตอร์ และพัลส์การแปลงเริ่มต้น (Start conversion pulse "SOC") ถูกป้อนให้กับตัว SAR พัลส์สัญญาณนาฬิกาถูกแรกที่ป้อนให้กับตัวอินพุท ของอินเวอร์เตอร์ ตัว SAR จะ " on " เข้าที่พุทของบิตขั้นสูงสุด ดังนั้นจะเป็นปรับเข้าที่พุทของ DAC เป็น 50% ของแรงดันเข้าที่พุทของอินเวอร์เตอร์ ตัว SAR จะมองไปยังเข้าที่พุทของวงจรเปรียบเทียบว่า เข้าที่พุทของ DAC มีค่ามากกว่าหรือน้อยกว่าสัญญาณอะนาล็อก ทางอินพุท ถ้าแรงดันของ DAC มีค่า มากกว่า วงจรเปรียบเทียบ จะยังคงอยู่ในสภาวะ "off" ดังนั้นตัว SAR จะ "off" บิตในขั้นสูงสุดและให้ชื่อว่าสภาวะ "0" ถ้าแรงดันของ DAC มีค่าน้อยกว่าสัญญาณอะนาล็อกทางอินพุทของวงจรเปรียบเทียบจะยังคงทำงานอยู่ถัด ดังนั้นตัว SAR ยังปล่อยให้บิตขั้นสูงสุด " on " อยู่ และเราเรียกว่าสภาวะหนึ่งนี้ว่า " 1 " ซึ่งสภาวะ " 1 " หรือ " 0 " นี้ จะทำภาย

ในพัลส์ของ สัญญาณนาฬิกาเพียงพัลส์เดียว บนสัญญาณนาฬิกาถัดไป ตัว SAR จะ " on " บิตนัยสูงสุด อันดับสอง จะเปรียบเทียบไปเรื่อย ๆ ตัว SAR จะส่งสัญญาณสิ้นสุดการ แปลผัน (End of conversion : EOC) ไปทำการค้างผลลัพธ์ ไว้ที่เป็น เลขฐานทาง เอ้าท์พุทไว้

2.6.7 Quantizing Error

Quantizing error ซึ่งมีความสามารถเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอะนาล็อก ทางด้านอินพุท อยู่ระหว่างที่ทำการแปลงสัญญาณ อยู่การทำงานเริ่มต้นขึ้นที่ ADC ต้องการ เวลาในช่วงหนึ่ง เพื่อที่จะสร้าง ดิจิตอลออกมาทางด้าน เอ้าท์พุท ถ้าแรงดันอินพุทเกิดการ เปลี่ยนแปลงขึ้นในระหว่างการแปลงสัญญาณ โบนารีเอ้าท์พุทสุดท้ายจะแทนระดับแรงดันที่ท้าย สุดของวัฏจักร แทนที่จะเป็นช่วงเริ่มต้นเมื่อไม่มีการเปลี่ยนแปลงแรงดันอินพุทขึ้นเช่น ในกรณี นี้จะไม่เกิด Quantizing error ขึ้น ดังแสดงในรูป สัญญาณที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็ว หรือ ที่เราเรียกว่า " slew rate " นั้นจะก่อให้เกิด Quantizing error มากยิ่งขึ้นดังแสดงในรูป ตามลำดับ 2.6.9

รูปที่ 2.6.9 Quantizing error เกิดขึ้นเนื่องจากสัญญาณอะนาล็อกทางด้านอินพุทเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในระหว่างวัฏจักรการแปลงสัญญาณในรูป A จะไม่เกิด Quantizing error ขึ้นเนื่องจากอัตราการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณอินพุทไม่มีการเปลี่ยนแปลง ในรูป B ประโยชน์ด้าน เกิดค่าไม่เท่ากันใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้ง Quantizing error เล็กน้อย ในรูป C เมื่อสัญญาณอินพุท ความถี่สูงขึ้นระดับ Quantizing error จะมากขึ้นด้วย

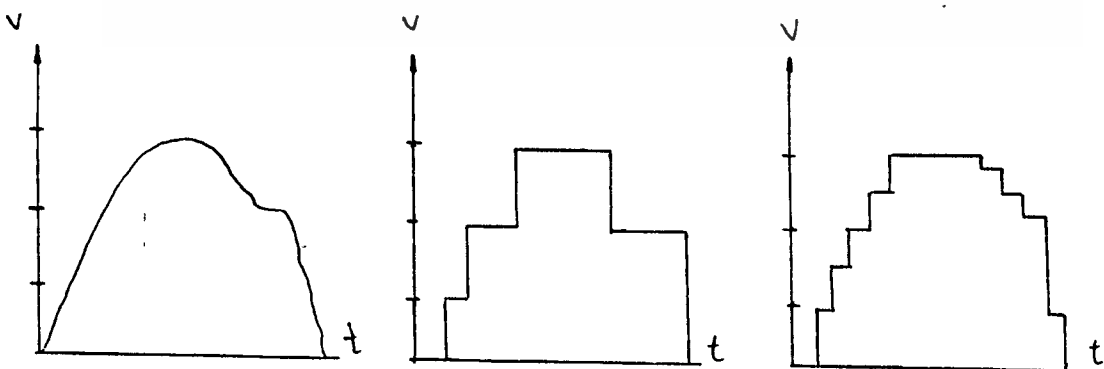
2.7 D/A คอนเวอร์เตอร์

(Digital to Analog Convertor)

D/A คอนเวอร์เตอร์ หรือ เรียกย่อ ๆ ว่า ตัว DAC เป็นตัวแปลงรหัสเลขฐานสอง รองจากคอมพิวเตอร์ หรือ จากวงจรดิจิทัล ใด ๆ ให้กลายเป็น ระดับอนาล็อก ที่มีความสัมพันธ์กับระบบเลขฐานสอง ตัว DAC สามารถนำไปใช้ ขั้บอุปกรณ์ที่เป็นอนาล็อกได้ เช่น มิเตอร์ , มอเตอร์ อุปกรณ์ควบคุม หรือ วงจรที่เกี่ยวกับสัญญาณเสียง เช่น เครื่องเล่นคอมพิวเตอร์ แผ่น CD ตัว DAC ในเครื่องเล่นคอมพิวเตอร์นั้นถูกใช้สำหรับการเปลี่ยนข้อมูลที่บันทึกเป็นสัญญาณดิจิทัลบนแผ่น CD ให้กลายเป็นสัญญาณเสียงที่มีคุณภาพสูงออกมาให้เราได้ยิน

ต่อไปนี้จะพิจารณาแนวความคิดที่สำคัญของ D/A เริ่มจากความละเอียดของ DAC เราจะนิยามไว้เป็นระดับแรงดันในแต่ละขั้น ที่เอาท์พุทสามารถจะผลิตออกมาได้ ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อจำนวนของบิตทางด้านอินพุทที่อยู่ในรูปของรหัสไบนารี DAC ขนาด 4 บิต จะมีอินพุทบิตอยู่ 4 อินพุท ซึ่งมีความละเอียดเท่ากับ 4 จำนวนของระยะและความแตกต่างของระดับสัญญาณอนาล็อก ทางด้านเอาท์พุท ที่ DAC ขนาด 4 บิตสามารถผลิตได้ด้วยระดับแรงดัน 16 ขั้นด้วยกัน

ที่นี้มาดู DAC ขนาด 8 บิต สามารถให้สัญญาณอนาล็อกทางด้านเอาท์พุทที่เป็นระดับแรงดันได้ 2^8 หรือ 256 ระดับ DAC ขนาด 12 บิต สามารถในระดับแรงดันทางเอาท์พุทได้ 2^{12} หรือ 4096 ระดับ อย่างที่เราได้เห็นแล้วว่า DAC มีขนาดอินพุทบิตมากเท่าไรความละเอียด และ ความถูกต้องของระดับแรงดันอนาล็อกทางเอาท์พุทที่ DAC สามารถผลิตได้จะมากขึ้นตาม ดังแสดงในรูปที่ 2.7.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ารูปที่ 2.7.1 แสดงความละเอียดของแรงดันทางเอาท์พุท ตัว DAC ยังมี
อินพุทมากเท่าไร ความละเอียดทางเอาท์พุทจะมากขึ้นตาม

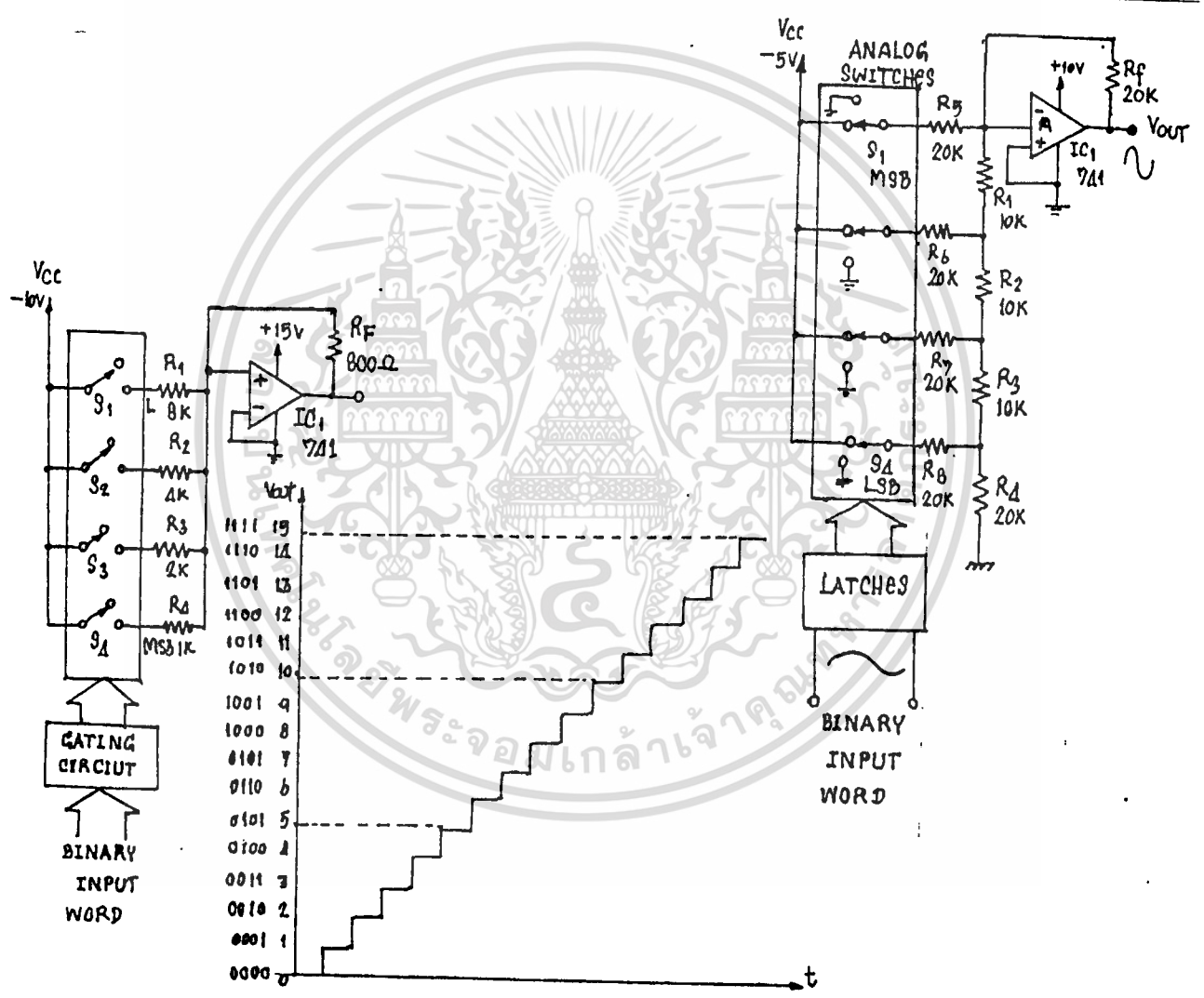

ถัดมาจากความละเอียดของ DAC เราจะมาพิจารณาถึง เวลาเข้าสู่สภาวะของตัว (Settingtime) เวลาเข้าสู่สภาวะคงตัว เป็นค่าของเวลาที่ระดับแรงดันเอาต์พุตเข้าสู่สภาวะคงตัว เมื่อรหัสไบนารี ทางอินพุตเปลี่ยนแปลงไป โดยปกติ จะคิดที่สัญญาณ ทางเอาต์พุตคงที่ ในช่วง $\pm 1/2$ ของ LSB (Least Singificant Bit) ของค่าที่คาดว่าจะเป็นหลังจากไบนารีทางด้าน อินพุตเปลี่ยนไปนั้นหมายความว่าในเงื่อนไขของการปฏิบัติงานจริง ๆ มีความสัมพันธ์กับค่า ซึ่งเป็นอยู่ในขณะนั้นต่อ LSB มีค่าเท่ากับ $10/2^8$ หรือ 0.039 โวลต์ ครึ่งหนึ่งของค่า $10/2^8$ เป็น 0.0195 โวลต์ ดังนั้น ค่าเวลาที่ระดับแรงดันเอาต์พุต เข้าสู่สภาวะคงที่ควรจะเป็นค่าเวลาที่เอาต์พุตเพิ่มขึ้นถึง 0.0195 โวลต์ ของค่าระดับที่คาดหมายไว้ ตามปกติค่าเวลาเข้าสู่สภาวะคงตัว มีค่าน้อยกว่า 10 μ s ค่าความแม่นยำเป็นแฟกเตอร์ ที่สำคัญอีกตัวหนึ่งของ DAC ในเงื่อนไขปกติ ค่าความ แม่นยำของ DAC คือ $\pm$ ทุก ๆ ตำแหน่งจาก $1/2$ ถึง 2 ค่า LSB แรงดันเอาต์พุตสามารถเปลี่ยนแปลงไปในทาง + หรือ - ค่าของ 1 บิต ถ้า DAC มีแรงดันเอาต์พุตอยู่ในช่วง 0 ถึง 5 โวลต์ มีความละเอียดเท่ากับ 12 บิต LSB ควรจะเป็น $1/2^{12}$ หรือ 0.00122 โวลต์ สำหรับทุก ๆ ค่าของรหัสไบนารี ทางด้านเอาต์พุตแรงดันอาจจะสูง หรือ ต่ำกว่า ค่าที่คาดหมายไว้ 0.00122 โวลต์ ถ้า DAC ตัวเดียวกันมีความแม่นยำเท่ากับ $1/2$ ค่าความถูกต้อง LSB ค่าเอาต์พุตจะสามารถผิดพลาดได้ ± 0.00122 หรือ ± 0.00061 โวลต์ ยิ่งค่าความละเอียดก็จะมากขึ้นตาม และ จะมีค่าใกล้เคียงกับค่าเอาต์พุตที่คาดไว้ หลายปีที่ผ่านมา ได้มีการค้นคิดพัฒนา วิธีการของการเปลี่ยน สัญญาณดิจิตอล ไปเป็นอนาล็อก 2 วิธีด้วยกัน : Binary Weighted และ Binary Ladder D/A

2.7.1 Binary-Weighed Resistor D/A

เทคนิคจัดนำหนักของรหัสไบนารีเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด และเก่าที่สุดของการแปลงดิจิตอล บิทให้ กลายเป็น สัญญาณอนาล็อก วงจรของ Binary Weighted Resistor D/A แสดงไว้ใน รูปที่ 2-7-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ารูปที่ 2.7.2 อีแสดงวงจร Binary Weighted DAC และกราฟแสดงเอาต์พุต
 ของ DAC ต่อสัญญาณดิจิตอล

รหัสไบนารี จะถูกป้อนให้ขาของเกตอนาล็อกสวิตช์ เมื่อรหัสไบนารีเป็น 0000 ถูกป้อนให้ที่ เกตอนาล็อกสวิตช์ ทั้งหมดจะเปิดวงจร ดังนั้น จึงไม่มีแรงดันเข้าที่พุกจ่ายไปให้ออปแอมป์ เข้าที่พุกจากออปแอมป์จึงเป็นศูนย์ เมื่อรหัสไบนารีเป็น 0001 สวิตช์ S_1 จะปิดลง และ แรงดัน 10 โวลต์จะจ่ายให้กับ R_1 เพราะว่าอินพุทของออปแอมป์จะมองได้ว่าเป็นกราวด์เสมือน (Virtual Ground) เป็นผลให้แรงดัน 10 โวลต์ตกคร่อมตัวต้านทาน $8K$ (R_1) ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดกระแส 1.25 mA ($10 \text{ V}/8000$) ไหลผ่านความต้านทานกลับ (R_f) ค่า 800 แรงดันตกคร่อม R_f ควรจะมีค่า $800 \times 1.25 \text{ mA}$ หรือเท่ากับ 1 โวลต์

เมื่อรหัสไบนารีเปลี่ยนไปเป็น 0010 S_1 จะเปิด และ 2.5 mA ($10 \text{ V}/4000$) ไหลผ่าน R_2 แรงดันตกคร่อม R_f มีค่าเท่ากับ $800 \times 2.5 \text{ mA}$ หรือ 2 โวลต์ รหัสไบนารี 0100 จะให้แรงดันเข้าที่พุกเท่ากับ 4 โวลต์และรหัสไบนารีเป็น 1000 แรงดันเข้าที่พุกจะมีค่าเป็น 8 โวลต์ จะสังเกตได้ว่ารหัสทางด้านอินพุทและค่าของ R_f มีผลกระทบต่อระดับแรงดันทาง เข้าที่พุก

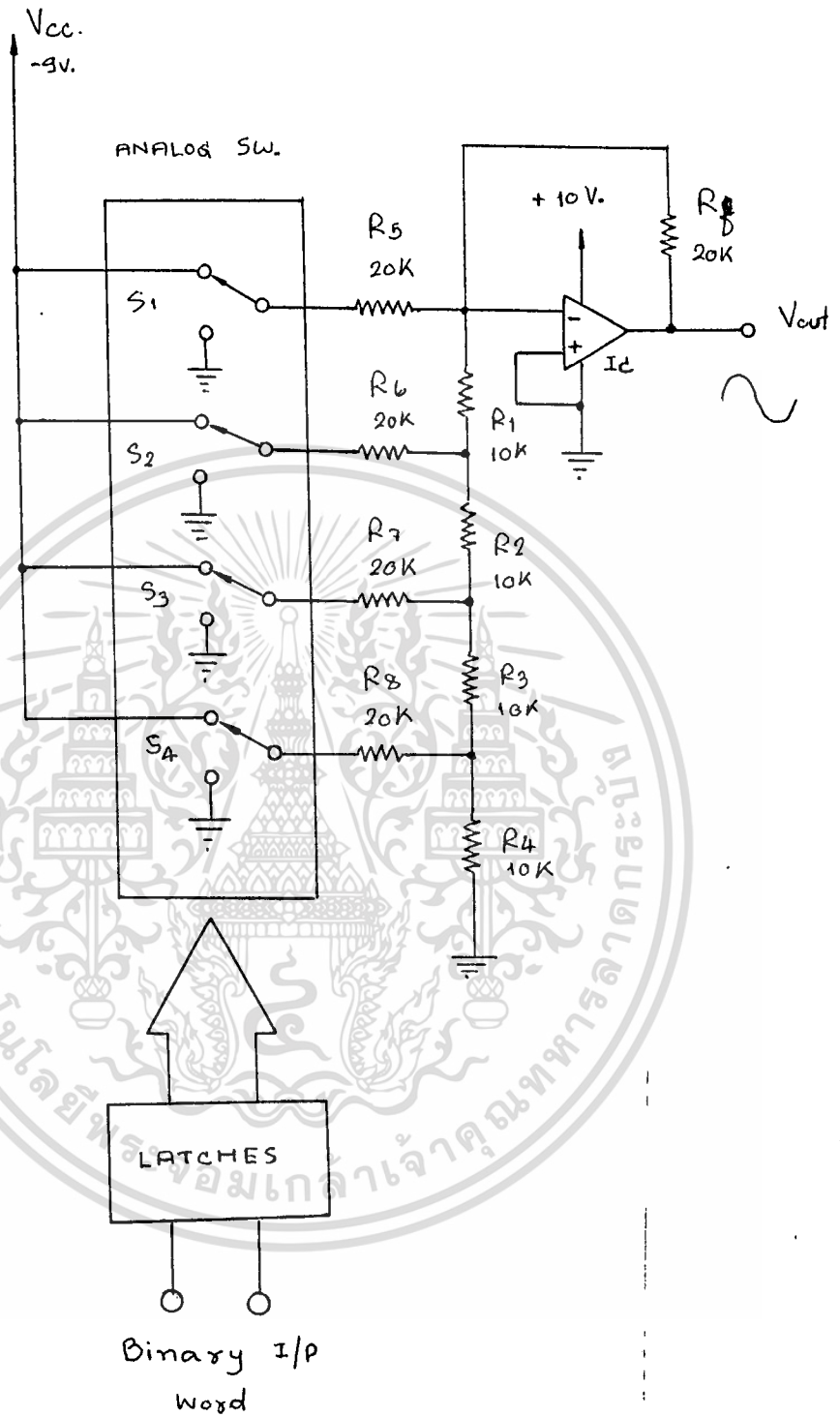
สวิตช์แต่ละตัว สามารถปิดวงจรพร้อมกันได้ เมื่อทำการร่วมกันเพื่อสร้างสัญญาณอนาล็อกทางเข้าที่พุก ที่มีค่าจาก 0 ถึง 15 โวลต์ (0000=0 โวลต์ , 0111=7 โวลต์, และ 1111 = 15 โวลต์) ในการเพิ่มขึ้น 1 โวลต์ต่อ 1 ชั้น

ถึงแม้ว่า Binary Weighted resistor DAC มีลักษณะวงจรง่าย ๆ ตรงไปตรงมา แต่ไม่สะดวกในการนำไปใช้งาน ถ้าต้องการความละเอียดของ DAC มากกว่า 4 บิต เพราะว่าค่าของตัวต้านทานที่ใช้ มากมายหลายค่าเกินไป ซึ่งต่างจาก Ladder network ที่ต้องการใช้ตัวต้านทาน เพียง 2 ค่าเท่านั้น

2.7.2 Ladder Network D/A

เทคนิค เลดเดอร์เน็ตเวิร์คสามารถสร้างกรงดินตามน้ำหนักของรหัสไบนารีโดยอาศัยความต้านทานเพียง 2 ตัว เท่านั้น ที่จัดในลักษณะวงจรแบ่งแรงดัน หรือ ที่เรียกว่าไบนารี เลดเดอร์ (Binary Ladder) ดังแสดงในรูปที่ 2.7.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รูปที่ 2.7.3 แสดงวงจรของวงจร Binary Ladder DAC
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถึงแม้ว่าวงจร DAC แบบเลดเดอร์เน็ตเวิร์คนั้นดูผ่าน ๆ แล้วค่อนข้างจะยาก แต่การทำงานของวงจร ก็ยังคล้ายกับการทำงานของวงจร Binary weighted DAC เกทที่ต่ออยู่ในลักษณะอนุกรม ถูกใช้สำหรับอะนาล็อกสวิทช์ทั้งหมดจะเปิดออก ดังนั้นแรงดันเข้าที่พุทที่ได้จากออปแอมป์จึงมีค่าเป็น ศูนย์ สวิทช์ S_1 จะปิดเมื่อเกทได้รับรหัสไบนารีเป็น 1000 เป็นผลให้เกิดแรงดันเข้าที่พุท 5 โวลต์ ออกมาจากออปแอมป์ ถ้าวรหัสไบนารีเป็น 0010 สวิทช์ S_2 ก็จะปิดลง และ ทำให้เกิดแรงดัน 1.25 โวลต์ ที่เอาต์พุท และ สดท้ายที่อินพุทเป็น 0001 สวิทช์ S_4 จะปิดลง ออปแอมป์จะให้แรงดันเข้าที่พุทออกมา 0.0625 โวลต์ จะสังเกตได้ว่า แต่ละแรงดันเข้าที่พุทอยู่ในรูปอันดับของ ไบนารี คือ เอาต์พุทสามารถเปลี่ยนจาก 0 ถึง 10 โวลต์ เพิ่มขึ้นขั้นละ 0.625 โวลต์ (24 หรือ 16 ชั้น)

ข้อดี ของเลดเดอร์เน็ตเวิร์ค DAC คือสามารถออกแบบได้ง่าย เนื่องจากใช้ความต้านทาน เพียง 2 ค่าเท่านั้น และ ในทุกวันนี้ บริษัทผู้ผลิต DAC เกือบทั้งหมดจะใช้เทคนิคแบบเลดเดอร์ เน็ต เวอร์ค ในการผลิต DAC

วงจรเลดเดอร์ มักจะมีความถูกต้อง แม่นยำ มากกว่าวงจร binary weighted เพราะว่าเราจะหาค่าความต้านทานที่ถูกต้อง 2 ค่า(เช่น 10K หรือ 20K)ได้ง่ายกว่าความต้านทานหลาย ๆ ค่า ที่ใช้ในวงจร Binary Weighted DAC ไอซี DAC สำเร็จรูปที่นิยมใช้อยู่เบอร์ DAC-08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การใช้ PC ควบคุมวงจรเพาเวอร์เวอร์ซัพพลาย
วงจรชาร์จแบตเตอรี่ และ ดีซีโวลต์มิเตอร์

(PC CONTROL POWER SUPPLY CIRCUIT CHARGE BATTERY CIRCUIT AND DC.VOLTMETER)

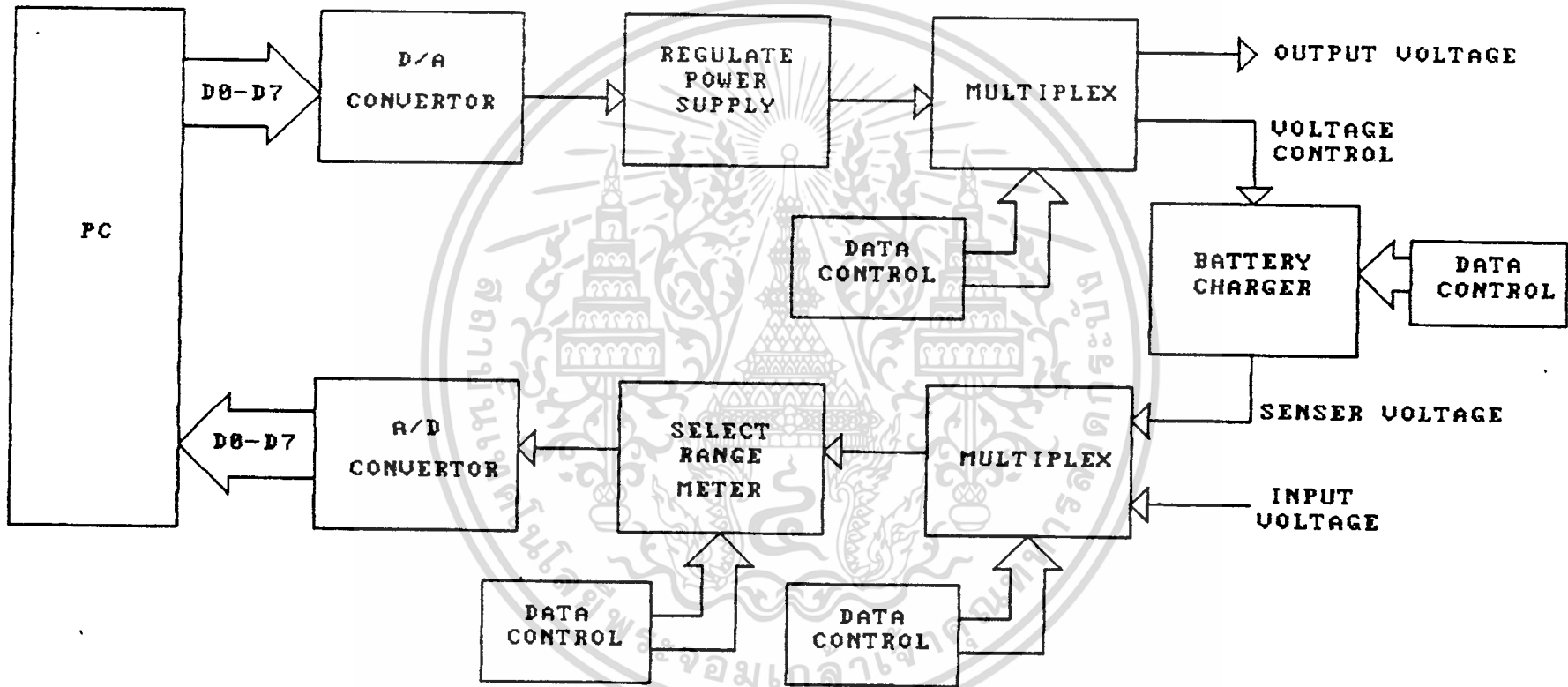
โครงการนี้ เป็นการใช้ ไมโครคอมพิวเตอร์ (PC) ประยุกต์ ใช้งานควบคุม Power supply ซึ่งสามารถเลือก Voltage ได้ 0-25 VDC จ่ายกระแสได้ 2 A. ความละเอียดขั้นละ 0.1 V. ควบคุมการชาร์จแบตเตอรี่ ในการเลือกกระแสที่ใช้ในแต่ละชนิด ทั้งหมด 4 ชนิด PP-3 , AAA , AA , C และ DC. Voltmeter ซึ่งสามารถ เลือกย่านการวัดได้ 4 Range คือ 200 mV. , 2V. , 20V. , 200V. ในการใช้งานเราจะใช้งานได้ 2 กรณีโดยเลือกจาก MENU บนจอภาพของ PC คือกรณีแรกเราจะใช้ Power Supply และ DC. Voltage กับงานทดลองหรืองานอื่น ๆ ภายนอก และ กรณีที่สอง เราจะใช้ Power Supply และ DC.Voltmeter ในการชาร์จแบตเตอรี่

หลักการทํางาน

หลักการทํางานของวงจรซึ่งอาจจะกล่าวได้ จาก BLOCK DIAGRAM. ดังรูป 3.1 ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ

- POWER SUPPLY.
- DC. VOLTMETER.
- BATTERY CHARGER.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BLOCK DIAGRAM OF PC CONTROL POWER SUPPLY, CHARGE BATTERY CIRCUIT AND DC VOLTMETER

โดยจะกล่าวที่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

POWER SUPPLY

DATA D0-D7 จะเป็นตัวกำหนด Voltage ของ Power supply โดยจะเข้าวงจร D/A Convertor คือ แปลงสัญญาณ DIGITAL ให้เป็นสัญญาณ ANALOG แล้วนำสัญญาณอนาล็อกไปควบคุม Power Supply และ ขยายกระแสให้ได้ ตามต้องการ โดยจะมี DATA Control จาก PC เป็นตัวควบคุมในการเลือกการใช้งานของ Power Supply

DC. VOLTMETER

โดยจะมีการแปลงสัญญาณอนาล็อกที่รับเข้ามา ให้เป็นในรูปของสัญญาณ DIGITAL โดยจะมี DATA Control จาก PC ที่ใช้ในการควบคุมอยู่ 2 ชุด คือ ชุดแรกจะเป็นการเลือก Range ของ DC. Voltmeter ที่ใช้ในการวัดและชุดที่สอง จะเป็น การเลือกการใช้งานของ DC. Voltmeterว่าจะใช้ senser ในการชาร์จแบตเตอรี่ หรือ ใช้ในการทดลองหรือ งานอื่นๆภายนอก

BATTERY CHARGER

โดยจะนำส่วนของ Power Supply มาใช้ในการควบคุมกระแส ในการชาร์จแบตเตอรี่ของแต่ละชนิด โดยจะใช้วงจรแรงดัน ควบคุมกระแส และ ใช้ DC. Voltmeter มาตรวจจับในการชาร์จแบตเตอรี่ว่าเต็มแล้วหรือยัง ถ้าเต็มก็จะหยุดทำการชาร์จแบตเตอรี่ เพื่อง่ายต่อความเข้าใจ โดยจะกล่าว โดยละเอียดของวงจรซึ่งวงจรหลักๆ ประกอบด้วย

1. วงจร 8255 I/O Port
2. วงจร D/A Convertor และ Power Supply
3. วงจร A/D Convertor
4. วงจร Charge Battery

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

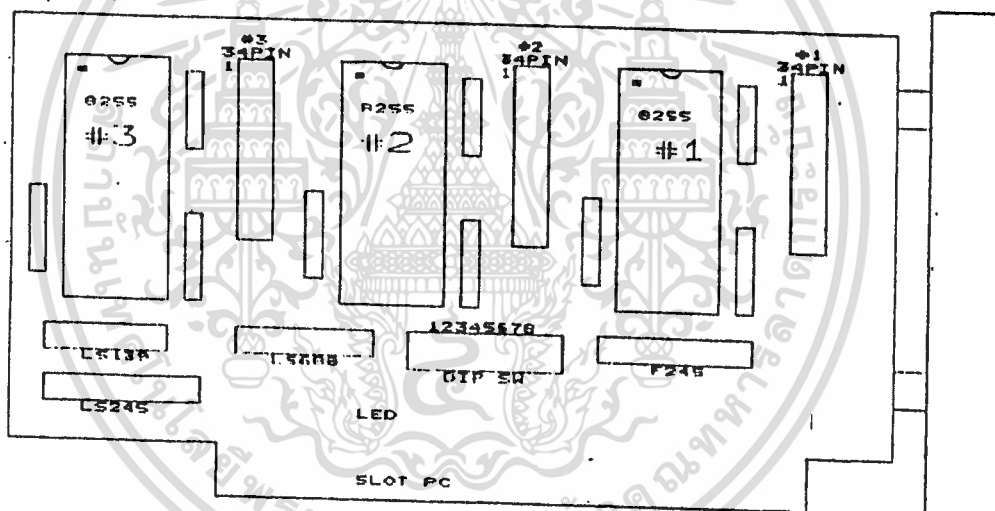

3.1 วงจร 8255 I/O Port

จากหลักการ และการทำงานของไอซี 8255 ในบทที่ 2 ที่ผ่านมา เราสามารถนำเอา ไอซี 8255 มาประยุกต์ใช้งานได้

3.1.1 ลักษณะของ 8255 I/O PORT CARD

วงจร 8255 I/O PORT จะเป็น card ต่อขยายระบบเครื่อง PC ให้มีส่วนของ input , output port ใช้งานมากขึ้นโดยจะมี port ใช้งานเป็น input หรือ output จำนวน 9 port หรือ 72 bit I/O

รูปที่ 3.1.1 รูปลักษณะของ 8255 I/O CARD

3.1.2 การใช้งาน IC 8255

การใช้งานของ IC 8255 ได้อธิบายในหัวข้อ 2.1 ที่ผ่านมาแล้วใช้ประโยชน์ด้านการค้าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานในหัวข้อ 2.1 ที่ผ่านมาแล้วใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 การทำงานของ 8255 I/O CARD

8255 I/O CARD จะประกอบไปด้วย 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือส่วน IC 8255 ซึ่งเป็น IC ทำหน้าที่เป็น INPUT, OUTPUT PORT และส่วนของวงจร IC DECODE (เลือกตำแหน่งของ PORT 8255) คือ IC 74LS688, 74LS139 และ DIP SW.

3.1.4 การ DECODE PORT

DECODE PORT 8255 บน CARD เราจะใช้ IC TTL 74LS688, IC TTL 74LS139 และ DIP SW. 8 PIN เป็นวงจร DECODE เพื่อให้สามารถปรับ SET DIP SW. ตั้งตำแหน่งเบอร์ PORT ของ CARD ได้ โดยในการปรับ DIP SW. นั้นจะต้องไม่ไปตรงกับตำแหน่ง PORT ของ เครื่องคอมพิวเตอร์ PC ด้วย ดังรูป 3.1.2

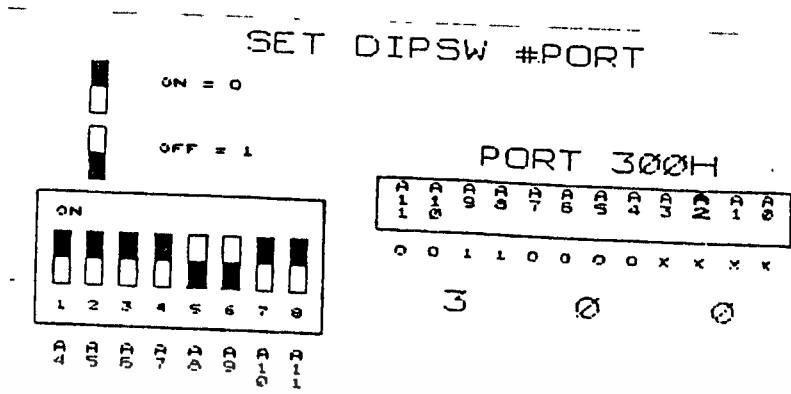
โดย CARD 8255 I/O PORT จะใช้ตำแหน่ง PORT 12 PORT ต่อ CARD

XX0H	PORT A (1)
XX1H	PORT B (1)
XX2H	PORT C (1)
XX3H	PORT CONTROL (1)
XX4H	PORT A (2)
XX5H	PORT B (2)
XX6H	PORT C (2)
XX7H	PORT CONTROL (2)
XX8H	PORT A (3)
XX9H	PORT B (3)
XXAH	PORT C (3)
XXBH	PORT CONTROL (3)

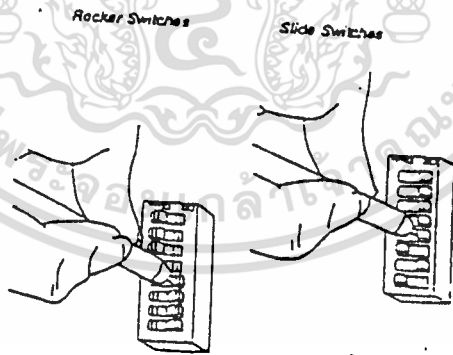
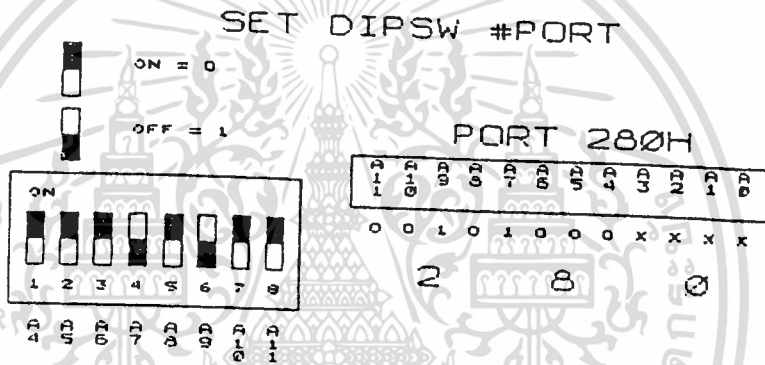
รูปที่ 3.1.2 แสดงตำแหน่ง PORT 12 ต่อ CARD 8255 I/O PORT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เราตั้งเบอร์ DECODE PORT ได้โดยการปรับ DIPSW. ซึ่งก็มีค่าเท่ากับค่า Address นั้น ๆ เช่น เราตั้งตำแหน่ง 300H จะเซ็ท DIP SW. ดังนี้

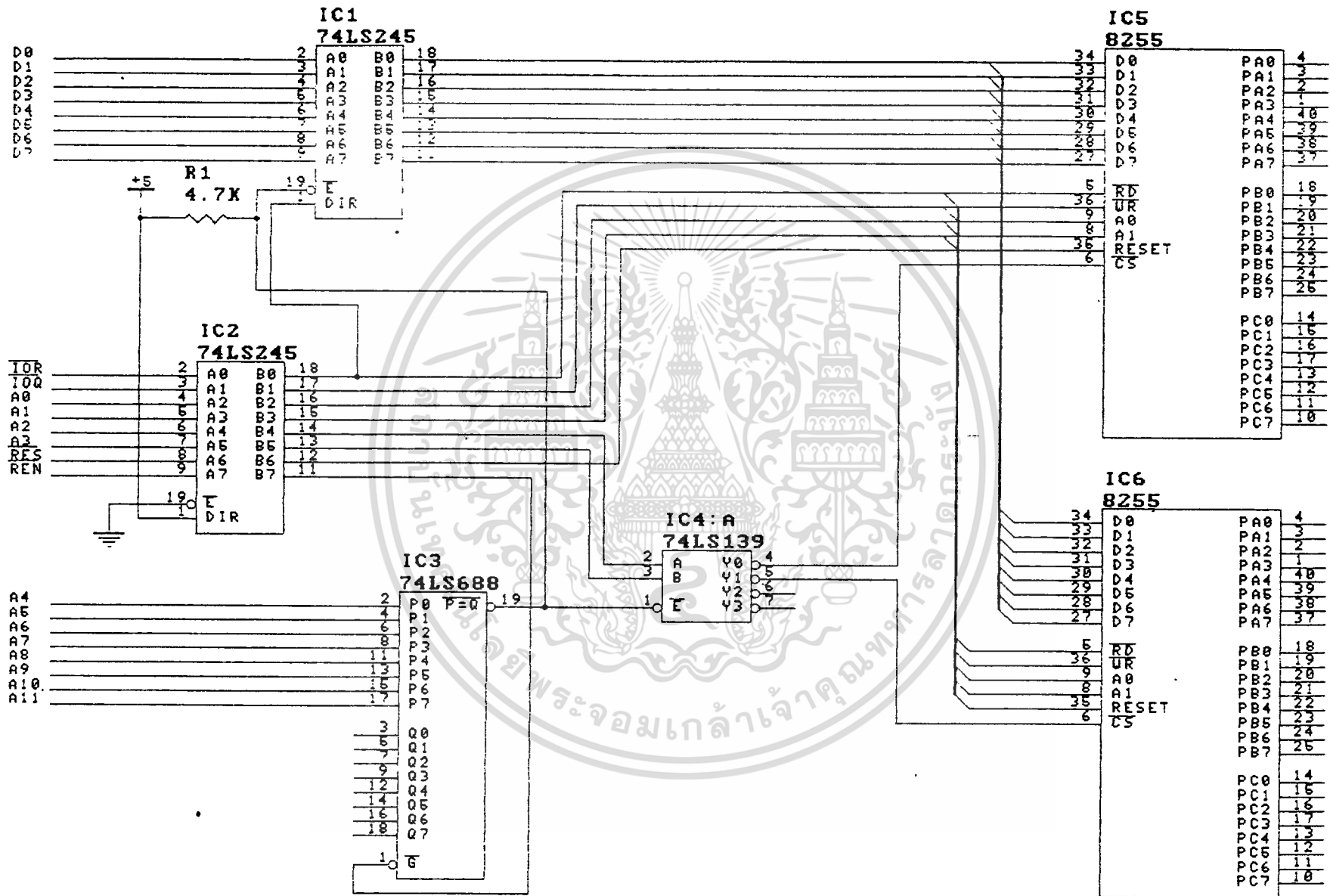

ถ้าเราต้องการตั้งตำแหน่ง 280H จะ Set DIP SW. ดังนี้

รูปที่ 3.1.3 แสดงการ Set DIP SW.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

INTERFACE 8255 I/O PORT CIRCUIT

3.2 วงจร D/A Converter และ Power Supply

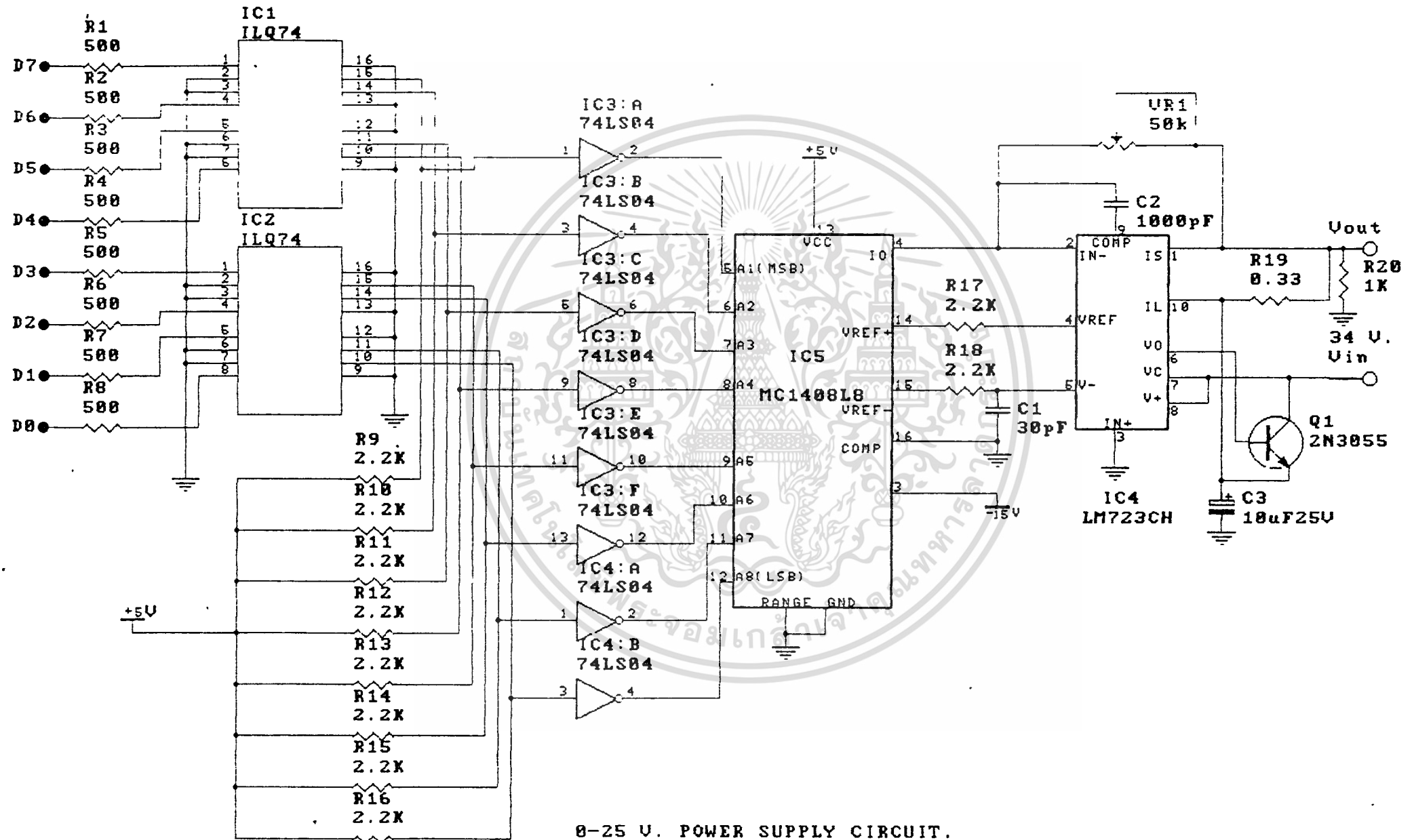
โครงสร้างวงจรมัน เพื่อความง่าย แต่คุณภาพเชื่อถือได้ จึงใช้ IC Regulator # MC 1723 เป็นตัวที่ทำหน้าที่หลัก ในส่วนของพีซี จะส่งข้อมูล ดิจิตอลขนาด 8 บิต มาทาง 8255 I/O Port แล้วแปลงเป็นสัญญาณ อนุบาลอกด้วย ดิทัเอ ได้เป็นกระแสอ้างอิง ให้กับ MC1723 กระแสอ้างอิง ที่เปลี่ยนแปลงตาม ข้อมูล ดิจิตอล ก็จะเป็นตัวกำหนด แรงดัน Out Put ตามต้องการซึ่งที่ส่วน Output จะมี Transister กำลัง มาช่วยขยายกระแส เพื่อให้สามารถจ่ายกระแสได้มากขึ้น

วงจรสมบรูณ์ของแหล่งจ่ายไฟ ควบคุมด้วย พีซีที่สมบรูณ์ เป็น IC แปลงสัญญาณดิจิตอล เป็น อนุบาลอก หรือ ดิทัเอ ที่ใช้คือ IC # MC1408L8 ซึ่งเป็นดิทัเอ ชนิด R-2R มีความละเอียด ขนาด 8 บิต หรือ 256 ระดับ ให้เอาท์พุตเป็นกระแส ซึ่งใช้งานที่พบเห็นทั่วไปจะต้องมี ออปแอมป์อีก 1 ตัว ทำการเปลี่ยนกระแส เป็นแรงดันแต่ในที่นี้ใช้ออปแอมป์ภายในตัว MC1723 ทำหน้าที่แทน

ข้อมูลดิจิตอลขนาด 8บิตได้จากเครื่องพีซีทาง 8255 I/O Port ผ่านออปโตคัปเปลอร์ เป็นตัวเชื่อมโยงสัญญาณโดยใช้แสง เพื่อแยกวงจรจากกันทางไฟฟ้ากับเครื่องพีซีลักษณะการต่อจะร่วมกัน กับสัญญาณจากออปโตคัปเปลอร์ โดยมีตัวต้านทาน ยกกระดบลอจิก ไว้ที่ "1" ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า " wire OR " คือเป็นการต่อร่วมกันตรง ๆ แต่ทำตัวเสมือนเป็นออร์เกตตัวหนึ่ง

กระแสจากเอาท์พุตจาก IC MC 1408L8 ที่ขา 4 จะป้อนให้กับขาอินพุตกลับเฟสของออปแอมป์ภายในตัว IC MC1723 ที่ขา 2 และ มีกระแสอีกส่วนหนึ่งได้จากการป้อนกลับจากเอาต์พุตผ่าน VR ซึ่งเป็นตัวปรับแรงดันสูงสุด ส่วนขาอินพุตไม่กลับเฟสคือ ขา 3 ต่อลงกราวด์ แรงดันอ้างอิงสำหรับดิทัเอ IC MC1408L8 ด้านไฟบวก (V_{ref+}) ได้จากส่วนกำเนิดแรงดัน อ้างอิงใน IC MC1723 ด้านไฟลบ (V_{ref-}) ได้จากวงจรแหล่งไฟลบ (-15 v.)

แรงดันไฟตรง จากแหล่งจ่ายภายนอกจะต่อเข้าที่จุด V_{in} ผ่านทรานซิสเตอร์ผ่านกระแส TR 2N3055 มีตัวต้านทาน 0.33 OHM. เป็นตัวตรวจวัดกระแสเพื่อควบคุมกระแสที่จะผ่านไปยัง เอาท์พุตที่จุด V_{out} ทรานซิสเตอร์นี้ก็คือ ตัวที่ทำหน้าที่ขยายกระแส นั้นเอง ในที่นี้สามารถผ่ากระแสสูงสุดได้การไหลผ่านเพื่อที่จะกระแสที่ไหลไปใช้โดยมีกระแสที่เปลี่ยนเป็นเบอร์อื่นที่ทนกำลังได้สูงสุดขึ้นก็ได้ ซึ่งหากต้องการให้ได้กระแสมากกว่านี้ก็สามารถเปลี่ยนเป็นเบอร์อื่นที่ทนกำลังได้สูงสุดขึ้นก็ได้ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

0-25 V. POWER SUPPLY CIRCUIT.

วงจรรับแรงดันอินพุตสูงสุดจำกัดอยู่ที่ MC 1723 ซึ่งทนได้เพียง 35 โวลต์เท่านั้น แรงดันอินพุตนี้ จะต้องสูงกว่าแรงดันเอาต์พุตสูงสุดอยู่ไม่น้อยกว่า 3 โวลต์ อันเป็นแรงดันตกคร่อมปกติ

ถ้าจ่ายแรงดันอินพุต ที่ 28.5 โวลต์ จะสามารถรับแรงดันเอาต์พุตได้จาก 0-25 โวลต์ โดยมีความละเอียดขั้นละ 100 มิลลิโวลต์ ถ้าแรงดันอินพุตต่ำลง (โดยปรับ VR_1 ให้สอดคล้อง) ค่าแตกต่างแรงดันของแต่ละขั้นก็จะลดลงเป็นสัดส่วนกัน

ข้อดี ของแหล่งจ่ายไฟควบคุมด้วยพีซีวีวงจรนี้ ก็คือการใช้ออปโตคัปเปิลอร์เป็นตัวเชื่อมโยงสัญญาณ ทำให้กราวด์ของวงจรแยกจากกราวด์ของเครื่องพีซี ดังนั้นจึงสามารถใช้งานแหล่งจ่ายไฟเครื่องนี้ได้อย่าง อิสระ และ ไม่ต้องกลัวว่าจะมีผลกระทบ ทำความเสียหายต่อคอมพิวเตอร์ราคาแพง

3.2.1 การใช้งาน

ถ้าใช้งานลำพังโดยไม่ได้เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ก็ใช้ดิฟสวิทช์ เป็นตัวกำหนดแรงดันเอาต์พุต ที่ต้องการค่าของตัวเลขดิจิตอล จะสัมพันธ์กับแรงดัน Output โดยเทียบกับค่าแตกต่างแรงดันของแต่ละขั้น ซึ่งค่าแตกต่างแรงดัน แต่ละขั้น ก็ได้จากแรงดันเอาต์พุต สูงสุดหารด้วย 256 โดยประมาณ เช่นถ้าแรงดันสูงสุด เป็น 25 โวลต์ (อินพุต 28.5) ค่าแรงดันแต่ละขั้น เท่ากับ 100 mV. (ประมาณ) หากต้องการปรับแรงดัน Output ไปที่ 15 V. ก็ต้องป้อนค่าตัวเลขดิจิตอล เท่ากับ 150 หรือเป็นเลขฐานสอง "10010110" ซึ่งการตั้งดิฟสวิทช์นั้น สำหรับวงจรนี้ถ้าเลื่อนไปทาง ON มีค่าเป็น "0" และ OFF จะเป็น "1"

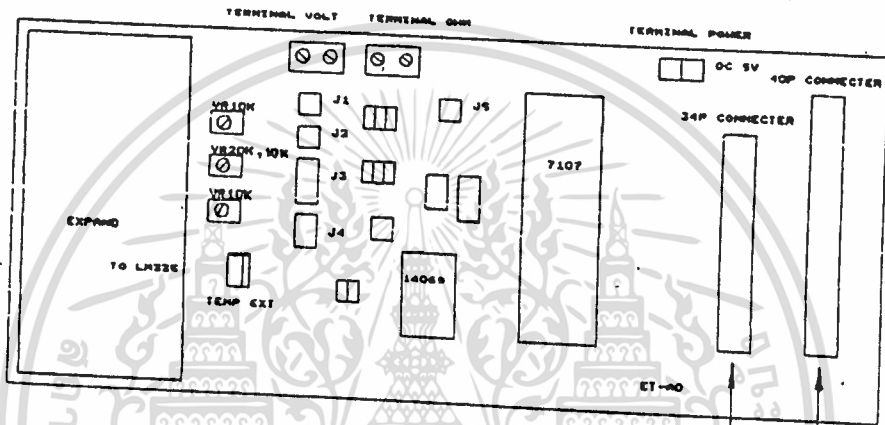
ส่วนการเชื่อมต่อกับเครื่องพีซีก็ใช้สายต่อไปทางคอนเนคเตอร์ ต้องการแรงดันเท่าไรก็ส่งค่าตัวเลขมาที่ พรีนเตอร์ พอร์ต วิธีการคิดก็เช่นเดียวกันกับที่กล่าวไปแล้ว 8255 I/O Port หรือพอร์ตขนาน จะมีหมายเลขพอร์ตอยู่ที่ 300

3.3 วงจร A/D Converter

3.3.1 การใช้งานวงจร A/D CARD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่อนุญาตให้ A/D CARD นี้ จัดเป็นการ์ด์ดัดประเภทา เปลี่ยนแปลงระบบจาก อนาล็อกเป็น ดิจิตอล

(ANALOG TO DIGITAL) หรือเรียกกันง่าย ๆ ว่า A TO D การ์ดนี้ใช้ IC 7107 เป็น A TO D ขนาด 3 1/2 DIGIT หรือ 0 - 1999 ระดับ คือเทียบเป็น A TO D ได้ขนาดประมาณ 10 BIT โดยที่ราคาจะถูกกว่า A TO D แบบ 10 BIT จริง ๆ อยู่มาก จากคุณสมบัติของ 7107 สามารถนำมาประยุกต์เป็นเครื่องมือวัดค่าต่าง ๆ ได้เช่นวัดค่าโอห์ม วัดค่าโวลต์ วัดอุณหภูมิ เป็นต้น เราได้ผลิตให้มีรูปแบบที่ใช้งานง่าย บนการ์ดเดียวสามารถวัดได้ 3 ค่า และสามารถนำไปพัฒนาต่อได้โดยมีลาย PCB เอนกประสงค์เป็น EXPANDTION แสดงผลด้วย 7 SEGMENT โดยจะใช้คู่กับ ET BOARD, CP32ซึ่งเราได้ผลิตมาเพื่อSUPPORT อยู่แล้ว ดังจะกล่าวรายละเอียดต่อไป

ต่อกับ I/O PORT ของ CP32BASIC หรือ 72IO Z80

ต่อกับ 8255 PORT ของ ET-BOARD V 3.0

รูปที่ 3.4.4 ส่วนประกอบของ ET-A/D CARD

3.3.2 การทำงานของวงจร

อุปกรณ์ที่สำคัญของวงจรคือ IC 7107 เป็นไอซีที่เปลี่ยนแปลง สัญญาณอนาลอกเป็น ดิจิตอล แสดงผลเป็นตัว เลข 7 SEGMENT โดยต่อออกจาก CONNECTOR ที่กำหนดไว้ดัง รูปที่ 1 ซึ่งเป็น CONNECTOR 2 แบบ คือ แบบต่อใช้ร่วมกับ ET BOARD โดยออกจาก 8255 PORT เป็น CONNECTOR 40 p อีกแบบต่อร่วมกับ CP32 หรือ 72IOZ80 เป็น CONNECTOR 34 P การ์ดนี้เราได้ผลิตให้ใช้แรงดัน 5 V. จาก ET BOARD และ CP32 72IOZ80. โดยจะมีขั้วต่อไฟ 5V. ไว้ ให้ในกรณีใช้งานอเนกประสงค์ วงจรนี้จะใช้แรงดัน 5 V. ซึ่งต้องจ่ายกระแสได้ไม่น้อยกว่า 200 mA. แต่จะใช้กระแส 200 mA เพียงครั้งคราว

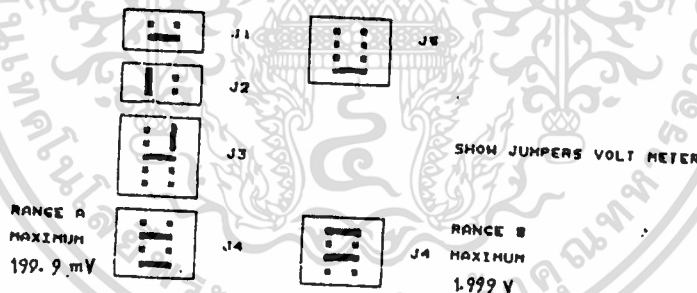

ปรกติจะใช้ 1 mA. โดยที่ขา 1 ของ IC 7107 เป็นไฟ +5 V. ขา 21 เป็นกราวด์ และ ขา 26 เป็นไฟ -5 V. จากวงจรจะใช้ไฟลบเทียมมี IE 4069 , DIN4148 ใช้ 4069 ขยายสัญญาณจากขา 38 ของ IE 7170 ให้สูงมากขึ้น เพื่อเอาไปเข้าส่วนทวี แรงดันโดย 4148, 0.1 MF 47 MF จะได้ไฟลบเทียมประมาณ -2.3 V. ET-AD นำไปใช้งาน ร่วมกับ ET-BOARD, CP32 หรือ 72IO Z80. โดยจะให้แสดงผลที่ DISPLAY ของ ET-BOARD หรือ จะให้ผ่านทาง PORT ของ 72IO Z80 ก็ได้ และในกรณีนำไปใช้กับ CP32 ก็จะต่อ ออกทาง I/O PORT การ์ด ET-AD นี้กำหนดให้ใช้เป็นเครื่องวัด ได้ 3 อย่าง จะเลือกใช้ เป็นเครื่องวัดแบบใด ๆ ได้โดยการเปลี่ยน ตำแหน่ง JUMPER และปรับค่าความต้านทาน VR1, VR2 และ VR3 แต่ในกรณีนี้เราจะใช้ในการวัดไฟฟ้ากระแสตรงเท่านั้น

3.3.3 เครื่องวัดแรงดัน (Volt Meter)

ขั้นตอนการปรับ A/D CARD ให้เป็น DC VOLT METER ดังนี้ คือ

1. เลือกต่อสาย JUMPER ในกรณีใช้งานร่วมกับ ET-BOARD, CP32 หรือ 72IO Z80
2. ปรับ JUMPER เป็น VOLT METER

รูปที่ 3.4.5 Show Jumpers Volt Meter

จากรูปการปรับ JUMPER จะเห็นว่า J4 นั้นมีให้เลือกปรับเป็น 2 RANGE การวัด คือ

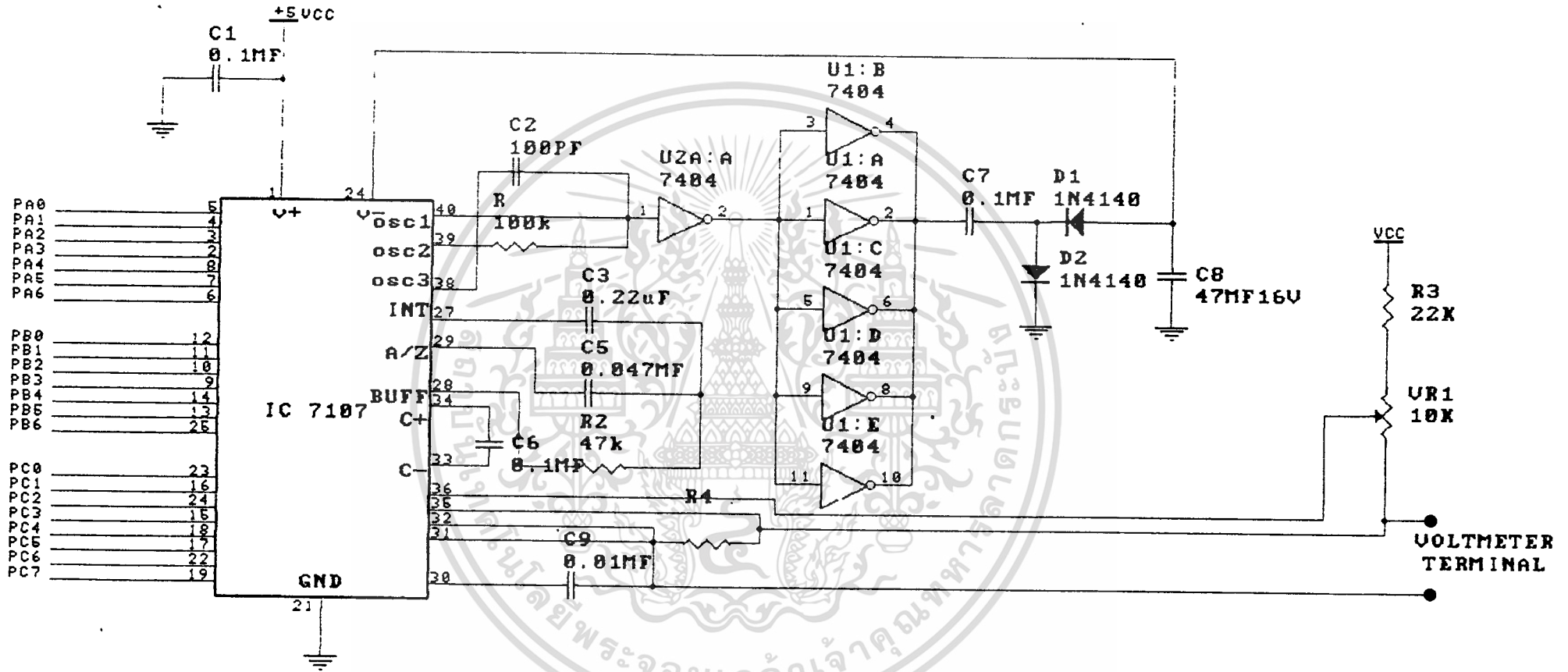
- RANGE A จะวัดค่า VOLT ได้ MAXIMUM 199.9 mV. หรือ 0.199 v.
- RANGE B จะวัดค่า VOLT ได้ MAXIMUM 1.999 v.

3. CALIBRATE VOLT METER โดยต่อสายแรงดันไฟ DC ให้ตรงหัวสายบวก ลบ ป้อนแรงดันค่าแรงดันระหว่าง 0-0.199 V. กรณี RANGE A และป้อนแรงดัน 0-1.999 V. ใน RANGE นำ VOLT METER ที่ทั่วไป มาเทียบค่าให้อ่านได้ค่าเท่ากัน โดยปรับค่าความต้านทาน VR1 10K
4. CALIBRATE ทั้งสอง RANGE ให้ได้ค่าเท่ากับ VOLT METER ที่นำมาเทียบและทดสอบอ่านแรงดันที่ค่าต่าง ๆ กัน เพื่อให้ได้ค่าความผิดพลาดน้อยที่สุด เมื่อ CALIBRATE ได้ค่าที่ถูกต้องแล้ว ก็นำไปใช้วัดเป็นโวลท์มิเตอร์ได้เหมือนกับทั่วไป โดยมี 2 RANGE ให้เลือกใช้ซึ่งมีโปรแกรมให้ทดสอบด้านหลัง และสามารถนำไปพัฒนาใช้งานได้อีกมาก ซึ่งจะกล่าวไว้ในเรื่องการนำไปพัฒนา

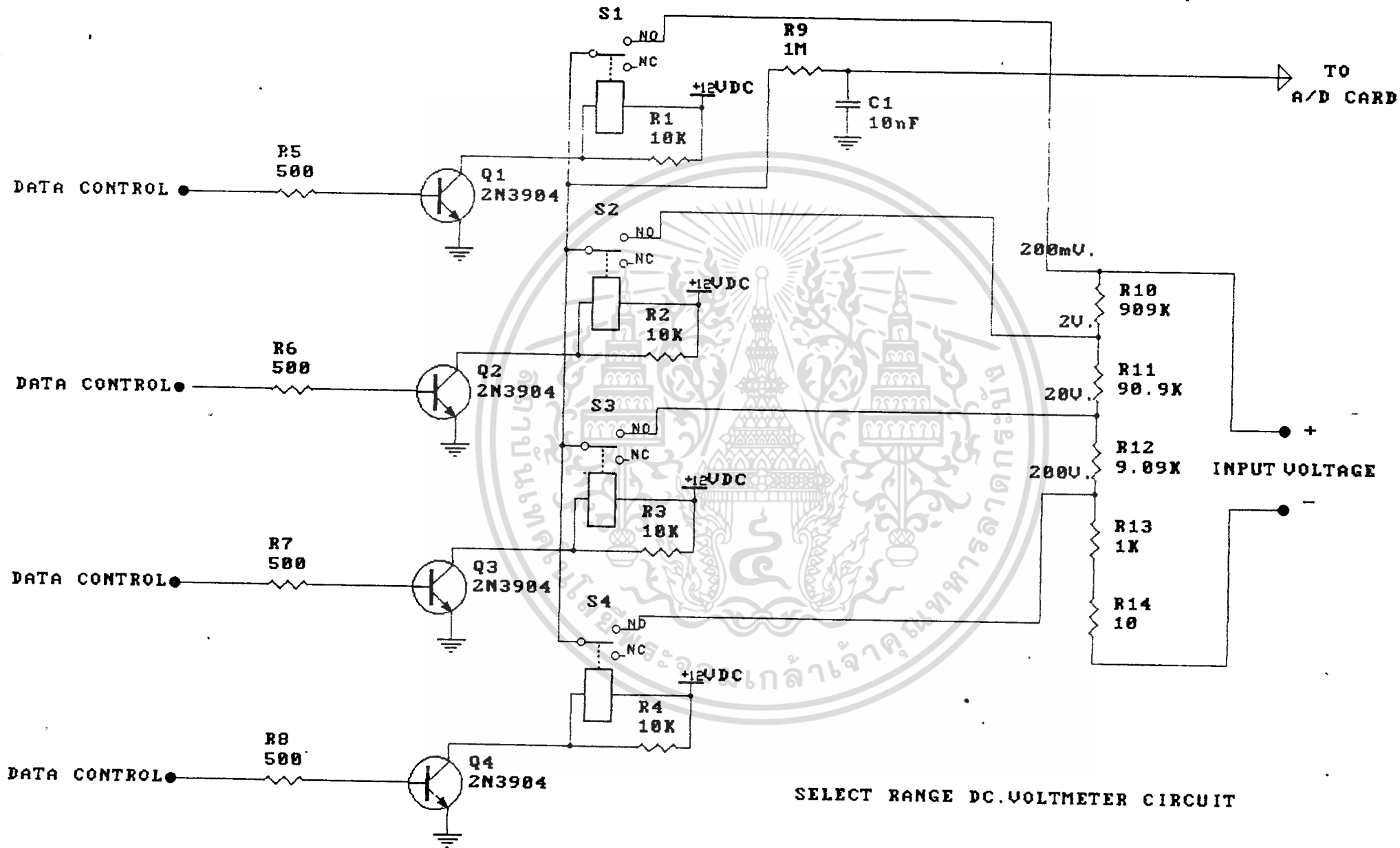
3.3.4 วัดแรงดันไฟฟ้า DC (DC VOLT METER)

จากเดิม วงจรสามารถวัดได้ 2 ย่านวัด คือ 199.9 mV. จากรูปเราใช้วงจร ATTENUATOR ซึ่งทำงานคล้าย ๆ กับ VOLTAGE DIVIDER ค่าความต้าน INPUT ใช้ค่า 1M และใช้ C 10 Nf Filter ความถี่ต่ำ ดังนั้นเราจะเพิ่มย่านการวัด ให้เพิ่มขึ้นเป็น 4 ย่าน จากความต้านทานที่ใช้เป็น ATTEMUTOR ดังนี้ จะได้ RANGE 0 - 200mV., 909 K - 2 V., 999.9 K - 20 V., 99.9 K - 200 V. และ ปรับ RANGE ของ A/D CARD ให้อยู่ที่ 199.9 mV. ต่อเข้ากับ TERMINAL VOLT METER ของ A/D CARD ได้ตามวงจร ดังรูป 3.4.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

A/D CONVERTOR CIRCUIT

SELECT RANGE DC.VOLTMETER CIRCUIT

3.4 วงจรชาร์จแบตเตอรี่

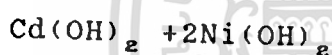
(Battery Charger)

ก่อนที่จะออกแบบชุดวงจร ชาร์จแบตเตอรี่ เราควรจะทราบ ถึงการชาร์จ และ ชนิดต่าง ๆ ของแบตเตอรี่ โดยต่อไปนี้จะกล่าวถึงทฤษฎีของ แบตเตอรี่แบบ นิกเกิล-แคดเมียม

3.4.1 เซลแบบนิกเกิล-แคดเมียม (Nickel-Cadmium)

เซลล์แบบทุติยภูมิที่จะกล่าวก็คือ เซลแบบนิกเกิล-แคดเมียมเรียกกันย่อ ๆ ว่า นิ-แคด บางครั้ง เซลแบบนี้ จะถูกเรียกว่า เซลแบบ DEAC ซึ่งจะเป็นชื่อย่อของบริษัทแรกที่ผลิตขึ้นมา คือ Deutsche Edison Akkumulatoren Company ซึ่งอยู่ในเยอรมัน

ขั้วบวกของเซลล์แบบนี้ทำจากนิกเกิลไฮเดรต (nickel hydrate) ส่วนขั้วลบนั้นทำ จากแคดเมียมไฮดรอกไซด์ (cadmium hydroxide) อิเล็กโทรไลต์ทำจากสารละลายโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (potassium hydroxide) ซึ่งก็เหมือนกับเซลล์ตะกั่วกรดคือ ปฏิกริยาเคมี ในการประจุและคายประจุ เป็นดังนี้

โดยสถานะประจุเต็มๆ คือ ในเซลล์ที่จะได้รับการประจุเต็มขั้วลบจะเป็น แคดเมียมบริสุทธิ์ ซึ่งจะถูกออกซิไดซ์ (oxidised) ในระหว่างการคายประจุ ในระหว่างการคายประจุนอกจากปฏิกิริยาหลักที่เกิดขึ้นที่ขั้วบวกแล้วนั้น จะมีปฏิกิริยาข้างเคียงเกิดขึ้นด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดก๊าซออกซิเจนสามารถเคลื่อนที่จากขั้วบวกไปรวมตัวกับขั้วลบ

ปฏิกิริยาข้างเคียงที่เกิดขึ้นที่ขั้วลบจะผลิตก๊าซไฮโดรเจนขึ้น โดยจะเกิดขึ้นเมื่อขั้วลบอยู่ในสถานะประจุเต็มๆ โดยเราจะแน่ใจได้ว่า ก๊าซไฮโดรเจนที่เกิดขึ้นจะไม่รั่วไหลออกไป ถ้าทำให้ ขนาดของขั้วลบใหญ่กว่าขั้วบวก

เราจะเห็นได้ว่าเมื่อเซลล์ถูกประจุเต็ม กระแสที่ไหลผ่านเซลล์ทั้งหมด จะใช้ในการผลิตก๊าซออกซิเจนที่ขั้วบวกซึ่งจะผ่านไปรวมตัวกันที่ขั้วลบ ซึ่งโครงสร้างของเซลล์เป็นสิ่งที่จำเป็นมากที่จะต้องสร้างให้มีทางให้ ก๊าซออกซิเจน มารวมตัวได้ ถ้าไม่เช่นนั้นแล้ว ก๊าซออกซิเจนที่เกิดขึ้นจะทำให้ เกิดความเสียหายขึ้นได้ ซึ่งเราจะว่าเราสร้างด้วย แผ่นเพลทที่ผ่านการเผา เพื่อให้แผ่นเพลทมีรูพรุน มากๆ เพื่อช่วยให้ก๊าซออกซิเจนวิ่งจากขั้วบวกไปสู่ขั้วลบได้สะดวกขึ้น แผ่นเพลทที่ผ่านการเผานี้จะเป็นประโยชน์โดยช่วยเพิ่มหน้าสัมผัสของแต่ละ

ซ้ำ ถ้าเซลล์แบบกระดุมนี้ถูกประจุมากเกินไปตัวเซลล์ก็จะถูกระเบิดขึ้นได้ดังนั้นจึงต้องระมัดระวังในการประจุไฟเข้าเซลล์ ปัญหาที่เกิดขึ้นอีกข้อก็คือ เนื่องจากปฏิกิริยารวมตัวของก๊าซออกซิเจน และ อิเล็กโตรไลต์ที่วอล เป็นปฏิกิริยาคายความร้อน ซึ่งจะทำให้ อุณหภูมิของเซลล์สูงขึ้น อาจทำความเสียหายแก่เซลล์ได้

3.4.2 ปัญหาที่เกิดขึ้น

ปัญหาเกี่ยวกับการระเบิดของเซลล์แบบนี้ สามารถบรรเทาลงได้โดยการ ใช้เซลล์นิแคดแบบรูปทรงกระบอก ใช้แผ่นเพลทที่เผา มาทำเป็นขั้วบวก และขั้วลบอีก แต่เรานำมาหมุนให้เป็นรูปทรงกระบอก และมีรูระบายติดตั้งอยู่ที่ฝาบนของเซลล์ ซึ่งจะปล่อยก๊าซออกซิเจนออกสู่ภายนอกเมื่อความดันขึ้น สูงกว่า 90 ปอนด์/ตารางนิ้ว ดังนั้น ถ้าเซลล์ถูกประจุมากเกินไปด้วยกระแสที่สูงเกิน ก๊าซออกซิเจน ที่เกิดขึ้นจะถูกระบายออกจากเซลล์ ทำให้เซลล์ไม่เกิดการระเบิดขึ้นอย่างไรก็ตาม ก๊าซออกซิเจนที่ระบายออกไป ก็ไม่สามารถหากลั้มากทดแทนได้ เซลล์ที่มีรูปร่างเป็นทรงกระบอกนี้สามารถที่จะเก็บพลังงานได้มากกว่าเซลล์แบบกระดุม เมื่อมีขนาดเท่า ๆ กันและสามารถจ่ายกระแสได้มากกว่าด้วย (เนื่องจากมีความต้านทานภายในต่ำ) กฎแห่งความสำเร็จของเซลล์แบบทรงกระบอกนี้คือการใช้นิกเกิลบริสุทธิ์ที่มีรูพรุนเล็ก ๆ มาทำเป็นตะแกรงเพื่อให้ นิกเกิลไฮดรอกไซด์และแคดเมียมไฮดรอกไซด์สามารถก่อตัวเป็นขั้วบวก และ ขั้วลบบนตะแกรงนั้น ได้อย่างรวดเร็วแผ่นนิกเกิลจะถูกเชื่อมกับอิเล็กโตรด และ ต่อตัวกับถึงด้านบนของตัวแบตเตอรี่ ประโยชน์อีกด้านหนึ่งของเซลล์ที่มีโครงสร้างแบบทรงกระบอกก็คือ สามารถทำให้เซลล์ให้มีขนาด เท่ากับขนาดของเซลล์แบบปฐมภูมิที่มีใช้กันอยู่ได้ คือขนาด AAA , AA , C , D และ ขนาด PP-3 และอื่น ๆ อีกซึ่งหมายความว่าเราสามารถนำเซลล์แบบนี้มาใช้เป็นแหล่งจ่ายไฟในเครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น วิทยุ เทปคาสเซตท์ ไฟฉาย เป็นต้น แรงดันของเซลล์ แบบนี้แคดมี ค่าประมาณ 1.5 โวลต์ แล้วอาจจะทำให้คิดว่าเครื่องใช้ต่าง ๆ จะไม่สามารถที่จะทำงานได้ถ้าเปลี่ยนจาก เซลล์แห้งธรรมดา ไปเป็น เซลล์แบบนิแคดขนาดเดียวกัน แต่ก็ไม่ เป็นความจริง เนื่องจาก

1. แรงดันของเซลล์แห้ง ที่กล่าวมา นั้นเป็นแรงดันตอนไม่มีโหลดอยู่ซึ่งแรงดันนี้จะตกลงเล็กน้อย เมื่อโหลดถึงกระแสไปใช้ ทั้งนี้เนื่องมาจากค่าความต้านทานภายในเซลล์ ซึ่งเมื่อต่อเซลล์อนุกรมกัน หลาย ๆ เซลล์แล้ว แรงดันตอนใช้งานนี้อาจจะเหลือเพียงเซลล์ละ 1 โวลต์ (หรือน้อยกว่า) แต่ค่าความต้านทานภายในที่ต่ำมาก ๆ ของเซลล์แบบนิแคดนี้จะทำให้แรงดัน

ตอนใช้งานหลายอย่างดูเหมือนว่า แรงดันปกติที่ต่ำของเซลล์แคดนี้ จะให้คุณสมบัติที่ดีกว่าเซลล์ธรรมดา

2. แรงดันของเซลล์แห่งนี้จะแปลเปลี่ยนไปตามกาลเวลา ถ้าเราเขียนกราฟระหว่างแรงดัน ของเซลล์แห่งนี้กับเวลาและเปรียบเทียบกับกราฟของเซลล์แบบนิแคด จะเห็นได้ว่าแรงดันของเซลล์แห่งนี้ จะสูงกว่าแรงดันของเซลล์แบบนิแคดในตอนแรก แต่เมื่อเซลล์คลายประจุออกไปแล้ว จะเห็นได้ว่าในที่สุดแรงดันของเซลล์แห่งนี้ จะเริ่มต่ำกว่าแรงดันของเซลล์แบบนิแคดในขณะที่แรงดันของเซลล์แบบนิแคดจะค่อนข้างคงที่ และ จุดหมดประจุ คือเวลาที่คิดว่าเซลล์คลายประจุหมด อย่างสมบูรณ์แล้วจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อใช้เซลล์แบบนิแคดนี้ในเครื่องใช้ไฟฟ้า เมื่อถึงจุดที่เซลล์หมดประจุ เครื่องใช้นั้นก็จะหยุดทำงานทันที

3.4.3 เมื่อคิดถึงราคา

ชิ้นส่วนในการทำเซลล์แบบนิแคดนี้ ได้เลือกสรรค์ และควบคุมอย่างเคร่งครัด ในการเลือกวัตถุดิบมาใช้ ตลอดจนใช้เทคนิคในการผลิต ที่ประณีต จึงทำให้เซลล์แบบนิแคดนี้มีราคาแพงมาก โดยจะแพงกว่า เซลล์แบบอัลคาไลน์แมงกานีส ขนาดเดียวกันประมาณ 2.5 เท่า ในขณะที่ความจุพลังงานมีเพียง 1 ใน 4 ของแบบอัลคาไลน์แมงกานีส ถ้าเรามองผิวเผินแล้วอาจจะเห็นได้ว่าจะไม่คุ้มค่า แต่อย่าลืมว่าเซลล์แบบนิแคดนี้สามารถประจุไฟกับเข้าไปใหม่ได้ และสามารถใช้งานได้นานหลายครั้งกว่า ไม่เหมือนกับ เซลล์แบบปฐมภูมิ เช่น เซลล์แบบอัลคาไลน์ แมงกานีส เพื่อจะดูว่าเซลล์แบบนิแคดนี้มีราคา คุ้มค่ากว่าเซลล์แบบปฐมภูมิ เราต้องมาศึกษาถึงวิธีการประจุไฟก่อน ก่อนที่จะประจุไฟให้กับเซลล์แบบ นิแคดไม่ให้เกิดความเสียหาย และสามารถประจุได้เต็มทีนั้น เราจะต้องรู้ถึงค่าความประจุของเซลล์ ก่อน ความจุของเซลล์แบบนิแคดนี้ คือ ปริมาณของพลังงานไฟฟ้าทั้งหมด ซึ่งเซลล์สามารถจ่ายออกมาได้เมื่อมันได้รับการประจุไฟจนเต็มที จะแสดงออกมาในรูปของตัวเลขเป็น แอมป์-ชั่วโมง หรือมิลลิแอมป์-ชั่วโมง เซลล์ขนาดใดก็ตามค่าตัวเลขจริง ๆ นี้ จะแปรเปลี่ยนไปโดยขึ้นอยู่กับกระแสที่จ่ายออกไป ดังนั้นมักจะกำหนดเงื่อนไขในการจ่ายกระแสเมื่อระบุถึงค่าความจุผู้ผลิตจะแจ้งถึงความจุโดยปกติของเซลล์ขนาดต่าง ๆ ระบุไว้ในตารางต่าง ๆ ในเซลล์แบบทรงกระบอกนี้ค่าความจุโดยปกติ รู้จักกันในนามของ "ความจุ 5 ชั่วโมง" เนื่องจากเป็นจำนวนของพลังงานไฟฟ้าที่เซลล์จะจ่ายออกมาได้เมื่อใช้เวลาในการจ่ายกระแสใน 1 ชั่วโมงจะคายประจุออกจากเซลล์ในเวลา 1 ชั่วโมง โดยให้สัญลักษณ์ว่า "C" เช่นเดียวกับ อัตราการจ่ายใน 5 ชั่วโมง (C/5) จะหมายถึง กระแสที่สามารถจ่ายออกจากเซลล์ในเวลา 5 ชั่วโมงเป็นต้น เซลล์จะถูกคิดว่าคายประจุหมดสิ้น เมื่อแรงดันของมัน 1 โวลต์ ค่าความจุของเซลล์จะ

เพิ่มชั้นเล็กน้อยถ้าอัตราการกระแสมีค่าลดต่ำลง และ ค่าความจุที่ลดลงจะเป็นผลมาจากอัตราการจ่ายกระแสสูงขึ้นความจุของเซลล์แบบกระดุม เช่นเดียวกับแบบทรงกระบอก จะแสดงอยู่ในรูปของ "ความจุ 10 ชั่วโมง" และด้วยอัตราการจ่าย กระแสเป็นเวลา 10 ชั่วโมง ($C/10$) จะทำให้แรงดันของลดลงเหลือ 1.1 โวลท์ ที่จุดนี้จะถูกพิจารณาว่า หมดประจุอย่างสมบูรณ์ เซลล์แบบนี้แคว้นจะไม่เหมือนกับ เซลล์แบบตะกั่ว-กรด (ถึงแม้จะเป็นเซลล์ทุติยภูมิเหมือนกัน) ตรงที่เซลล์แบบนี้แคว้นจะต้องไม่ประจุไฟให้มันด้วย แหล่งจ่ายไฟที่มีแรงดัน คงที่ เพราะว่าค่าความต้านทานภายใน ของมันมีค่าต่ำมากจะทำให้ กระแสที่ใช้ในการ ประจุมีค่ามากเกินไป ซึ่งจะทำให้ความเสียหายให้แก่เซลล์ได้ เราจะใช้แหล่งจ่ายไฟแบบ กระแสออกมา โดยกำหนดค่าได้ และ อยู่ในอัตราที่ปลอดภัยซึ่งแหล่งจ่ายไฟที่มีแรงดันคงที่จะจ่ายกระแสออกมาประจุเซลล์แบบนิแคว้น โดยผ่านตัวต้านทาน วิธีง่าย ๆ ในการสร้างวงจรประจุจะแสดงที่เพื่อใช้ในการประจุเซลล์นิแคว้น จำกัดกระแส ค่าของตัวต้านทานจะถูกเลือกให้ค่ากระแสที่ไปประจุเซลล์จะไม่เกินค่าปลอดภัย สำหรับเซลล์ขนาดนั้นโดยวงจรนี้เราจะต้องใช้อย่างระมัดระวังวิธีการประจุเซลล์โดยใช้วงจรนี้ สามารถประจุเซลล์ได้ 3 วิธีใหญ่ ๆ คือ

1. การประจุทีละน้อย TRICKLE RECHARGE

ถ้ากระแสในวงจรถูกรักษาไว้ที่อัตราเท่ากับ $C/10$ (10% ของความจุ) แล้ว เซลล์ทั้งหมดประจุอย่างสมบูรณ์ สามารถจะประจุได้ภายใน 10 ชั่วโมง แต่ความเป็นจริงจะใช้เวลามากกว่า 10 ชั่วโมง โดยเพื่อการสูญเสียไว้บ้าง จะใช้เวลาประจุ ทีละน้อยด้วยอัตราขนาดนี้สามารถประจุทั้งไว้ค้างคืนได้ ประโยชน์อีกข้อหนึ่ง การที่แรงดันของ เซลล์นิแคว้นแปรเปลี่ยนไปตามเวลาเมื่อทำการประจุ (หลังจากการประจุอย่างสมบูรณ์แล้ว) ด้วยอัตราการกระแส $C/4$ การประจุเซลล์ด้วยอัตราขนาดนี้คือ ถึงแม้ว่าเซลล์จะถูกประจุเต็มแล้วก็ตาม ก็ไม่จำเป็นต้องนำเซลล์ออก เนื่องจากถ้าเราประจุต่อไปก็จะไม่ ทำความเสียหายให้แก่เซลล์เนื่องจากก๊าซออกซิเจน ที่เกิดขึ้นทั้งหมดที่ขั้วบวกจะรวมตัวกับขั้วลบ การประจุเซลล์โดยวิธีนี้เป็นวิธีที่สามารถจะประจุโดยไม่มีข้อจำกัด ซึ่งจะไม่ทำความเสียหายแก่เซลล์ ยกตัวอย่างเช่น เซลล์มีขนาดความจุ 500 มิลลิแอมป์-ชั่วโมง ถ้าประจุด้วยอัตรา $C/10$ ก็เท่ากับ 10% ของความจุ คือ 50 มิลลิแอมป์

2. การประจุอย่างรวดเร็ว (Fast Recharge)

เอกสา เซลล์แบบนิแคว้นสามารถประจุด้วยอัตราที่สูงกว่าได้ ไม่เช่นด้วยอัตรา $C/3$ (33% ของความจุ) ถึง $C/5$ (20% ของความจุ) โดยจะต้องเตรียมการตัดการประจุ เมื่อเซลล์ได้

รับการประจุเต็มที่แล้ว ซึ่งสามารถทำได้โดยอัตโนมัติโดยใช้วงจรตรวจจับแรงดัน ซึ่งจะตัดกระแสที่ใช้ในการประจุออก เมื่อแรงดันของเซลล์เพิ่มขึ้น เกินกว่าค่าปัจจุบัน การแปรเปลี่ยนของแรงดันของเซลล์ กับเวลาที่อัตราการประจุเท่ากับ C/4 (25% ของความจุ) จะเห็นได้ชัดว่าวิธีการนี้สามารถใช้ได้เฉพาะ ถ้าสามารถวัดค่าแรงดันได้อย่างเที่ยงตรง และ วงจรจะสามารถตัดกระแสที่ใช้ประจุ ออกก่อนที่จะเกิดความเสียหายขึ้นปัญหาในการใช้การประจุแบบนี้ก็คือ ถ้ากระแสที่ใช้ในการประจุค่าสูง ๆ นี้ไม่ได้ถูกตัดออกอย่างทันทีเมื่อเซลล์ได้รับประจุเต็มที่แล้ว ก๊าซออกซิเจนที่เกิดขึ้นมากจากขั้วบวกนี้ จะไม่สามารถไปรวมกับที่ขั้วลบ ในปริมาณที่เพียงพอ ความดันจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และ เซลล์จะระบาย ก๊าซออกซิเจนออกไปโดยที่รูระบายที่ปิดไว้ จะเปิดออก และ ปล่องก๊าซออกซิเจนกับอิเล็กโทรไลต์สูญเสีย ออกมาจากเซลล์แล้ว ก็ไม่สามารถเติมกลับเข้าไปใหม่ได้ ดังนั้น ความจุเซลล์จะลดลงอย่างถาวร ก็คือ เซลล์นั้นจะมีความจุน้อยลง ตลอดไป

3. การประจุอย่างเร่งด่วน (Super-Fast Recharging)

มีบางกรณีที่ใช้ต้องการที่จะประจุเซลล์ภายในเวลาเพียง 2-3 นาที ยกตัวอย่างเช่น เครื่องบินเล็กที่ใช้แบตเตอรี่เป็นตัวจ่ายกำลังจะต้องการประจุเซลล์ทั้งหมดประจุเพื่อที่จะนำเครื่องบินขึ้นสู่อากาศอีกครั้งโดยเร็วที่สุด เท่าที่จะทำได้มันเป็นไปได้ที่จะประจุเซลล์อย่างเร่งด่วนด้วยอัตรา การประจุสูงถึง 4c (4 เท่าของความจุ) หรือมากกว่านี้โดยวิธีการต่อไปนี้คือวัดแรงกดดันของเซลล์ และตัดกระแสที่ใช้ประจุออกเมื่อแรงดันของเซลล์ขึ้นสูงถึงค่าที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามมีวิธีการที่ง่ายกว่า แล้วก็เที่ยงตรงด้วยโดยจาก หลักความจริงที่ว่า เซลล์ได้หมดประจุอย่างสมบูรณ์ ก่อนที่จะพยายาม ทำการประจุนั้นใหม่ให้ประจุไฟเข้า โดยกำหนดค่ากระแสประจุคงที่ไว้ใช้เวลาในการประจุ ตามที่ ต้องการเช่นหลังจากเซลล์หมดประจุแล้ว กระแสที่ใช้ในการประจุขนาด 3C (3 เท่าของความจุ) จะถูกป้อนเป็นเวลา 20 นาที หรือ จะใช้กระแสในการประจุเป็น 5C (5 เท่าของความจุ) ป้อนเข้าไปเป็นเวลา 12 นาที เป็นต้น แม้ว่าวิธีการนี้จะเป็น วิธีการที่ดี เช่น สำหรับนักเรียนเครื่องบินจำลอง ที่มีเพียงแหล่งจ่ายไฟ เป็นเพียงแบตเตอรี่รถยนต์ก็ตามก็เป็นสิ่งที่ควรระวังไว้ เนื่องจากการประจุนั้นมากเกินไปเพียง 2-3 วินาทีอาจจะทำให้เกิดการรั่วของเซลล์ได้ กล่าวย่อ ๆ ก็คือเมื่อจะใช้วิธีการนี้ เซลล์จะต้องหมดประจุอย่างเต็มที่และใช้กระแสในการประจุที่แน่นอน เป็นระยะเวลาที่ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.4 เซลแบบกระดุม

เนื่องจากเซลล์แบบกระดุมนี้ รั่วไม่ได้จึงสำคัญมากที่จะต้อง ไม่ประจุมากเกินไปด้วยวิธีใดก็ตาม มิฉะนั้นเซลล์จะเกิดการระเบิดขึ้นได้ วิธีที่ดีก็คือ จำกัดค่าของกระแสในการประจุให้ มีค่าต่ำไว้เช่นด้วยอัตรา C/30 (3.33% ของความจุ) และใช้เวลาในการประจุประมาณ 1 วันครึ่ง แม้ว่าที่อัตรา การประจุขนาดนี้เราสามารถจะประจุได้เป็นเวลานานเท่าใดก็ตาม อย่างไรก็ตาม เซลแบบนิแคด นี้จะสามารถประจุไฟได้เป็นเวลานานแม้ว่าจะใช้งาน โดยการคลายประจุอย่างรวดเร็วแล้วประจุด้วย กระแสจำนวนมากๆ มันก็สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสามารถประจุได้เป็นร้อย ๆ ครั้ง แต่ถ้าใช้วิธีประจุที่ละน้อยเราก็สามารถที่จะประจุได้เป็นพัน ๆ ครั้งที่เดียว เรามาลองเปรียบเทียบ ระหว่าง เซล แบบนิแคดกับเซลล์ปรุหมุมิ เช่น อัลคาไลน์ แมงกานีส แต่เนื่องจากไม่สามารถจะเปรียบเทียบได้โดยตรงเนื่องจากขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายอย่างเช่นจำนวนเซลล์ที่ใช้งานราคาของ เครื่องประจุ (charge) ขนาด และ ราคาของเซลล์และการนำไปใช้งานอย่างไรก็ตามเราสามารถที่จะ เปรียบเทียบโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนได้เช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น เรามีเครื่องใช้ไฟฟ้าชิ้นหนึ่งเป็นวิทยุ เทปซึ่งใช้เซลล์ ขนาด AA โดยใช้งานสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมงที่กระแส 200 มิลลิแอมป์และแรงดันแหล่งจ่ายไฟประมาณ 2 ถึง 3 โวลต์ เราสามารถใช้เซลล์สองเซลล์ ต่ออนุกรมกัน และ จ่ายกระแสออกมา 200 มิลลิแอมป์ถ้าเราประมาณราคาของเครื่องประจุเซลล์แบบนิแคดเท่ากับ 300 บาท (อาจถูกกว่า) เซลแบบนิแคดขนาด AA ราคา 30 บาท และเซลล์แบบอัลคาไลน์ แมงกานีส ขนาด AA ราคา 12 บาทเราสามารถที่จะเปรียบเทียบราคาค่าใช้จ่ายได้ดังนี้เซลล์แบบอัลคาไลน์ แมงกานีส 2 เซล (ความจุ 1,800 มิลลิแอมป์-ชั่วโมง ส่วนเซลล์แบบนิแคด 2 เซล (ความจุ 500 มิลลิแอมป์-ชั่วโมง) จะสามารถจ่ายกระแสขนาดนั้นได้เป็นเวลา 2.5 ชั่วโมง ดังนั้นจึงใช้เซลล์แบบอัลคาไลน์ แมงกานีส จำนวน 1.11 ชุด ทุกสัปดาห์เป็นเงิน 27 บาท ต่อสัปดาห์ เช่นเดียวกับ เซลแบบนิแคดจะต้อง ประจุไฟใหม่ 4 ครั้ง (โดยใช้เวลาใช้จ่าย 7 สัปดาห์ต่อการประจุ 1 ครั้ง) เป็นเงิน 28 สัปดาห์ต่อสัปดาห์ เหตุนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าเครื่องวิทยุเทปนั้น ถูกใช้บ่อยแค่ไหนจุดคุ้มทุน ก็จะเกิดเร็วเท่านั้น ถ้าจำนวนเซลล์ที่ใช้มากยิ่งขึ้น และ ใช้เครื่องประจุเครื่องเดียวจุดคุ้มทุนก็จะเกิดเร็วยิ่งขึ้นซึ่งตามความเป็นจริง แล้วถ้าท่านใช้จำนวนเซลล์ บ่อยครั้งเท่าไร ท่านก็ควรจะใช้เซลล์แบบนิแคดมากขึ้นเท่านั้น แม้ว่าการลงทุนในระยะแรกจะมีค่าสูงแต่จุดคุ้มทุน ก็จะเกิด ขึ้นเร็วเท่านั้นซึ่งนี่ก็เป็นเหตุผลที่ว่าทำไมผู้ผลิตเซลล์ถึงไม่ค่อยส่งเสริมในผลิตภัณฑ์ เซลแบบนิแคดของท่านเท่าไร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า เนื่องจากจะไปทำลายธุรกิจอันใหญ่โต และ ได้กำไรงามของเซลล์ปรุหมุมิตันผลิตอยู่เมื่อเราทราบทฤษฎี ของการชาร์จแบตเตอรี่ ที่ถูกต้องแล้ว ก็สามารถออกแบบวงจรให้ถูกต้อง ได้ดัง

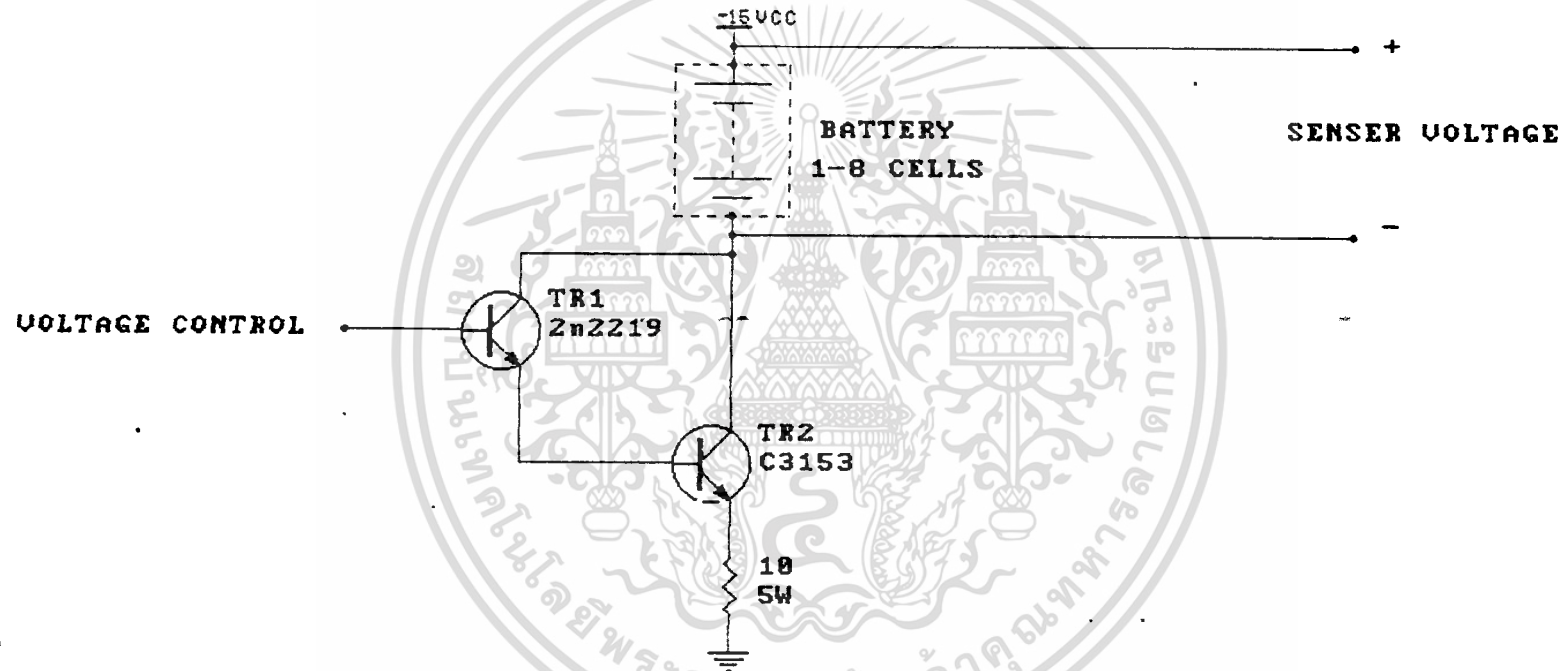
3.4.5 หลักการทำงานของวงจร

จากวงจร จะเป็นวงจรการใช้ Voltage มา Control กระแสที่ต้องการจะชาร์จ Batter ชนิดต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดย Voltage นี้จะมาจาก Power Supply โดยจะเลือกค่า Voltage ที่เหมาะสมกับกระแสที่ต้องการและใช้วงจร Voltmeter มาตรวจสอบการชาร์จแบตเตอรี่ ว่าเต็มหรือยัง ถ้ามีการชาร์จเต็มตาม Voltage ที่ต้องการแล้วก็จะสั่งทาง ซอร์ฟแวร์ ให้ Power Supply จ่ายแรงดัน 0 V. มาที่ Voltage Control จะทำให้ Transister Q1 และ Q2 ซึ่งต่อแบบดาร์ลิ่งตันนั้น หยุดนำกระแส จะไม่มีกระแสไหล IC จึงทำให้หยุดการชาร์จแบตเตอรี่ แบบอัตโนมัติ กระแสที่ใช้ในการชาร์จแบตเตอรี่นั้นจะใช้ตามชนิดของแบตเตอรี่ ดังนี้

PP3	----->	10 mA.
AAA	----->	30 mA.
AA	----->	50 mA.
C	----->	120 mA.

ในส่วนของจอภาพของ PC นั้นจะมีการแสดงสถานะของการชาร์จ คือ ชนิดของแบตเตอรี่ , กระแส ที่ใช้ในการชาร์จแบตเตอรี่ และ เวลาที่ใช้ในการชาร์จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CHARGE BATTERY CIRCUIT

บทที่ 4

ภาษาคอมพิวเตอร์

ก่อนที่จะศึกษา การเขียนโปรแกรม เราควรจะทำความเข้าใจกับภาษาคอมพิวเตอร์เสียก่อน ภาษาคอมพิวเตอร์ หมายถึงภาษาที่มนุษย์ใช้สั่งงานเพื่อให้เครื่อง คอมพิวเตอร์สามารถเข้าใจ และ ปฏิบัติงานให้ได้ แบ่งออกได้เป็น 3 ชนิดใหญ่ ๆ คือ

- 4.1 ภาษาเครื่อง (Machine Language)
- 4.2 ภาษาแอสเซมบลี (assembly Language)
- 4.3 ภาษาระดับสูง (Higher Level Language)

4.1 ภาษาเครื่อง

ในสมัยเริ่มแรก ที่ประดิษฐ์เครื่องคอมพิวเตอร์ได้นั้น ภาษาคอมพิวเตอร์ที่สามารถสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถนำไปตีความปฏิบัติงานได้โดยตรง ดังนั้น การเขียนโปรแกรมภาษาเครื่อง ผู้เขียนจะต้องเข้าใจ ระบบการทำงานของเครื่อง โดยชัดแจ้ง และ ต้องสั่งงานอย่างละเอียดทุกขั้นตอน ดังนั้น จึงเป็นงานที่ยุ่งยาก และ น่าเบื่อหน่าย ภาษาเครื่องนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์รับรู้ได้เลยไม่ต้องผ่านตัวแปล แต่เมื่อเขียนไปแล้ว เราจะทำกาแก้ไข และ ตรวจสอบ ยุ่งยากมาก เพราะ ภาษาที่ใช้เขียนนั้น เป็นระบบเลขฐาน 2 ที่มีตัวเลขอยู่ 2 ตัวคือ 0 และ 1 รหัสเลขฐาน 2 ของคำสั่ง แต่ละตัวนี้จะต้องออกแบบ ไว้ก่อน และ จะแตกต่างกันไป ตามชนิดของคอมพิวเตอร์ การนำคำสั่งมาเรียงกันนั้น ขึ้นกับความสามารถในการทำงานของเครื่อง หากการทำงาน ชนิดนั้นๆ ในเครื่องไม่มีก็ไม่สามารถทำได้ ลักษณะการทำงานอีกอย่างหนึ่ง คือ จะคำนวณ ได้ ครั้งละ 2 ตัวเท่านั้น ตัวอย่างเช่น จะคำนวณ $Y = A + B - (C + D)$ จะเขียน เป็นคำสั่งเดียวไม่ได้ ต้องเขียนคำสั่งให้ $(C + D)$ ก่อน แล้วเอาค่าที่ได้ ลบ ออกจาก B จากนั้น จึงนำเอาค่าที่เหลือ มาบวกกับ A แต่ก่อนที่จะเขียนคำสั่งนี้ ต้องเขียนรหัสให้เครื่องทำการ บวก และ ลบ เข้าไปเก็บในเครื่องก่อน เมื่อจะทำงานนั้น เครื่องจะนำเอารหัสนี้ออกมา เพื่อ ทำการถอดรหัสโปรแกรมภาษาเครื่อง อาจเป็นดังนี้

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง	รหัสภาษาเครื่อง	ความหมาย
1	001011010100	$S = C + D$
2	011001010101	$R = B - S$
3	001010101110	$Y = A + R$
4	010000000000	หยุดทำงาน

4.2 ภาษาแอสเซมบลี

ต่อมา เพื่อลดความยุ่งยากของ ภาษาเครื่อง จึงได้มีการปรับปรุงและพัฒนาภาษาของ เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถเขียนโปรแกรม ได้สะดวกขึ้น ในขั้นแรกที่ง่ายที่สุด คือ การใช้ตัวอักษร เขียนแทนการทำงาน หรือ คำสั่งของภาษาเครื่อง แต่ลักษณะ ยังใกล้เคียง กับ ภาษาเครื่อง เราเรียกภาษานี้ว่า ภาษาแอสเซมบลี จากตัวอย่างเดิม

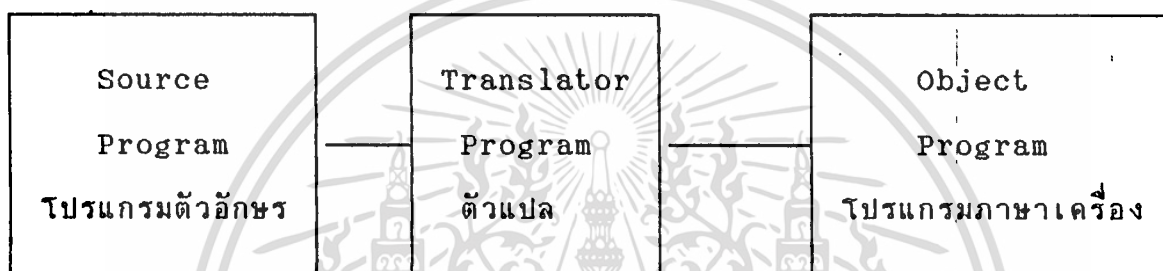
$$Y = A + B - (D + D)$$

เขียนเป็นภาษาแอสเซมบลีได้ดังนี้

คำสั่ง	คำสั่งแบบตัวอักษร	ความหมาย
1	S ADD C, D	$S = C + D$
2	R SUB B, S	$R = B - S$
3	Y ADD A, R	$Y = A + R$
4	HLT	หยุดทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีการนำไปใช้

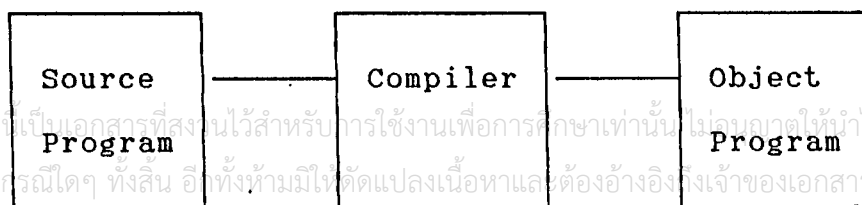
การเขียนโปรแกรมในรูปของตัวอักษรนี้ เมื่อป้อนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วจะมีการเปลี่ยนโปรแกรมจากภาษาตัวอักษร ให้เป็นภาษาเครื่องก่อน เพราะ ตัวคอมพิวเตอร์เองนั้น จะสามารถทำงานได้ ก็ต่อเมื่อ โปรแกรมนั้นอยู่ในรูปของเลขฐาน 2 เท่านั้น ปกติจะมีโปรแกรมสำหรับการเปลี่ยน ที่เรียกว่า ทรานสเลเตอร์โปรแกรม (Translator Program) ทำหน้าที่คล้ายล่ามแปลโปรแกรม ที่เขียนด้วยตัวอักษรที่ เรียกว่า ซอร์สโปรแกรม (Source Program) ให้เป็นโปรแกรมภาษาเครื่อง ซึ่งเรียกว่า ออบเจกต์โปรแกรม (Object Program) ดังแสดงในภาพ

4.3 ภาษาระดับสูง

เทคนิคการเขียนโปรแกรมได้ถูกปรับปรุงขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้ผู้เขียนโปรแกรมสามารถเขียนโปรแกรมให้ใกล้เคียงกับ ภาษามนุษย์ และ ไม่ต้องรู้โครงสร้างของคอมพิวเตอร์ เพียงแต่รู้กฎต่าง ๆ ของภาษา เท่านั้น ก็สามารถเขียนโปรแกรมได้ จึงได้มีการพัฒนาภาษาใหม่ขึ้นมา คือ ภาษาระดับสูง เพื่อให้มีความสะดวกต่อผู้ใช้ในชีวิตประจำวัน มากที่สุด การเขียนโปรแกรมโดยใช้ภาษานั้น ไม่ขึ้นกับ ลักษณะการทำงานของภายในของเครื่อง ผู้ใช้จึงไม่ต้องเรียนรู้ถึงการทำงานของเครื่อง โปรแกรมในภาษาระดับสูง เวลาป้อนให้เครื่องคอมพิวเตอร์ จะต้องเปลี่ยนเป็นภาษาเครื่องก่อน คำสั่งที่เขียนโดยภาษานั้น หนึ่งคำสั่ง อาจได้รับการแปลให้เป็นภาษาเครื่องจักรมากกว่าหนึ่งคำสั่ง

โปรแกรมที่ทำหน้าที่แปลนี้ เรียกว่า คอมไพเลอร์ (Compiler)

โปรแกรมภาษาระดับสูง

ตัวแปล

โปรแกรมภาษาเครื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตัวอย่างเดิม $Y = A + B - (C + D)$ ถ้าใช้ภาษาระดับภาษาเครื่องสามารถเขียนสมการนี้เข้าไปในโปรแกรมได้เลยไม่ต้องแยกเป็นการคำนวณทีละ 2 ตัวแล้วคอมไพเลอร์ และ แปลคำสั่งนี้ออกเป็นชุดของคำสั่งภาษาเครื่องเอง จะเห็นว่า ภาษาระดับสูง เป็นภาษาที่ผู้ใช้สามารถใช้ได้โดยสะดวกไม่ต้องเรียนรู้ถึงเครื่องเพียงศึกษาถึง กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ เขียนตามกฎ ก็จะสามารถ ได้โปรแกรมการทำงาน ที่ต้องการภาษาระดับสูง นี้ยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

4.3.1 Procedure Oriented Language

เป็นภาษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับงานที่จะทำ เช่นงานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ธุรกิจ เป็นต้น ภาษาประเภทนี้มีหลายภาษา การที่เราจะเขียนโปรแกรมด้วยภาษาใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่จะทำ เพราะภาษาแต่ละภาษามีความเหมาะสมกับงานแตกต่างกัน ภาษาที่รู้จักกันดีได้แก่

1. ภาษาฟอร์แทรน (FORTRAN ย่อมาจาก FORMula TRANslation) เป็นภาษาที่เหมาะสมกับงานทางด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เป็นภาษาแรกที่มีผู้ยอมรับ และ ใช้กันแพร่หลาย ทั้งยังเป็นภาษาที่ง่ายต่อการศึกษาดูด้วย
2. ภาษาโคบอล (COBOL ย่อมาจาก Commom Business Oriented Language) เป็นภาษาที่สร้างขึ้นสำหรับงานทางด้านธุรกิจ
3. ภาษาอาร์พีจี (RPG ย่อมาจาก Report Programming Generator) เป็นภาษาที่เหมาะสมกับงานพิมพ์รายงานมาก ๆ กำลังเป็นที่นิยมใช้ทั่วไปในวงการธุรกิจแถบเอเชีย
4. ภาษาเบสิค (BASIC ย่อมาจาก Beginner's All purpose Symbolic Instruction Code) เป็นภาษา ที่สร้างขึ้นเพื่อให้มีลักษณะที่สามารถศึกษาได้ง่าย และ ใช้งานได้ง่าย
5. ภาษาแอลกอล (ALGOL ย่อมาจาก ALGOrithmic Language) เป็นภาษาที่เหมาะสมกับงานด้านวิทยาศาสตร์ที่มีตัวเลขค่าสูง ๆ และเขียนง่ายกว่าภาษาฟอร์แทรนเป็นภาษาที่ใช้กันแพร่หลายในทวีปยุโรป
6. ภาษาพีแอลวัน (PL/I ย่อมาจาก Programming Language I) เป็นภาษาที่สร้างขึ้นเพื่อให้สามารถประยุกต์กับงานทางด้านวิทยาศาสตร์และธุรกิจ เป็นภาษาที่สร้างขึ้นมาทีหลัง มีประโยชน์มาก แต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับกัน และยังยากต่อการศึกษาดูด้วยไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 Problem Oriented Language

เป็นภาษาที่สร้างขึ้นเพื่อใช้กับงานเฉพาะอย่าง ขอบข่ายของการประยุกต์อยู่ในวงที่แคบกว่า ตัวอย่างภาษานี้ ได้แก่ จีพีเอสเอส (GPS ย่อมาจาก General Purpose Simulation System) เป็นภาษาที่ใช้กับ งานด้านการจำลองแบบ การใช้ภาษา ชนิดนี้ เหมือนกับการเขียนโปรแกรม ว่างล่วงหน้า ผู้เขียนเพียงแต่กำหนดค่าข้อมูล ให้เครื่อง ก็จะสามารถทำงานให้ได้ การพัฒนาภาษาคอมพิวเตอร์ยังมีต่อไป ทั้งในด้านการคิดค้นภาษาใหม่ขึ้นมา และ การปรับปรุงภาษาที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพขึ้นจนในปัจจุบันมีภาษาระดับสูงมากมายหลายชนิด แต่สำหรับผู้ ที่ เริ่มศึกษาคอมพิวเตอร์ ภาษาที่เหมาะสมสำหรับศึกษาในขั้นนี้ คือ ภาษาเบสิก

4.4 ภาษาเบสิก (BASIC)

คำว่า BASIC ย่อมาจาก Beginner's Allpurpose Symbolic Instruction Code โดยการนำเอาอักษรตัวแรกของแต่ละคำมาเขียนเรียงกัน ภาษาเบสิกเป็นภาษาที่พัฒนาขึ้นมาโดย ศาสตราจารย์เคเมนี (Kemeny) และ ศาสตราจารย์ เคอร์ทซ์ (Kuerz) แห่งมหาวิทยาลัยดาร์ตแมทซ์ (Dartmatz) แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาใน กลางปี 1960 ภายหลังจากที่มีการพัฒนาภาษาเบสิกขึ้นมาแล้ว ได้มีการนำเอาไปใช้งาน ต่าง ๆ ในวงการคอมพิวเตอร์ จนกระทั่งในระยะตั้งแต่ปี 1975 เป็นต้นมาได้มีการพัฒนาและสร้างคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก ที่เรียกว่า ไมโครคอมพิวเตอร์ (Microcomputer) ขึ้นมา ทำให้ราคา ของคอมพิวเตอร์ลดลง และ มีการนำไปใช้งานอย่างกว้างขวาง ภาษาหลักที่ใช้ ในไมโครคอมพิวเตอร์คือ ภาษาเบสิก ทำให้มีการใช้ภาษาเบสิกกันอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ปัจจุบันนี้ในประเทศผู้ผลิตคอมพิวเตอร์ เช่น สหรัฐอเมริกา หรือญี่ปุ่น ภาษาเบสิกเป็นภาษาที่มีผู้สนใจศึกษา ตั้งแต่นักเรียน ชั้นประถม ไปจนถึงผู้ชำนาญในสาขาต่าง ๆ แม้แต่ในประเทศไทยเองปัจจุบันนี้ไมโครคอมพิวเตอร์กำลังได้รับความนิยมแพร่หลายมากขึ้น เรื่อย ๆ ภาษาเบสิกได้รับการบรรจุเข้าในหลักสูตร เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ ของสถาบันการศึกษาหลายแห่ง และ มีการเปิดหลักสูตรอบรมภาษาเบสิกระยะสั้นกันหลายสถาบัน ตั้งแต่ได้มีการพัฒนาภาษาเบสิกขึ้นมา ก็ได้มีผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์จำนวนมากได้พยายาม ศึกษา และ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าพัฒนาเกี่ยวกับภาษาเบสิกเพิ่มขึ้น ทำให้ได้ภาษาเบสิกที่ต่างกันไปเป็นจำนวนมาก ภาษาเบสิกต่างชนิดกัน อาจมีการใช้คำ ที่แตกต่างกันบ้าง แต่หลักการใหญ่ ๆ แล้วไม่แตกต่างกัน ภาษาเบสิกที่จะกล่าวต่อไปนี้ เป็นภาษาเบสิกที่ใช้ขอบเขตของไมโครคอมพิวเตอร์เท่านั้น

4.4.1 ข้อได้เปรียบของภาษาเบสิก

ภาษาเบสิกเป็นภาษาที่มีลักษณะต่างไปจากภาษาอื่น เพราะ ลักษณะของภาษาเป็นแบบภาษาพูด ภาษาเบสิกที่เราใช้ติดต่อกับคอมพิวเตอร์ในลักษณะถามตอบทีละประโยค (ทีละบรรทัดของโปรแกรม) เมื่อมีการผิดพลาดก็จะแจ้งให้ทราบทันที ต่างจากภาษาฟอร์แทรนหรือภาษาอื่น ๆ ที่จะรวบรวมข้อผิดพลาดไว้บอกทีเดียวเมื่อจบโปรแกรม ถ้าจะเปรียบเทียบภาษาเบสิกเหมือนโทรศัพท์ที่สามารถโต้ตอบกัน ได้ครั้งละประโยคภาษาอื่น ๆ ก็เปรียบเทียบเหมือนการเขียนจดหมายที่ต้องการรอตอบกันทั้งฉบับ

สาเหตุที่เราสามารถใช้ภาษาเบสิกในการสนทนากับคอมพิวเตอร์ได้ก็เพราะว่า มีการแปลเป็นภาษาเครื่องที่คอมพิวเตอร์เข้าใจได้ในทันทีทันใด ซึ่งลักษณะเช่นนี้ เรียกว่าเป็นอินเทอร์พรีเตอร์ (Interpreter) หรือ ตัวแปล ทำให้สามารถตรวจหาข้อผิดพลาดได้ง่าย รวดเร็ว และ สะดวก ส่วนภาษาอื่น ๆ นั้นเครื่องจะตรวจ โปรแกรม นั้นจนหมดเสียก่อน ทำให้สามารถติดต่อในลักษณะ การสนทนากัน ลักษณะเช่นนี้ เรียกว่าเป็น คอมไพเลอร์ (Compiler) หรือ ตัวรวบรวม

4.4.2 คำสั่ง

คำสั่งในภาษาเบสิก แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. คำสั่งตรง (Direct Commands) เป็นคำสั่งที่สามารถปฏิบัติงานทันทีเมื่อมีข้อมูลพร้อมการใช้คำสั่งนี้ไม่ต้องมีหมายเลขบรรทัดกำกับ และใช้ได้ทีละคำสั่งเท่านั้น
2. คำสั่งตามขั้นตอน (Statements) เป็นคำสั่งที่ต้องการให้ทำงานต่อเนื่องกัน ต้องมีหมายเลขบรรทัดกำกับทุกครั้ง

4.4.2.1 คำสั่งตรง

1. คำสั่ง RUN

เป็นคำสั่งให้เครื่องทำการประมวลผลตามโปรแกรมที่อยู่ในหน่วยความจำ

รูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

RUN [หมายเลขบรรทัด]

2. คำสั่ง DELETE

เป็นคำสั่งที่ใช้ลบหรือตัดบรรทัดในโปรแกรมทิ้งไป

รูปแบบ

DELETE [หมายเลขบรรทัด 1] (,) [หมายเลขบรรทัด 2]

หมายเหตุ แต่ละกรณีแยกจากกัน

3. คำสั่ง NEW

เป็นคำสั่งลบโปรแกรมในหน่วยความจำออกให้หมด

รูปแบบ

NEW

4. คำสั่ง LIST

เป็นคำสั่งให้แสดงโปรแกรมที่เก็บอยู่ในหน่วยความจำออกมาดู

รูปแบบ

LIST [หมายเลขบรรทัด 1] [(,) [หมายเลขบรรทัด 2]]

5. คำสั่ง LIST "LPT0:"

เอกส เป็นคำสั่งให้แสดงโปรแกรมที่เก็บอยู่ในหน่วยความจำออกมาทำงานพรีนเตอร์ ซึ่งด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบ

LIST "LPTO:"C,[หมายเลขบรรทัด 1] [(,} [หมายเลขบรรทัด 2]]

6. คำสั่ง HARDC

เป็นคำสั่งให้แสดงข้อมูลที่ปรากฏบนจอในขณะนั้นทั้งหมด ออกมาทางพรินเตอร์

รูปแบบ

HARDE [(0/1/2)]

7. คำสั่ง STOP

เป็นคำสั่งให้หยุดทำการประมวลผลชั่วคราว

รูปแบบ

STOP

8. คำสั่ง CONT

เป็นคำสั่งให้ทำการประมวลผลต่อจากที่หยุดไว้ด้วยคำสั่ง stop

รูปแบบ

CONT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. คำสั่ง AUTO

เป็นคำสั่งที่ใช้กำหนดหมายเลขบรรทัดของแต่ละบรรทัด

รูปแบบ

AUTO [[หมายเลขบรรทัดเริ่มต้น][,ค่าการเพิ่มขึ้น]]

10. คำสั่ง RESUM

เป็นคำสั่งเปลี่ยนแปลงหมายเลขบรรทัดในโปรแกรมใหม่

รูปแบบ

RENUM [[หมายเลขบรรทัดใหม่][,หมายเลขบรรทัดเก่า][,ค่าการเพิ่มขึ้น]]

11. คำสั่ง PRINT

เป็นคำสั่งให้แสดงค่าของข้อความ ให้ปรากฏบนจอ

รูปแบบ

PRINT [ข้อความ [(;) [ข้อความ]]----]

หมายเหตุ ข้อความในกรณีนี้ต้องประกอบด้วยค่าคงที่เท่านั้น

4.4.2.2 คำสั่งตามขั้นตอน

1. คำสั่ง LET สอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
เป็นคำสั่งใช้กำหนดค่าของข้อความทางขวามือ ให้เป็นค่าของตัวแปรทางซ้ายมือ

รูปแบบ

```
[LET] ตัวแปร = ข้อความ
```

2. คำสั่ง PRINT

เป็นคำสั่งให้แสดงค่าของข้อความ ให้ปรากฏบนจอ

รูปแบบ

```
PRINT [ข้อความ [;] [ข้อความ]]===]
```

3. คำสั่ง INPUT

เป็นคำสั่งให้รับข้อมูลเข้ามาทางแป้นพิมพ์ แล้วกำหนดให้เป็นค่าของตัวแปรในคำสั่ง

INPUT

รูปแบบ

```
INPUT ["ข้อความนำ" (;)]ตัวแปร [,ตัวแปร]...
```

```
:
```

```
:
```

```
:
```

```
RUN
```

```
[ข้อความนำ] ? ข้อมูล [,ข้อมูล]...
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. คำสั่ง END

เป็นคำสั่งที่บอกให้ทราบว่าจบโปรแกรมแล้ว ให้หยุดทำการประมวลผล

รูปแบบ

END

5. คำสั่ง READ....DATA

เป็นคำสั่งให้อ่านค่าคงที่ที่กำหนดไว้ในคำสั่ง DATA แล้วกำหนดให้เป็นค่าของตัวแปร

รูปแบบ

READ ตัวแปร [,ตัวแปร]...

⋮

DATA ค่าคงที่ [,ค่าคงที่]...

6. คำสั่ง RESTORE

เป็นคำสั่งให้นำค่าคงที่ในคำสั่ง DATA เก่ามาให้อีกครั้ง

รูปแบบ

RESTORE [หมายเลขบรรทัด]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

7. คำสั่ง GO TO

ไม่มีการแก้ไข ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นคำสั่งให้ข้ามไปทำงานยังหมายเลขที่เขียนตามมาโดยไม่มีเงื่อนไข

รูปแบบ

GO TO [หมายเลขบรรทัด]

8. คำสั่ง ON....GO TO

เป็นคำสั่งให้ข้ามไปทำงานยังหมายเลขที่เขียนตามมาโดยมีเงื่อนไข

รูปแบบ

ON ข้อความ GO TO หมายเลขบรรทัด [,หมายเลขบรรทัด]...

9. คำสั่ง IF....THEN...ELSE

เป็นคำสั่งให้ทดสอบเงื่อนไข เพื่อเลือกคำสั่งจะให้ทำงานต่อ

รูปแบบ

IF ข้อความ THEN { คำสั่ง/หมายเลขบรรทัด }
[ELSE { คำสั่ง/หมายเลขบรรทัด }]

10. คำสั่ง FOR....NEXT

เป็นคำสั่งให้ทำการประมวลผลซ้ำ ๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบ

FOR ตัวแปร = ค่าเริ่มต้น TO ค่าสุดท้าย
 [STEP ค่าการเพิ่มขึ้น]
 ;
 ;
 ;
 NEXT [ตัวแปร [,ตัวแปร]....]

11. คำสั่ง DIM

เป็นคำสั่งสำหรับจองเนื้อที่ให้กับตัวแปรที่มีตัวห้อย

รูปแบบ

DIM ตัวแปร (ค่าสูงสุดของตัวห้อย) [,ตัวแปร(ค่าสูงสุดของตัวห้อย)]....

12. ฟังก์ชัน TAB (.)

เป็นฟังก์ชันสำหรับการแสดงผลออกมา โดยเว้นระยะไปยังตำแหน่งที่เรากำหนดในวงเล็บ แล้วพิมพ์ในตำแหน่งถัดไป ฟังก์ชันนี้ใช้ในคำสั่ง PRINT

รูปแบบ

TAB (ตำแหน่งก่อนตำแหน่งที่จะให้พิมพ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. คำสั่ง REM

เป็นคำสั่งบอกหมายเหตุสำหรับอธิบายแต่ละส่วนของโปรแกรม

รูปแบบ

REM ประโยคหมายเหตุ

14. คำสั่ง STOP

เป็นคำสั่งให้หยุดทำการประมวลผลชั่วคราว

รูปแบบ

STOP

15. คำสั่ง OPEN

เป็นคำสั่งให้ทำการเปิดไฟล์สำหรับแสดงผลทางพรินเตอร์

รูปแบบ

OPEN "O".[#] หมายเลขไฟล์. "LPT0:(W)

16. คำสั่ง CLOSE

เป็นคำสั่งให้ทำการปิดไฟล์ที่เปิดอยู่

รูปแบบ

CLOSE [[#] หมายเลขไฟล์]

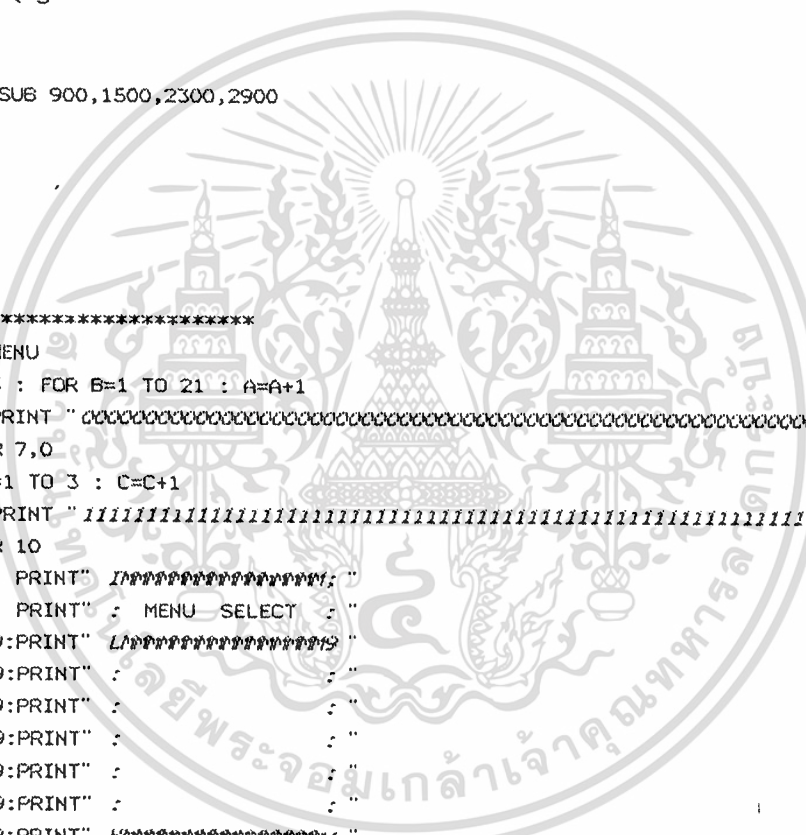
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

10 REM *****
11 REM      MAIN PROGRAM
20 N=0
21 OUT &H307,&H9B
22 OUT &H303,&H80
23 OUT &H300,00
24 OUT &H301,&H00
25 CLS
30 DEFINT A-N
31 DIM F$(5)
32 F$(1) ="BATTERY CHARGER": F$(2) ="POWER SUPPLY  ":
    F$(3) ="DC.VOLTEMETER  ": F$(4) ="OPERATE  ":
    F$(5) ="QUIT  "
34 NCHOICE =5
35 CHOICE =0
40 WHILE CHOICE < 5
50 GOSUB 200
60 LOCATE 10,1
70 ON CHOICE GOSUB 900,1500,2300,2900
80 WEND
90 CLS
100 END

200 REM *****
210 REM      MENU
230 SCREEN 0:A=3 : FOR B=1 TO 21 : A=A+1
240 LOCATE A,4:PRINT " "
250 NEXT B:COLOR 7,0
260 C=0 : FOR D=1 TO 3 : C=C+1
270 LOCATE C,4:PRINT " "
280 NEXT D:COLOR 10
290 LOCATE 8,29: PRINT"  "
300 LOCATE 9,29: PRINT" : MENU SELECT  "
310 LOCATE 10,29:PRINT"  "
320 LOCATE 11,29:PRINT" : "
330 LOCATE 12,29:PRINT" : "
340 LOCATE 13,29:PRINT" : "
350 LOCATE 14,29:PRINT" : "
360 LOCATE 15,29:PRINT" : "
370 LOCATE 16,29:PRINT"  "
380 LOCATE 2,22 :COLOR 0,5:PRINT" THIS PROGRAM MADE BY KOH AND CHAT ":COLOR 7,0
430 REM *****
440 REM      GENERAL PURPOSE MENU CHOICE SUBROUTINE
460 G=10:FOR IC=1 TO NCHOICE
470 G=G+1
480 LOCATE G,31:PRINT F$(IC)
490 NEXT IC
500 LOCATE 22,8
510 COLOR 0,7
520 PRINT"USER ARROW KEYS TO CHOICE SELECTOR;USE<ENTER>KEY TO MAKE CHOICE
530 COLOR 7,0
540 CHOICE = 1
550 WHILE Y$<> CHR$(13)
560 LOCATE CHOICE+10,31
570 COLOR 0,7
580 PRINT F$(CHOICE)
590 COLOR 7,0
600 Y$ = INKEY$:IF Y$="" THEN 600
610 LOCATE CHOICE+10,31
620 PRINT F$(CHOICE)

```


สงวนลิขสิทธิ์ © 2559 โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 ไม่สามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการเรียนการสอนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากทางสถาบันฯ
 การนำข้อมูลนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย และจะดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

```

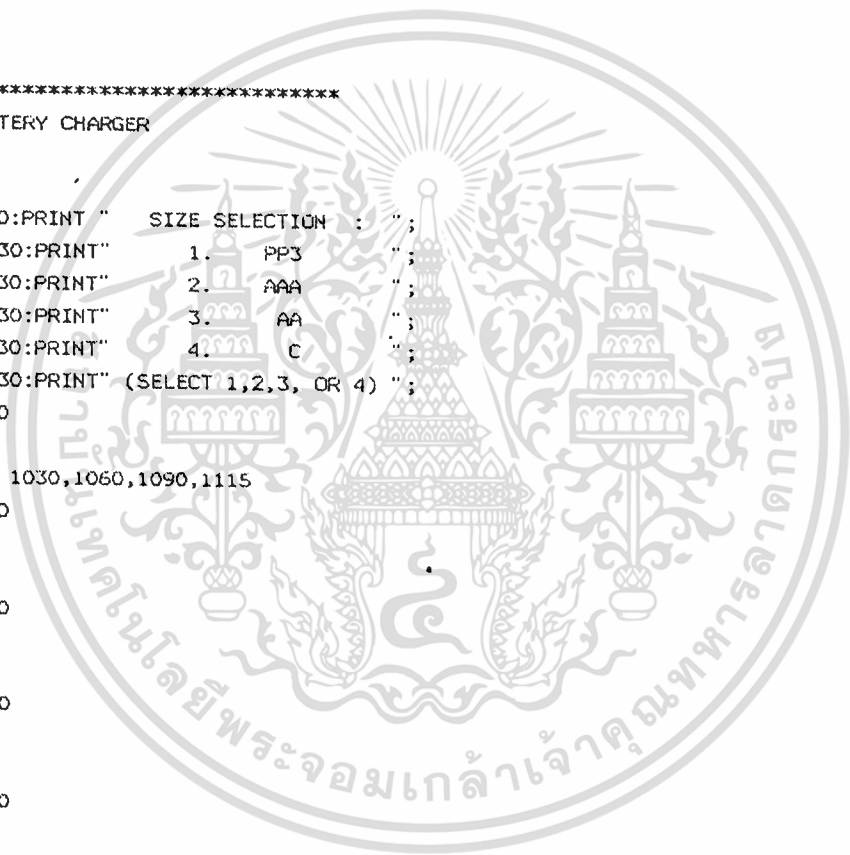
630 IF Y$= CHR$(0) + CHR$(80) THEN GOSUB 690
640 IF Y$= CHR$(0) + CHR$(72) THEN GOSUB 740
650 IF Y$="" THEN GOSUB 650
660 WEND
670 Y$=""
680 RETURN
690 REM *****
700 REM   DOWN ARROW KEY
710 CHOICE = CHOICE+1
720 IF CHOICE > NCHOICE THEN CHOICE =1
730 RETURN
740 REM *****
750 REM   UP ARROW KEY
760 CHOICE = CHOICE-1
770 IF CHOICE < 1 THEN CHOICE = NCHOICE
780 RETURN

```

```

900 REM *****
910 REM   BATTERY CHARGER
920 DIM H(35)
930 GOSUB 1250
940 LOCATE 7,30:PRINT "   SIZE SELECTION   : " ;
950 LOCATE 10,30:PRINT"   1.   PP3         " ;
960 LOCATE 12,30:PRINT"   2.   AAA         " ;
970 LOCATE 14,30:PRINT"   3.   AA          " ;
980 LOCATE 16,30:PRINT"   4.   C           " ;
990 LOCATE 20,30:PRINT" (SELECT 1,2,3, OR 4) " ;
1000 GOSUB 1210
1010 PRINT H$
1020 ON H GOTO 1030,1060,1090,1115
1030 GOSUB 1250
1040 VO=11
1050 GOTO 1119
1060 GOSUB 1250
1070 VO=12
1080 GOTO 1119
1090 GOSUB 1250
1091 VO=14
1100 GOTO 1119
1115 GOSUB 1250
1116 VO=21
1117 GOTO 1119
1118 GOSUB 1250
1119 LOCATE 12,24:INPUT " PLESE ENTER BATTERY COUNTS. (1-8) ",S
1120 IF S>8 THEN 1119
1121 IF S<1 THEN 1119
1122 OUT &H301,&H84
1123 OUT &H300,VO
1125 GOSUB 1250
1145 LOCATE 6,36:PRINT" STATUS "
1146 LOCATE 9,31:PRINT" BATTERY TYPE "
1147 IF H=1 THEN LOCATE 9,45:PRINT " PP3 "
1149 IF H=2 THEN LOCATE 9,45:PRINT " AAA "
1150 IF H=3 THEN LOCATE 9,45:PRINT " AA "
1151 IF H=4 THEN LOCATE 9,45:PRINT " C "
1152 LOCATE 11,29 : PRINT " CURRENT CHARGE "
1153 IF H=1 THEN LOCATE 11,45:PRINT " 10 mA. "
1154 IF H=2 THEN LOCATE 11,45:PRINT " 30 mA. "
1155 IF H=3 THEN LOCATE 11,45:PRINT " 50 mA. "
1156 IF H=4 THEN LOCATE 11,45:PRINT " 120 mA. "

```


สงวนลิขสิทธิ์ © ๒๕๖๓ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
 การนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ถือว่าผิดกฎหมายและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

1170 LOCATE 15,29:PRINT" CHARGE BATTERY NOW... "
1180 LOCATE 20,29:PRINT" (TO STOP,PRESS ANY KEY) "
1181 TIME$="00:00:00"
1182 LOCATE 17,34:PRINT "TIMES  "
1183 REM LOCATE 17,42:PRINT TIME$
1184 PCHOICE=3
1185 GOSUB 2763
1190 REM H$=INKEY$ :IF H$=""THEN 1183 ELSE GOTO 10
1200 REM GOTO 1190
1210 GOSUB 1240
1220 IF H$<>"1"AND H$<>"2"AND H$<>"3"AND H$<>"4" THEN GOTO 1210 ELSE H=VAL(H$):RETURN
1240 H$=INKEY$:IF H$=""THEN 1240 ELSE RETURN
1250 SCREEN 10
1260 COLOR 7,0
1270 WINDOW SCREEN (0,0)-(639,199)
1280 KEY OFF
1290 LINE(0,0)-(639,199),,B
1300 LOCATE 2,65:PRINT"VERSION 1.00"
1310 LINE (89,28)-(549,176),,BF
1320 LINE (85,26)-(554,178),,B
1330 RETURN

```

```

1500 REM *****
1510 REM POWER SUPPLY
1520 REM LOCATE 20,65:PRINT INT(P*100+.5)/100
1530 COLOR 0,7
1540 LOCATE 20,12:INPUT " HOW MANY VOLTAGES TO SUPPLY DO YOU WANT (0-25.0) ? ",P
1550 COLOR 7,0
1560 IF P<0 THEN GOSUB 1564
1561 IF P>25 THEN GOSUB 1564
1563 RETURN
1564 LOCATE 20,64:PRINT" " :GOSUB 1530 :RETURN
1565 SCREEN 10
1568 WINDOW SCREEN(80,-10)-(240,130)
1570 LINE (145,30)-(230,65),1,B
1580 LINE (148,33)-(151,62),1,BF
1790 LINE (227,33)-(224,62),1,BF
1800 LINE (155,35)-(180,55),1,B
1810 LINE (155,50)-(180,55),1,BF
1820 LINE (195,35)-(220,55),1,B
1830 LINE (195,50)-(220,55),1,BF
1840 FOR I=1 TO 15
1850 LINE (144+I,30-I)-(230+I/2,30-I),1
1860 LINE-(230+I/2,66-I),1
1870 NEXT I
1880 CIRCLE(163,60),2,1
1890 CIRCLE (163,60),1,1
1900 CIRCLE (172,60),2,1
1910 CIRCLE (172,60),1,1
1920 CIRCLE (167,53),1,3
1930 CIRCLE (207,53),1,3
1940 CIRCLE (187,58),3,1
1950 LINE (202,57)-(213,63),1,B
1960 LINE (204,58)-(211,62),1,B
1970 LINE (207,58)-(211,62),1,BF
1980 LOCATE 13,39:PRINT"+ "
1990 LOCATE 13,49:PRINT"- "
2000 LOCATE 13,68:PRINT"ON"
2010 LOCATE 10,51:PRINT INT(P*100+.5)/100
2020 LOCATE 11,52:PRINT"Volts"
2030 CIRCLE (207,54),12,3,49/7,61/7

```


เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

2040 CIRCLE (167,54),12,3,49/7,61/7
2050 FOR J=1 TO 1
2060 LINE (167+J,51-J)-(175+J/2,40-J),2
2070 NEXT J
2080 FOR K=1 TO 1
2090 LINE (207+K,51-K)-(215+K/2,40-K),2
2100 NEXT K
2101 PA1=&H20
2102 OUT &H301,PA1
2103 DP=P*10
2104 OUT &H300,DP
2105 RETURN

```

```

2300 REM *****

```

```

2310 REM          DC.VOLTEMETER

```

```

2320 DIM M$(4)

```

```

2330 M$(1) = " 200 mV." : M$(2) = " 2 V. "
      M$(3) = " 20 V. " : M$(4) = " 200 V. "

```

```

2340 OCHOICE = 4

```

```

2350 PCHOICE = 0 :N=1

```

```

2360 WHILE CHOICE < 4

```

```

2380 PCHOICE =1

```

```

2390 WHILE Y$ <> CHR$(13)

```

```

2395 COLOR 0,7:LOCATE 20,24:PRINT" PLEASE SELECT RANGE OF METER ":COLOR 7,0

```

```

2400 LOCATE 18,35

```

```

2410 COLOR 0,7:PRINT M$(PCHOICE)

```

```

2420 COLOR 7,0

```

```

2430 Y$=INKEY$

```

```

2440 IF Y$="" THEN 2430

```

```

2450 LOCATE 18,35

```

```

2460 PRINT M$(PCHOICE)

```

```

2470 IF Y$=CHR$(0) + CHR$(80) THEN GOSUB 2550

```

```

2480 IF Y$=CHR$(0) + CHR$(72) THEN GOSUB 2580

```

```

2490 IF Y$="" THEN GOSUB 2490

```

```

2500 WEND

```

```

2510 Y$=""

```

```

2520 ON PCHOICE GOSUB 2603,2601,2605,2607

```

```

2530 WEND

```

```

2540 RETURN

```

```

2550 PCHOICE = PCHOICE+1

```

```

2560 IF PCHOICE > OCHOICE THEN PCHOICE =1

```

```

2570 RETURN

```

```

2580 PCHOICE = PCHOICE-1

```

```

2590 IF PCHOICE<1 THEN PCHOICE = OCHOICE

```

```

2600 RETURN

```

```

2601 PA2=&H51:Z$="V.":GOTO 25

```

```

2602 RETURN

```

```

2603 PA2=&H52:Z$="mV.":GOTO 25

```

```

2604 RETURN

```

```

2605 PA2=&H54:Z$="V. " :GOTO 25

```

```

2606 RETURN

```

```

2607 PA2=&H58:Z$="V.":GOTO 25

```

```

2608 RETURN

```

```

2610 SCREEN 10

```

```

2620 WINDOW SCREEN(80,-10)-(240,130)

```

```

2630 LINE(134,5)-(90,65),4,BF

```

```

2640 CIRCLE (113,43),10,0

```

```

2645 CIRCLE (129,56),2,0

```

```

2648 CIRCLE (129,56),1,0

```

```

2650 CIRCLE (97,56),2,0

```


เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 หากมีให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

2660 CIRCLE (97,56),1,0
2670 LINE (131,8)-(93,23),0,BF
2680 LINE (111,54)-(115,31.5),0,BF
2690 LOCATE 7,14:PRINT M$(PCHOICE)
2700 LOCATE 11,8:PRINT" - "
2710 LOCATE 11,24:PRINT" + "
2711 LOCATE 5,23:PRINT Z$
2730 FOR L=1 TO 7
2740 LINE (89+L,6-L)-(134+L/2,6-L),1
2750 LINE-(134+L/2,67-L),1
2760 NEXT L
2761 PA=PA2+PA1
2762 OUT &H301,PA:PA1=&H00
2763 A=INP(&H304):LOCATE 1,10:REM PRINT A
2764 GOSUB 2779
2765 DG1=A
2766 A=INP(&H305):LOCATE 1,6:REM PRINT A
2767 GOSUB 2779
2768 IF A=I THEN GOSUB 2797 ELSE GOSUB 2800
2769 A=INP(&H306):LOCATE 1,2:REM PRINT A
2770 GOSUB 2779
2771 IF A=I THEN DG3=A*100 ELSE GOSUB 2785:DG3=(B+10)*100
2772 DG=DG1+DG2+DG3:IF N=0 THEN LOCATE 17,42:PRINT TIME$
2773 IF PCHOICE=2 THEN DG=DG: LOCATE 5,15:PRINT DG/1000
2774 IF PCHOICE=1 THEN DG=DG: LOCATE 5,15:PRINT DG/10
2775 IF PCHOICE=4 THEN DG=DG: LOCATE 5,15:PRINT DG/10
2776 IF PCHOICE=3 THEN DG=DG: LOCATE 5,15:PRINT DG/100
2777 S$=INKEY$:IF S$="" THEN 2763 ELSE 2778
2778 GOTO 10
2779 RESTORE:FOR I=9 TO 0 STEP -1
2780 READ D
2781 IF A=D THEN A=I :GOTO 2784
2782 NEXT
2783 DATA 144,128,248,130,146,153,176,164,249,192
2784 RETURN
2785 IF A=192 THEN B=0
2786 IF A=64 THEN B=0
2787 IF A=121 THEN B=1
2788 IF A=36 THEN B=2
2789 IF A=48 THEN B=3
2790 IF A=25 THEN B=4
2791 IF A=18 THEN B=5
2792 IF A=2 THEN B=6
2793 IF A=120 THEN B=7
2794 IF A=0 THEN B=8
2795 IF A=16 THEN B=9
2796 RETURN
2797 DG2=A*10
2798 LOCATE 5,12:PRINT"+ "
2799 RETURN
2800 GOSUB 2785
2801 DG2=B*10
2802 LOCATE 5,12
2803 PRINT "- "
2804 RETURN
2900 REM *****ตั้งขึ้นชื่อ*****แปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
2910 REM OPERATE
2930 IF P<>0 THEN GOSUB 1565
2932 IF N=1 THEN GOSUB 2610
2940 CODE.K=0

```

```
2950 DO UNTIL CODE.K<>0
2960 WHILE INSTAT
2970 CODE.K=ASC(INKEY$)
2980 WEND
2981 LOOP
3000 OUT &H300,00
3001 OUT &H301,&H00
3002 RETURN
```


เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้งานและวิเคราะห์โครงการงาน

จากบทที่กล่าวมานั้น เป็นการพูดถึง ทฤษฎีเบื้องต้น และ การทำงานของการใช้ PC ควบคุมวงจร Power Supply , วงจรชาร์จแบตเตอรี่ และ DC. Voltmeter โดยในบทนี้ จะกล่าวถึงการใช้งานของการใช้ PC ควบคุมวงจร Power Supply, วงจรชาร์จแบตเตอรี่ และ DC. Voltmeter โดยเริ่มต้นนั้น เราจะเรียกใช้ File AS.exe แล้วจะปรากฏ MENU มาที่หน้าจอภาพ ของเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ต่อไป เราจะต้องกำหนดจุดประสงค์ ของเราว่าจะใช้ทำอะไร โดยแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

1) การใช้ PC ไปควบคุม วงจร Power Supply และ DC. Voltmeter กับงาน ภายนอก โดยเราจะเลือกแถบสว่างโดยใช้แป้นลูกศร ขึ้นหรือลงไปที่ Power Supply แล้ว กดแป้น Enter แล้วจึงใส่จำนวน Voltage ที่ต้องการ (0.0-25.0 Vdc.) แล้ว Enter เครื่อง PC ก็จะเก็บค่า Data ที่เราใส่เข้าไปในหน่วยความจำ และ ต่อไปเราก็เลือกแถบ สว่างไปที่ DC. Voltmeter แล้ว Enter แล้วเราก็เลือก ย่านการวัดสูงสุด โดยการ ใช้ แป้นพิมพ์ ลูกศร ขึ้น หรือ ลง แล้ว Enter เครื่อง PC ก็จะเก็บค่าตัวแปรของการวัดลงใน หน่วยความจำต่อไปเราก็เลือกแถบสว่างไปที่ Operate แล้วกด Enter ชุดของ Control ก็จะทำงาน ตามที่เราใส่ค่าต่าง ๆ ลงไป แล้วจะมีการแสดงค่าต่าง ๆ ออกไปทาง จอภาพ แล้วถ้าเรา ต้องการจะหยุดการทำงาน หรือ กลับไป MENU เราก็ทำได้โดยกดแป้น Enter อีกที

2) การใช้ PC ไปควบคุม วงจรชาร์จแบตเตอรี่ โดยเราจะเลือก แถบสว่างมาก BATTERY CHARGER โดยใช้แป้นพิมพ์ลูกศร ขึ้น หรือ ลง แล้วกดแป้น ENTER ต่อไปโดย การกดแป้น 1 , 2 , 3 , 4 แล้วจึง ENTER ต่อไปเราก็เลือกชนิดของ BATTERY ให้ถูกต้อง กับ BATTERY ที่เราจะเอามา CHARGE เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการ เลือกกระแสที่เหมาะสม ของแต่ละชนิด ในการชาร์จแล้วเราก็จะใส่จำนวนของ แบตเตอรี่ ที่จะนำมาชาร์จว่ามีกี่เซลล์ (1-8 เซลล์) เพื่อใช้เป็น แรงดันอ้างอิงที่ใช้ในการหยุดชาร์จแล้ว ENTER เครื่อง PC ก็จะ ทำการควบคุมชุด CONTROL ต่าง ๆ ตามค่าตัวแปร ที่เราใส่ไป โดยที่ จอภาพจะแสดงชนิด ของแบตเตอรี่ , VOLTAGE ต่าง ๆ ขณะนั้น และ เวลาที่ใช้ในการชาร์จเครื่อง PC จะทำ การควบคุม วงจรชาร์จแบตเตอรี่ ให้หยุดชาร์จได้เมื่อแบตเตอรี่ได้ทำการชาร์จเต็มแล้วและ เมื่อมีการกดแป้น ENTER ที่จอภาพก็จะกลับไป MENU เอง ในการใช้งานของชุดการใช้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า PC ควบคุมวงจร Power Supply และ DC.Voltage นั้นอาจจะมีปัญหาในเรื่องของความ แมวกรณใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกกรณีการนำ ไปใช้ เพียงตรง และ แม่นยำในส่วนนี้เรามีวิธีการป้องกันให้มีความแม่นยำ และ เพียงตรงได้โดย

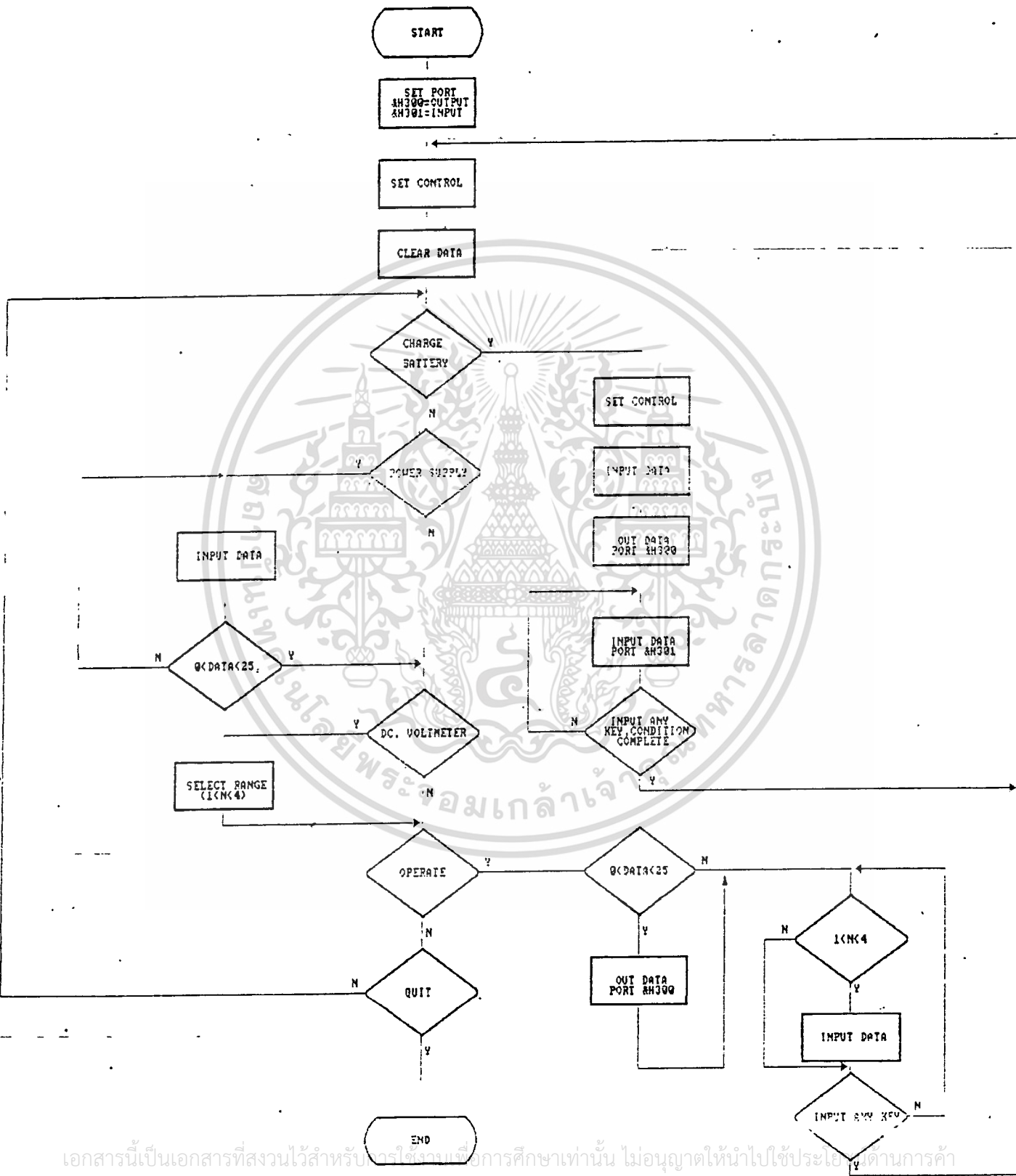
ในส่วนของ HARD WARE เราจะมี .VR เพื่อใช้ปรับค่า ให้มีความแม่นยำ และเที่ยงตรง
ได้ทั้งสองวงจร

สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

ในส่วนของการใช้ PC ควบคุมวงจร POWER SUPPLY , วงจรชาร์จแบตเตอรี่
และ DC. Voltmeter นี้สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ความเที่ยงตรง และแม่นยำนี้จึงจำเป็นอย่าง
ยิ่งที่จะต้องพิจารณา วงจรที่จะนำมาใช้จะต้องมีเสถียรภาพที่ดี ซึ่งจะต้องพิจารณา หลายด้าน
เช่น ความร้อน และ อื่น ๆ ซึ่งหากผู้อ่านมีวงจรที่ให้เสถียรภาพ ที่ดีกว่านี้ หรือ ข้อเสนอแนะ
ต่าง ๆ ผู้จัดทำก็ต้องขออภัยไว้ ณ. ที่นี้ และ ยินดีที่จะรับ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อ เป็นประ
โยชน์ต่อผู้จัดทำ และ โครงการนี้ให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก

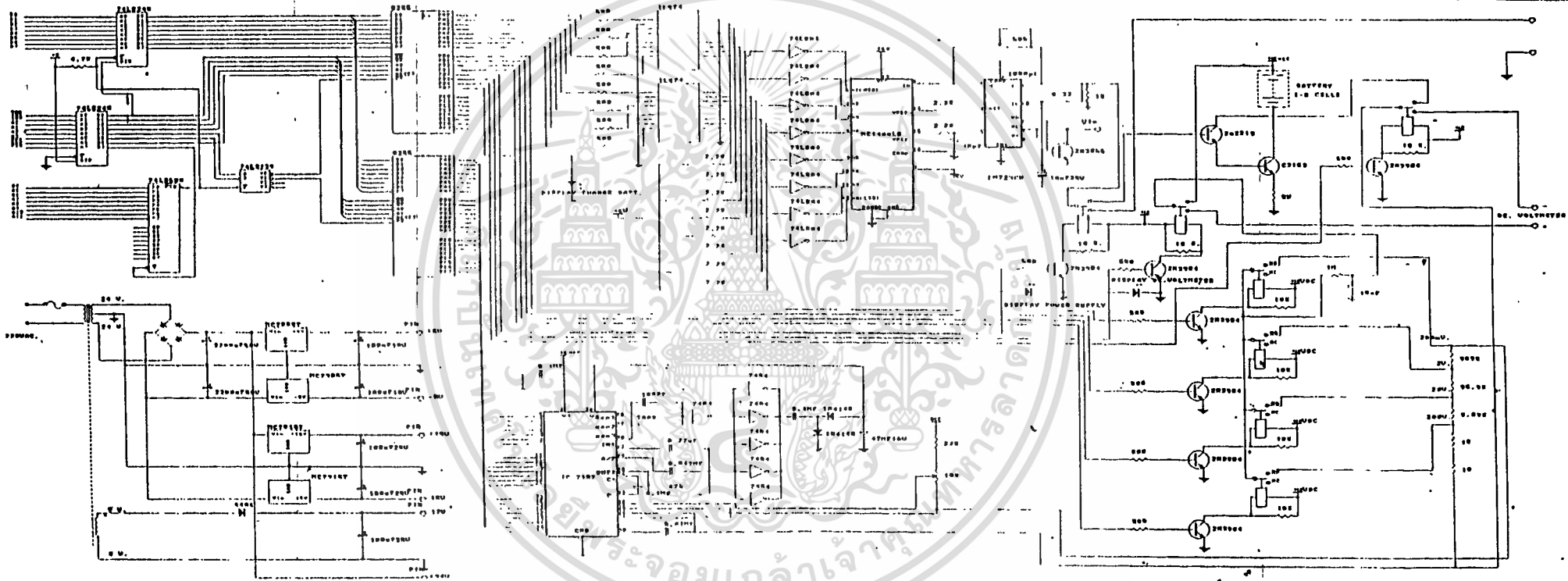

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4
FLOW CHART แสดงการทำงานของเครื่อง

ปวงจรรวม

POWER SUPPLY, BATTERY CHARGE, DC. VOLTMETER

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**National
Semiconductor**

LM723/LM723C Voltage Regulator

General Description

The LM723/LM723C is a voltage regulator designed primarily for series regulator applications. By itself, it will supply output currents up to 150 mA; but external transistors can be added to provide any desired load current. The circuit features extremely low standby current drain, and provision is made for either linear or foldback current limiting.

The LM723/LM723C is also useful in a wide range of other applications such as a shunt regulator, a current regulator or a temperature controller.

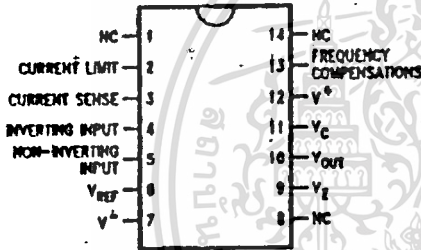
The LM723C is identical to the LM723 except that the LM723C has its performance guaranteed over a 0°C to +70°C temperature range, instead of -55°C to +125°C.

Features

- 150 mA output current without external pass transistor
- Output currents in excess of 10A possible by adding external transistors
- Input voltage 40V max
- Output voltage adjustable from 2V to 37V
- Can be used as either a linear or a switching regulator

Connection Diagrams

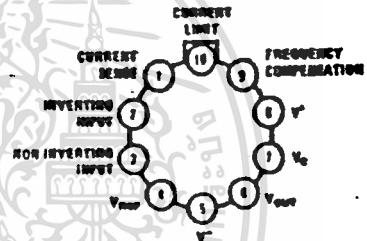
Dual-In-Line Package

Top View

Order Number LM723J, LM723CJ,
LM723CN or LM723CH
See NS Package J14A, M14A or H14A

Metal Can Package

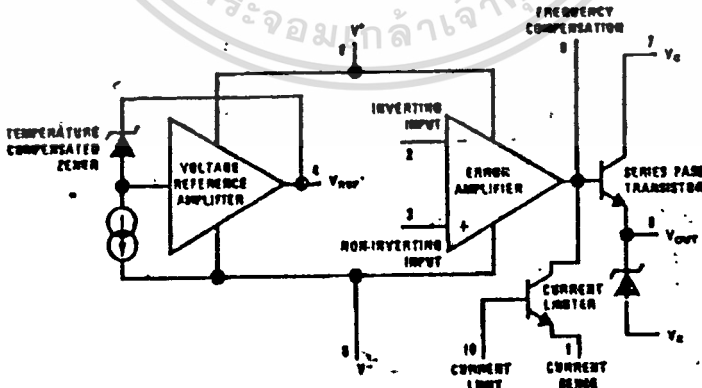

Top View

Note: Pin 5 connected to case.

Order Number LM723H or LM723CH
See NS Package H10C

Equivalent Circuit*

*Pin numbers refer to metal can pack - 24.

TLU/0683-1

UM7106R/07R

3 1/2-Digit LCD A/D Converter

Features

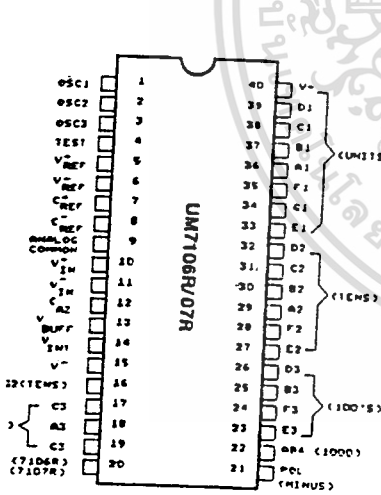
- Guaranteed zero reading with zero input
- True polarity indication for precision null detection
- Low noise
- Convenient 9V battery operation
- Low power operation-10mW
- High Impedance CMOS differential inputs- $10^{12} \Omega$
- True differential input and reference
- Direct display drive for UM7106R LCD, UM7107R LED
- No additional active components required
- Low linearity error guaranteed less than 1 count
- Internal reference with low temperature drift
- Applications: digital panel meters, digital multi-meters, thermometers, capacitance meters, PH meters, photometers etc.

General Description

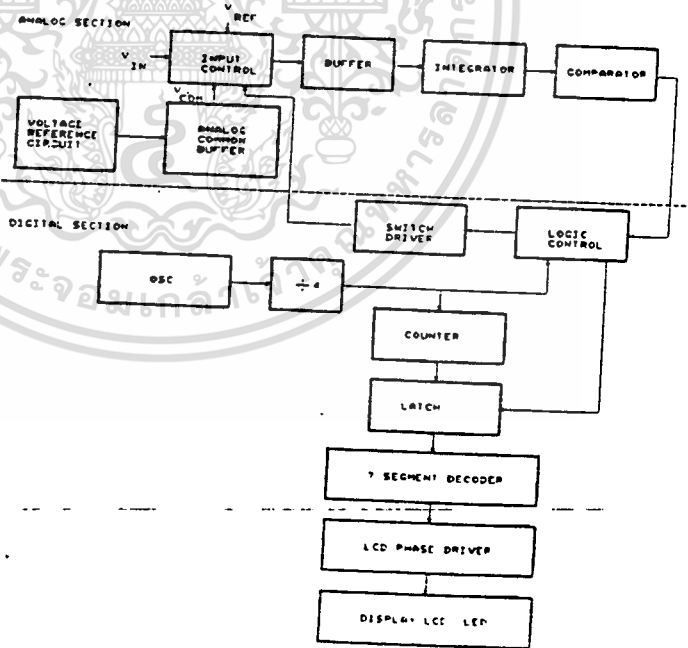
The UM7106R and UM7107R are high performance, low power 3 1/2-digit A/D converters. All the necessary active devices are contained in a single CMOS IC, including seven-segment decoder, display driver, reference and lock. UM7106R is designed to interface with a liquid crystal display (LCD) and UM7107R will directly drive an instrument-sized light emitting diode (LED) display. The UM7106R and UM7107R bring the combination of high

accuracy, versatility and economy. High accuracy, like auto-zero to less than 100 μ V for 2.00V full-scale measurement, or 10 μ V for 200.0 mV full-scale measurement, input bias current of 10pA max, and rollover of less than one count. The versatility of true differential input and reference is useful in all systems, such as strain gauges or bridge-type transducers.

Pin Configuration

Block Diagram

Absolute Maximum Ratings*

Supply Voltage (V+ to V-)	15V
Analog Input Voltage (either input)	V+ to V-
Reference Input Voltage (either input)	V+ to V-
Clock Input	Test to V+
Power Dissipation	800mW
Operating Temperature	0°C to +70°C
Storage Temperature	-55°C to +150°C
Lead Temperature (Soldering, 60 sec)	300°C

*Comments

Stresses above those listed under "Absolute Maximum Ratings" may cause permanent damage to the device. These are stress ratings only. Functional operation of this device at these or any other conditions above those indicated in the operational sections of this specification is not implied and exposure to absolute maximum rating conditions for extended periods may affect device reliability.

DC Electrical Characteristics

Unless otherwise noted, specifications apply to both the UM7106R, and UM7107R at V_{supply} (V+ to V-) = 9.0V

$T_A = 25^\circ\text{C}$, $f_{clock} = 48\text{KHz}$, UM7106R is tested in the CKT of Fig 7, UM7107R is tested in the CKT of Fig 8.

Parameter	Conditions	Min.	Typ.	Max.	Unit
Zero input Reading	$V_{in} = 0.0V$ Full Scale = 200.0mV	-000.0	±000.0	+000.0	Digital Reading
Ratiometric Reading	$V_{in} = V_{ref}$ $V_{ref} = 100.0mV$	999	999/1000	1000	Digital Reading
Linearity (Max. Deviation From Best Straight Line Fit)	Full Scale 200.0 mV or 2.000V	-1	±0.2	+1	Counts
Noise	$V_{in} = 0V$ Full Scale 200.0mV	-	15	-	µV
Leakage Current Input	$V_{in} = 0V$	-	1	10	PA
Zero Reading Drift	$V_{in} = 0$ $0 < T_A < 70^\circ\text{C}$	-	0.2	1	µV/°C
Scale Factor Temp Coeff	$V_{in} = 199.0mV$ $0 < T_A < 70^\circ\text{C}$	-	1	5	ppm/°C
Analog Common Voltage (With Respect to Pos Supply)	25K Ω Between Common and Pos Supply	2.7	3.0	3.3	V
Temp Coeff of Analog Common	25K Ω Between Common and Pos Supply	-	20	50	ppm/°C

DC Electrical Characteristics (Continued)

Parameter	Conditions	Min.	Typ.	Max.	Unit
Supply Current (Doesn't Include LED and Com. Current)	$V_{in} = 0$		0.8	1.8	mA
UM7106R Only, Pk-Pk Segment Drive Voltage		4	5	6	V
UM7106R Only, Pk-Pk Back Plane Drive Voltage		4	5	6	V
UM7107R Only, Segment Sinking Current (Except Pin 22)	$V_{supply} = 5.0V$ Segment Voltage = 3V	5	8.0		mA
UM7107R Only, Segment Sinking Current (Pin 22 Only)	$V_{supply} = 5.0V$ Segment Voltage = 3V	10	16		mA
Rollover Error	$V_{in} = V_{in} = 200.0mV$	-1	± 0.2	+1	Counts
Common-mode Rejection Ratio	$V_{cm} = \pm 1V_{in}$, $V_{in} =$ 0V Full-scale = 200.0mV		50	200	$\mu V/V$

Pin Description

Pin No.	Designation	Description
1	OSC1	Pins 1, 2, & 3 make up the oscillator section. For a 48KHz clock (3 readings per Second), connect pin 1 to the junction of a 100K Ω resistor and a 100 pF capacitor. The 100K Ω resistor is tied to pin 2 and the 100pF capacitor is tied to pin 3.
2	OSC2	See pin 1.
3	OSC3	See pin 1.
4	TEST	Lamp test. When pulled high (to V+), all segments will be turned on and the display should read-1888. It may also be used as a negative supply for externally generated decimal points.
5	VREF	This analog input is required to generate a full-scale output (1,999 counts). Place 100 mV between pins 6 and 5 for 199.9 mV full-scale. Place 1.00 volt between pins 6 and 5 for 2 volts full-scale.

Pin Description (Continued)

Pin No.	Designation	Description
6	VREF	See pin 5.
7	CREF ⁺	A 0.1 μ F capacitor is used in most applications. If a large common-mode voltage exists (for example the V _{IN} pin is not at analog common), and a 200 mV scale is used, a 1.0 μ F is recommended and will hold the rollover error to 0.5 count.
8	CREF	See pin 7.
9	Analog Common	This pin is primarily used to set the analog common-mode voltage for battery operation or in systems where the input signal is referenced to the power supply.
10	V _{IN} ⁺	The analog high input signal is connected to this pin.
11	V _{IN}	The analog low input is connected to this pin.
12	CAZ	The size of the auto-zero capacitor influences the system noise. Use a 0.47 μ F capacitor for a 200mV full-scale, and a 0.047 μ F capacitor for a 2 volt full-scale.
13	V _{BUFF}	Integration resistor connection. Use a 47K Ω for a 200mV full-scale range and a 470K Ω for 2V full-scale range.
14	V _{INT}	Integrator output. Connection point for integration capacitor.
15	V-	Negative power supply voltage.
16	G2	Activates the G section of the tens display.
17	C3	Activates the C section of the hundreds display.
18	A3	Activates the A section of the hundreds display.
19	G3	Activates the G section of the hundreds display.
20	BP GND	LCD Backplane drive output (7106R). Digital Ground (7107R)
21	POL	Activates the negative polarity display.
22	AB4	Activates both halves of the 1 in the thousands display.
23	E3	Activates the E section of the hundreds display.
24	F3	Activates the F section of the hundreds display.

Pin Description (Continued)

Pin No.	Designation	Description
25	B3	Activates the B section of the hundreds display.
26	D3	Activates the D section of the hundreds display.
27	E2	Activates the E section of the tens display.
28	F2	Activates the F section of the tens display.
29	A2	Activates the A section of the tens display.
30	B2	Activates the B section of the tens display.
31	C2	Activates the C section of the tens display.
32	D2	Activates the D section of the units display.
33	E1	Activates the E section of the units display.
34	G1	Activates the G section of the units display.
35	F1	Activates the F section of the units display.
36	A1	Activates the A section of the units display.
37	B1	Activates the B section of the units display.
38	C1	Activates the C section of the units display.
39	D1	Activates the D section of the units display.
40	V+	Positive supply voltage.

Function Description

An input signal to be measured is applied to the integrating capacitance for a fixed time as determined by a clock counter. The accumulated charge will be proportional to the input signal, for a fixed clock rate and constant current. The resulting integral is returned to zero by integrating a reference signal of polarity opposite that of the input signal. The length of time required for the integrator to return to zero, as measured with the clock counter to display at

output, is proportional to the average magnitude of the input signal over the integration period.

a. Analog Section

Fig. 1 shows the block diagram of the Analog Section for UM7106R and UM7107R. Each measurement cycle is divided into three parts. They are (1) Auto-zero [A-Z] (2) Signal integrated [INT] (3) Deintegrated [DE].

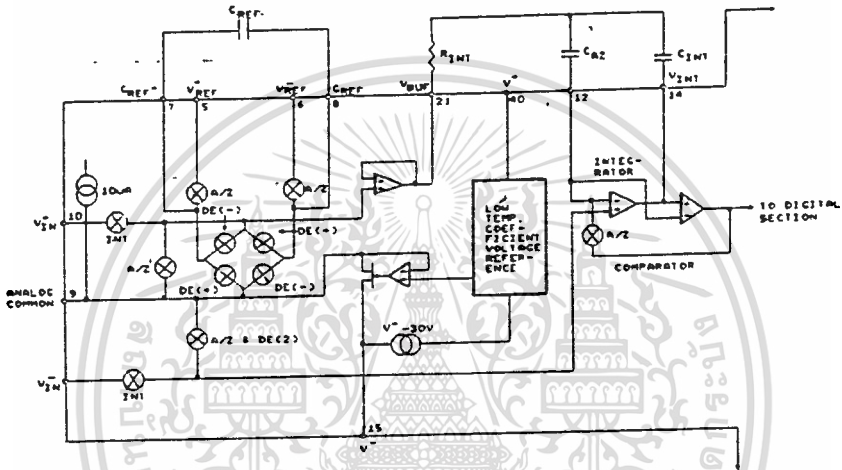

Figure 1. UM7106R/7107R Analog Section

1. Auto Zero Phase

During Auto-Zero, three things happen:

- (1) input high and low are disconnected from PIN and shorted to analog COMMON.
- (2) the reference capacitor is charged to the reference voltage.
- (3) a feedback loop is closed around the system to charge the auto-zero capacitor CAZ to compensate for offset voltages in the buffer amplifier, integrator and comparator.

2. Signal Integrate Phase

During signal integrate, the auto zero loop is opened, the internal short is removed, and the internal inputs high and low are connected to the external pins. The

converter then integrates the differential voltage between input high and input low for a fixed time (1000 counts). At the end of this phase, the polarity of the integrated signal is determined.

3. De-Integrated Phase

The final phase is de-integrate, or reference integrate. Input low is internally connected to Analog COMMON and input high is connected across the previously charged reference capacitor. Circuitry within the chip ensures that the capacitor will be connected with the correct polarity to cause the integrator output to return to zero. The time required to return to zero is proportional to the input signal. Specifically, the digital reading displayed is $1000 \left(\frac{A_{in}}{V_{ref}} \right)$.

b. Digital Section

Fig. 2 and Fig. 3 show the digital section for the UM7106R and UM7107R, respectively. In the UM7106R, the internal digital ground is generated from a 6.2 volt Zener diode and a large p-channel follower. This supply is made stiff to absorb the relatively large capacitive current when the back plane (BP) is

switched. The BP frequency is the clock frequency divided by 800. The segments are driven at the same frequency and amplitude and are in phase with BP when OFF, but out of phase when ON. In all cases, negligible DC voltage exists across the segments.

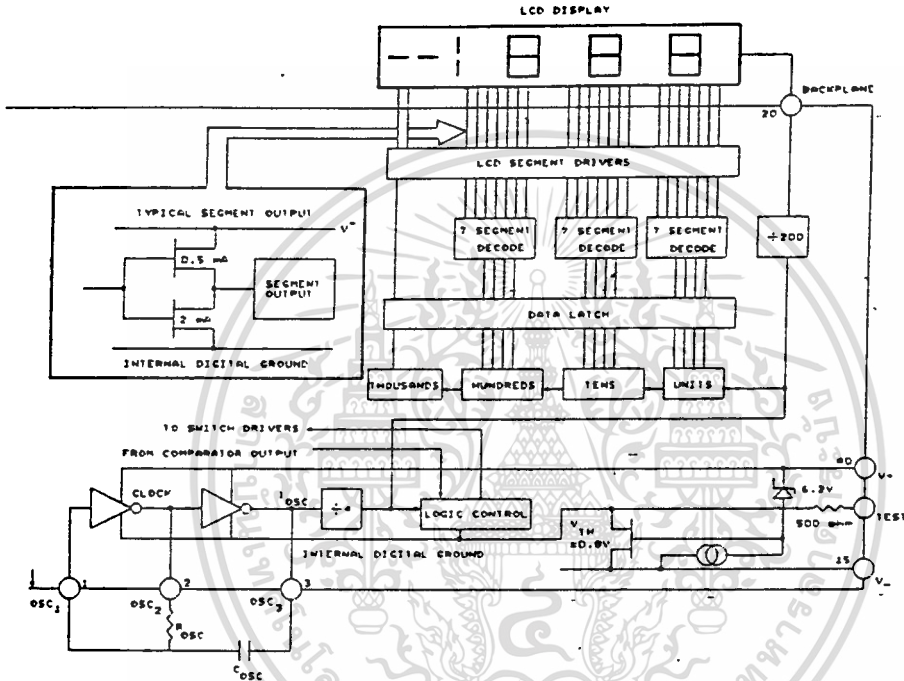

Figure 2. UM7106R Digital Section

Fig. 3 is the Digital Section of the UM7107R. It is identical except the regulated supply and back plane drive have been eliminated and the segment drive has

been increased from 2 mA to 8 mA. PIN 22 must sink current twice the drive capability.

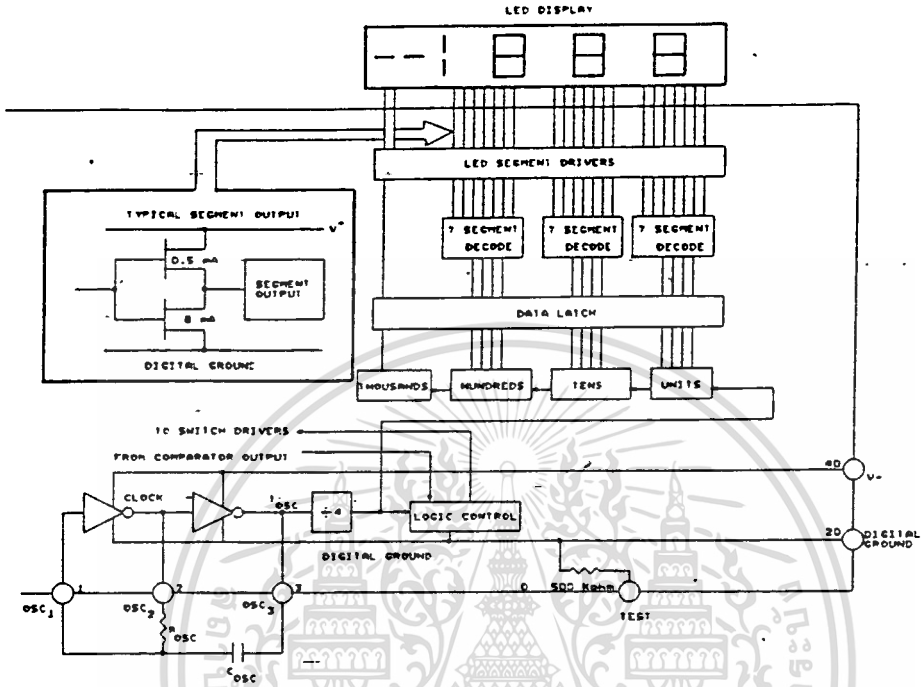
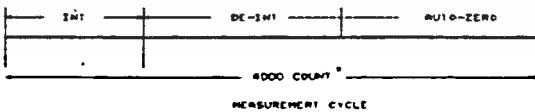

Figure 3. UM7107R Digital Section

System Timing

The oscillator frequency is divided by four before it clocks the decade counters. It is then further divided to form the three convert-cycle phase. These are signal integrate (1000 counts), reference de-integrate (0 to 2000 counts) and auto-zero (1000 to 3000 counts).

For signals less than full scale, auto-zero gets the unused portion of reference deintegrate. This makes complete measure cycles of 4000 (16000 clock pulses) independent of input voltage.

* as a matter of fact, the total measurement cycle is 4001 counts for measured values less than 2000 counts.

The measurement cycle becomes 4000 counts for overflow measurement.

Clock Circuit:

UM7106R/7107R may use the following three clocking methods:

1. An external oscillator connected to pin 1.
2. A crystal between pin 2 and pin 1.
3. An RC oscillator using all three pins (pin 3, 2 & 1).

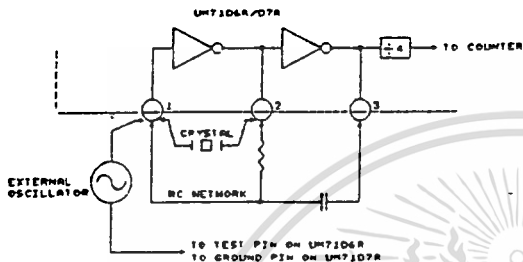

Figure 4. Clock Circuits

To achieve maximum rejection of 50/60 Hz pick up, the signal integrate cycle should be a multiple of 50/60 Hz. The following table describes the selection of oscillator frequencies for 50 or 60Hz respectively.

Oscillator Frequencies	
50Hz	..40KHz, 50KHz, $66\frac{2}{3}$ KHz, 100KHz.....
60Hz	..33 $\frac{1}{3}$ KHz, 40KHz, 48KHz, 60KHz, 80KHz, 100KHz....

Note that 40KHz (2.5 readings/second) will reject both 50 and 60Hz.

Component Value Selection:
Integrating Resistor (RINT) :

The buffer amplifier and integrator are designed with class A output stages with 100 μ A of quiescent current each. They can supply 20 μ A drive current with negligible linearity errors. RINT should be large enough to remain in linear region but small enough to reduce the leakage current on the PC board.

For a 200mv full scale, RINT is 47K Ω ; a 2 volt full scale needs a 470K Ω RINT.

Integrating Capacitor (CINT) :

CINT should be chosen to give the maximum voltage swing without causing the saturation of integrator output swing. According to the superior temperature coefficient — 20ppm/ $^{\circ}$ C of analog common, analog common will be normally used as the differential voltage reference. It is fine for a nominal $\pm$ 2V full scale integrator output swing. For three readings/second (48KHz clock), a 0.22 μ F capacitor is suggested. If a different oscillator frequency is used, CINT must be changed in inverse proportion to maintain the nominal $\pm$ 2V full scale integrator output swing.

An additional requirement of CINT is that CINT must have low dielectric absorption to minimize rollover error. Polypropylene capacitors give undetectable errors at reasonable cost.

Reference Voltage Capacitor (CREF) :

The reference voltage used to ramp the integrator output voltage back to zero during the reference integrate cycle is stored on CREF. A 0.1 μ F capacitor gives good performance when VIN is tied to analog common. If a large analog common voltage exists (VREF unequal analog common) and a 200.0mV scale is used, a larger value is required to prevent rollover error. Generally 1.0 μ F will hold the rollover error to 0.5 count. In this case a mylar type dielectric capacitor is adequate.

Auto-Zero Capacitor (CAZ) :

The CAZ value has some influence on system noise. The following combination is recommended:

Application	Adequate CAZ
200.0mV Full Scale	0.47 μ F
2.000V Full Scale	0.047 μ F

It is better to use a mylar type capacitor to implement CAZ

Oscillator Components (ROSC , COSC) :

While using RC oscillator, the ROSC (between pin 2 and pin 1) should be 100K Ω and COSC is selected from the following equation:

$$f_{osc} = \frac{0.45}{R_{osc} \cdot C_{osc}} \quad (R_{osc} \text{ in } M\Omega, C_{osc} \text{ in } \mu F)$$

However, in many applications where A/D converter is connected to a transducer, there may exist a non-unity scale factor between the input voltage and the digital reading. For instance, a pressure transducer output is 400mV for 2000 lb/in², rather than dividing the input voltage by two, the VREF should be set to 200.0mV, then permit the transducer input to be used directly.

Reference Voltage Selection:

The analog input required to generate full scale output (2000 counts) is $V_{IN} = 2 V_{REF}$, thus

Required Full Scale Voltage	VREF
200.0mV	100.0mV
2.000V	1.000V

The differential Voltage reference can also be used when a digital zero reading is required when V_{IN} is not zero. This case is common in temperature measuring instrumentation. A compensating offset Voltage can be applied between analog common and V_{IN} and the transducer output is connected between V_{IN} and analog common.

บรรณานุกรม

1. จิติ หนูแก้ว, เทคนิคการเชื่อมต่อ IBM PC, กรุงเทพฯ, บริษัทซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด, 2535
2. ชัชวาล กุกำจัด, เซมิคอนดักเตอร์อิเล็กทรอนิกส์, เรกกูเลเตอร์ เพาเวอร์ซัพพลายควบคุมด้วยพีซี, ฉบับที่ 112, 2534
3. ยืน ภู่วรรณ, ทฤษฎี และ การประยุกต์ไมโครโปรเซสเซอร์ Z-80, กรุงเทพฯ, บริษัท ซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด, 2533
4. ยืน ภู่วรรณ, เทคโนโลยีฮาร์ดแวร์ IBM PC, บริษัท ซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด, กรุงเทพฯ, บริษัท ซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด, 2533
5. บริษัท ซีเอ็ด ยูเคชั่น ,คู่มือไมโครโปรเซสเซอร์ และ ไอซีที่เกี่ยวข้อง , บริษัท ซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด, 2536
6. อมร จงมหาวิญญู, รวมโครงการ เล่ม 6, "เครื่องประจุก้านนิคตด" กรุงเทพฯ, 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้